శ్రీ

స్పృశ్యాస్పృశ్య వివేకము

అను

సనాతన ధర్మ ప్రచారము.

ఇది

పశ్చిమ గోదావరి మండలస్థిత ఏలూరు పట్టణ నివాసస్థులు,
పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వర్ణాశ్రమ ధర్మోద్ధారక సంఘసభ్యులు నగు

బ్రహ్మశ్రీ

కలపర్తి వెంకట కృష్ణశర్మ పాకయాజి

విరచితము.

ఏలూరు, పట్టాభిరామా ముద్రాక్షర శాలయందు ముద్రింపఁబడియె.

నవంబరు, 1934.

మొదటి కూర్పు 1000 ప్రతులు.

 [వెల రు **0-8-0**

ఈగ్రంథములు వలయువారు:—

ఈ దిగువనున్న చిరునామాకు వ్రాయుడు.

వి. పి. ఖర్చులు కొనువారే భరించవలెను.

ఒక్కసారిగా పది ప్రతులు కోరువారికి రు 4-0-0 లకే పంపబడును.

సనాతనధర్మ ప్రచారముకొరకు స్వల్పఖరీదు వేయబడినది.

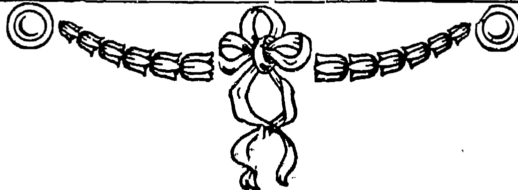
చిరునామా:—

బ్రహ్మశ్రీ

కలపర్తి వెంకట కృష్ణశర్మ పాకయాజిగారు,

పవరుపేట-ఏలూరు.

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా.

బ్రహ్మశ్రీ కలపర్తి వెంకటకృష్ణశర్మ పాకయాజి,

శ్రీ మహాగణపతయేనమః.

గ్రంథపీఠిక.

సనాతన ధర్మాభిలాషులైన మహాజనులారా!

నేను చిన్నతనమునుండియు సనాతనధర్మాసక్తి గలవాడ నగుటచే పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా వర్ణాశ్రమ ధర్మోద్ధారక సంఘ సభ్యునిగా ది 17-12-33 సం॥రం తారీఖున ప్రవేశించు ప్రసక్తికలిగినది. అంతటి నుంచి అప్పుడప్పుడు జరుగు సభలలో పండితులచే సనాతనధర్మబోధలు జరుపబడుచుండెను. సనాతన ధర్మములన్నియు శ్రుతి, స్మృతి, పురాణాదులయందుండువాటిని అందరును సులభముగా గ్రహించు సాధ్యములు గానందున వివిధ గ్రంథాభిప్రాయములను క్రోడీకరించి వాటినన్నిటిని అందరికి సుబోధముగా చేయవలయునను తలంపుతోనుండి అల్పజ్ఞుడనైన నేను యీపనికి పూనుకొనుట అశక్యమని యెరిగియున్నప్పటికి సనాతనధర్మ నిర్మూలమగుచుండుటను సహించలేక యథాశక్తిగా విమర్శించి స్పృశ్యాస్పృశ్య వివేకము అను సనాతనధర్మ ప్రచారము అను పేరుతో దీనిని రచించియున్నాను. యిది కొంతవరకైనను సనాతనధర్మ బోధకు సహకారియగునని నాతలంపు. ఈ వ్యాసమును అఖిల భారతవర్షీయ దేవాలయ సంరక్షక దినమందు ది 6—5—34 తేదీని యేలూరులో సాహిత్యవిశారద బ్ర॥ కోన వెంకటాద్రియశర్మగారు అధ్యక్షతవహించిన సభలో ఉపన్యసించబడి ప్రశంసించబడెను. పిమ్మట యేలూరులో ఆ 1934 సం॥రం మే నెల 25, 26 తేదీలను జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర వర్ణాశ్రమ ధర్మోద్ధారక సభవారిని సనాతనధర్మ ప్రచారార్థము దీనిని ప్రకటించుటకు కోరబడినది. ఆ సభవారు దీనిని ముద్రించుట కుపేక్షించినందున నేను పత్రికాప్రచారము చేయుచుంటిని. దానిని చదివిచూచిన కొందరు పండితులున్నూ విఖ్యాతబృందమున్నూ

దీనిని గ్రంథరూపముగా ప్రచురించిన యెడల సనాతనులకు మిక్కిలి ఉపయోగకరముగను సనాతనధర్మ మార్గదర్శిగనున్నూ ఉండునని నాతో ప్రత్యక్షముగను జాబులమూలముగను తెల్పియున్నారు. అట్టి వారిలో ముఖ్యుడగు శ్రీవేదమూర్తులైన బ్రహ్మశ్రీ ద్వైతాద్వైతమతస్థాపకులగు శ్రీకోటీశ్వరదీక్షితులవారు శ్రీభావ సం॥రం కార్తీక శుద్ధనవమీ గురువారం ది. 15-11-34 తేదీని కృష్ణాజిల్లా కైకలూరు గ్రామంలో జరుపబడిన నిశ్చయించిన శ్రీ చిదానంద సరస్వతియతీంద్రుల (పూర్వాశ్రమము వేద వేదాంగవేత్తయైన బ్రహ్మశ్రీ నందిరాజు లక్ష్మీనారాయణ దీక్షితులు) వారి అరువది వక్కటవ ఆరాధన సందర్భములో జరుగబడిన సభలో సనాతన ధర్మప్రచారార్థము దీనిని గ్రంథరూపముగా ముద్రించ ప్రోత్సహించినందున ముద్రించు ప్రసక్తికలిగినది. ఈ గ్రంథములో సర్వజనులు జననాది మరణ పర్యంతము సర్వకాలముల యందును అపవిత్రపదార్థ స్పర్శాది నిషేధపూర్వకముగా సర్వేంద్రియముల ద్వారా తమతమ శరీరములను పవిత్రము చేయుచుండుట మూలా మానసా సాత్త్విక తేజోశక్తిని వృద్ధిచేసుకొనుచుండుటయే సనాతనధర్మ నిర్ణయమునియును అందువలన పొందు ప్రయోజనమున్నూ వివరించబడియున్నది. మరియు సర్వజనులు ముఖ్యముగా ఆచరించి పవిత్రులై ఉత్తమపదవినందదగిన సనాతన ధర్మములన్నియు సాధ్యమయినంతవరకును పూర్తిముగా దీనిలో సంగ్రహించబడినవి. యజ్ఞములు జాతరలందు పశువధను గురించియు చర్చించబడినది. సనాతన ధర్మములన్నియు అవస్థయుచే పూర్తిగా ఆచరించలేకపోయినప్పటికి వాటియందు విముఖత్వము వహించక పూర్తి నమ్మకము గలిగియుండి యథాశక్తిగా ఆచరించువారందరు సనాతనులని భావించబడుదురు. దీనిలో శ్రుతిస్మృతి పురాణాదుల ననుసరించి వ్రాయబడినదే స్వల్ప హింసముతో సహా నమ్మక యితరమతావేశముచే వర్తించుచు పిడివాదముతో సిద్ధపడువారున్నూ పూర్వజన్మ కర్మాను గుణ్యముగా బ్రహ్మ క్షత్రియ

వైశ్య శూద్ర చండాలాదులలోనున్ను యితర క్రిమికీటకతరుగుల్మల తాదులలోనున్నున్ను జన్మలున్ను కష్టసుఖములున్ను కలుగుచుండు నను నమ్మకము లేని వారందరున్ను సనాతనులుగా యెంతమాత్రము భావించబడరు. దీని తరువాత నుదహరించబడిన సనాతన ధర్మ మూల మగు నిత్యకర్మలలో ద్విజాతులు వాడతగిన సంకల్పములో నిదగు దేశము, కాలము, కర్త యొక్క వివరము వలనగూడ సనాతన ధర్మ విషయము లనేకములు గ్రహించగలరు. ఒక్కొక్క విషయ మును గురించి సూక్ష్మాతి సూక్ష్మములగు విశేషాంశములున్నప్పటికి గ్రంథవిస్తరభీతిచే విరమించటమైనది. ఇందలి లోపములు పండితులు సహేతుకముగా తెల్పినయెడల రెండవముద్రణములో సవరించుకొందును. తమ జీవితమును యోగ్యముగా నడపిననే ఉత్తమజన్మలుగాని మోక్షప్రా ప్తతగాని కలుగునను నమ్మకముగలవారందరు ఈగ్రంథము ఒక్కొక్క ప్రతిని వద్దనుంచుకొని పఠించుచుండిన విశేషాంశములు గ్రహించ గలరు. గనుక దీనిని పైపేరు చూచుటతోడనే నిరసించకనున్ను, దీనిని చదువుట చేతను కొంతకాలహరణ మగునని తలంచకనున్ను ఒక్కసారి యయినను నెమ్మదిగను సాంతముగను చదివిన్ని మీమిత్రు లకు జూపిన్ని గుణగ్రాహు లగుదురుగాక యని విన్నవించుచున్నా వాడను.

ఇట్లు విన్నవించు సజ్జనవిధేయుడు,

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా వర్ణాశ్రమ ధర్మోద్ధారిణి సంఘ సభ్యులు,

బ్రహ్మశ్రీ కలపర్తి వేంకట కృష్ణశర్మ పాకయాజి,

ఏలూరు.

శ్రీ వా ణీ హి ర ణ్య గ ర్భా భ్యాం న మః

గ్రంథ రచన దేశకాలాది వివరం.

శ్లో॥ మహాసంకల్పజంయస్య మహదాది ప్రవర్తనం। మహాపురుష ఏతస్మిన్ మహాసంకల్ప ఈరితః॥

శ్లో॥ కన్యాదానే నదీస్నానే తులాదానా దిషుద్విజః। ప్రాయశ్చిత్తేషు యజ్ఞాదౌ వ్రతాదిషు విశేషతః, శాంత్యాదిషు సర్వత్ర మహాసంకల్పమాదరాత్॥

సంకల్పము క్లుప్తవిధానం.

ఓం అస్య శ్రీ భగవతో మహాపురుషస్యా నంతవీర్యస్య శ్రీమదాది నారాయణస్యా చింత్యాపరిమిత మహిమా మహిత మాయా శక్త్యాధ్రియమాణస్య, మహాజలౌఘస్య మధ్యే పరిభ్రమమాణానాం, అనేకకోటిబ్రహ్మాండానా మేకతమే, అవ్యక్త మహదహంకారపృథివ్యాపస్తేజోవాయురాకాశైః సప్తావరణై రావృతేస్మిన్ మహతి బ్రహ్మాండఖండయోర్మధ్యే, పంచాశత్కోటియోజన విస్తీర్ణమహీమండలే లక్షయోజన విస్తీర్ణ జంబూద్వీపే, నవసహస్రయోజన విస్తీర్ణ భరతవర్షే, సహస్రయోజన విస్తీర్ణ భరతఖండే, మేరోర్దక్షిణదిగ్భాగే శ్రీశైలస్య ఈశాన్యప్రదేశే, కృష్ణాగోదావర్యోర్మధ్యదేశే, పశ్చిమగోదావరీమండల హేలాపురిస్థితస్వగృహే సమస్తదేవతా గోబ్రాహ్మణ హరిహర చరణ సన్నిధౌ॥

గ్రంథరచనకాలము.

శ్రీమహావిష్ణోరాజ్ఞయా ప్రవర్తమానస్య, అద్యబ్రహ్మణః, సప్తమ జన్మని, పద్మజాపరనామక పరాఖ్యస్యాయుషోర్ధం పంచాశద్వత్సరే వ్యతీతేషు, ప్రథమే హానిద్వితీయ్య ప్రహరార్ధే, పంచమే శ్వేతవరాహకల్పే, పురందరాఖ్యేం ద్రసహితసప్తమే వైవస్వత మన్వంతరే

నవమే బౌద్ధావతారే, ఇదానీం అష్టావింశన్మహాయుగే, ద్వాత్రింశత్సహస్రాన్విత చతుర్లక్షాబ్ద పరిమితకలాయుగే, ప్రథమపాదేపంచ త్రింశోత్తర పంచసహస్రాబ్దే వర్తమాన తృతియ్యే శాలివాహన శకేషష్ఠపంచాష్ట శతోత్తర ఏకసహస్రాబ్దే అస్మిన్ వర్తమానేన వ్యావహారిక చాంద్ర మానేన శ్రీ భావనామ సంవత్సరే దక్షిణాయనే శరదృతౌ కార్తీక మాసే శుక్లపక్షే ద్వితీయాతిథౌ భార్గవవాసరే అనూరాధానక్షత్రే శుభయోగశుభకరణ ఏవంగుణ విశేషణ విశిష్టాయాం శుభతిథౌ॥

గ్రంథకర్త.

అనాద్య ఉ విద్యావాసన యాస్మిన్ సంసారే, విచిత్రాభిర్విచిత్రాసు యోనిషు, పునఃపునరనే కధాజనిత్వా కేన వాసుకర్మవిశేషేణ ఇదానీంమనుష్యేషు ద్విజబ్రాహ్మణ జన్మసంప్రాప్తవతో, కశ్యపవంశేజాతస్య శ్రీమాన్ కాశ్యప సగోత్రః శ్రీవేంకటకృష్ణశర్మనామధేయోహం శ్రీమత్కాశ్యపసగోత్రస్య శ్రీవేంకటకృష్ణశర్మనామధేయస్యమమధర్మపత్నీసమేతస్యమమోపాత్త దురితక్షయద్వారా శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం సనాతన ధర్మప్రచారార్థం శ్రీస్మృత్యాస్మృత్యవివేకాఖ్య గ్రంథోయం మయా విరచితః॥

ఈ సంకల్పమును సంధ్యావందనాదినిత్య కర్మలలో వాడునప్పుడు కర్తయుండు దేశము అప్పటికాలము కర్తయొక్క కుల గోత్ర నామములు కర్మయొక్క వివరము మార్చుకొనుచుండవలెను.

శ్రీరస్తు.

గ్రంథకర్త వంశాది వివరము.

శ్రీమదార్వేలనియోగి బ్రాహ్మణవంశ సంజాతులు శ్రీకౌశ్యపస గోత్రులు యజుర్వేది తైత్తిరీయ శాఖాధ్యాయులు ఆపస్తంబ సూత్రులు, క్రమాంత వేదవేదాంగాధ్యయన వేత్తలు, యజనయాజనాది షట్కర్మనిరతులై తమ విద్యా ప్రాముఖ్యతచేత ననేక మాన్యములు సంపాదించినట్టిన్ని వారి అంత్యకాలమునకు సన్యసించి కేవల యోగనిష్ఠాగరిష్ఠులై ప్రత్యక్షముగా నేడు గడియలలో బ్రహ్మరంధ్రమును భేదించుకొని పరమపద మలంకరించినట్టిన్ని శ్రీ వేదమూర్తులైన బ్రహ్మశ్రీ కలపర్తి బ్రహ్మానంద యోగివర్యులగు మహానీయుని వంశీకులమైయున్నాము. వారికి నాల్గవ పురుషుడైన శ్రీకలపర్తి వంశరాకాసుధాకర శ్రీరామ కరుణాకటాక్షవీక్షణాగ్రేసర బ్రహ్మశ్రీ జోగిరాజు శర్మ, ధర్మపత్నీ శ్రీ గంగాంబగార్ల ఉభయతపోఫల జనిత జ్యేష్ఠపుత్రుడనున్నూ, యజనాది షట్కర్మనిరతులైనట్టిన్ని నాకు, సన్నిహితజ్ఞాతిత్వము కలిగినట్టిన్ని వేదవేదాంగాధ్యాపకులై శ్రీలోహితసగోత్రీకులైన బ్రహ్మశ్రీ సాక్షి చెరుల బ్రహ్మావధానులుగార్కి వయోధికుడనన్ను నిర్ధనుడనన్ను తలంచక కేవల పారమార్థిక చింతచే కన్యాదానము చేసియున్నట్టిన్ని శ్రీశివపంచాయతన ప్రతిష్ఠాపకులైనట్టిన్ని బ్రహ్మశ్రీ కలపర్తి సీతారామశాస్త్రి పాకయాజిగారి ప్రియశిష్యుడనున్నూ అగు నేను కలపర్తి వేంకట కృష్ణశర్మ యని వ్యవహరించబడుచున్నాను.

శ్రీశాలివాహన శక సం॥ 1793 రమునకు సరియైన గత ప్రజోత్పత్తినామ సం॥ర మాఘశుద్ధ షష్ఠీబుధవారం అశ్వినినక్షత్రచతుర్థపాద బృహస్పతియుక్త కర్కాటకలగ్నమందు, నామాతామహులై నా బాల్యాదిసమస్తపురాణేతిహాసాదిసర్వశాస్త్ర బోధకులైనట్టిన్ని శ్రీహారితస

గోత్రీకులైన బ్రహ్మశ్రీ మంత్రిప్రగ్గడ పుల్లయ్యశర్మగారి స్వగృహమందు ఏలూరులో నాజననముగా నున్నది. నాకు శ్రీ కౌండిన్యసగోత్రీకులైన బ్రా॥ చాట్రాతి వెంకట్రామయ్య భార్యా శ్రీ సౌభాగ్యవతియగు వెంకట సర్వలక్ష్మియను సోదరిన్ని విభక్త కనిష్ఠ సోదరుడై గతించిన శ్రీ వెంకట్రామయ్య అను శ్రీ రాములు కుమాళ్ళు వివాహితులైన 1. శ్రీ వెంకట జోగిరాజు 2. శ్రీ నరసింహము అనువారలున్నుకలరు. నాకు శ్రీ విక్రమ సం॥ రం మాఘ శుద్ధ పంచిమీ స్థిరవారము ఉపనయనం అయినది. ఏలూరులో కొంతకాలము పురాణవిద్యాదులు అభ్యసించ నైనది. శ్రీ సర్వధారి సం॥రం నిజచైత్ర శుద్ధ చతుర్దశీ బుధవారం రాత్రి ఘ 3 ంగివి॥లకు వృశ్చికలగ్నమందు శ్రీ కాశ్యాది నిఖిల పుణ్యక్షేత్రములు పాదచారియై సేవించిన శ్రీ భారద్వాజ సగోత్రీకులైన బ్రహ్మశ్రీ గోవిందరాజుల బుచ్చయ్య శర్మ ధర్మపత్నీ భామాంబ గార్లకు జనించిన తృతీయపుత్రిక శ్రీ సౌభాగ్యవతియగు బాపాంబను ఏలూరులో ఆహూయసాలంకృత కన్యాదానము చెయ్యబడినది. ఆపిమ్మట శ్రీ సౌ॥ బాపాంబ నావశవర్తినియై సంచరించుచు అల్పాయుర్దాయులై గతించిన పుత్రిక పుత్రిలను కనియెను. శ్రీ హరి హర భక్తిపురస్సరముగా దంపతులము ఉభయులము శ్రీ రామేశ్వరము వారణాశీ మొదలయిన యాత్రలు సేవించిన్ని చూతవన ప్రతిష్ఠయున్నూ శ్రీ కిలక సం॥ జ్యేష్ఠ శుద్ధనవమీ సోమవారంరోజున ఏలూరులో సౌధనిర్మాణమున్నూ జరిగించబడినది. నేను సామన్యభూస్థితికలిగియుండి సప్తపాకయజ్ఞములు చేసి భార్యాగ్నియుంచి యధాశక్తిగా నిత్యకర్మానుష్ఠాన పరుడనై శ్రీ శివపంచాయతననిత్య పూజాసక్తుడనై స్రష్టిపూర్తి ఉగ్రరథాఖ్యాపమృత్యుశాంతి మహోత్సవమును జరిగించుకొని యిప్పటికి అరువది మూడవ సంవత్సరము వయస్సులో నున్నవాడనై సత్పుండితాశీర్వాదమును కోరుచున్నాను!

పండితాభిప్రాయములు.

౧

బ్రహ్మశ్రీ కలపత్రి వెంకట కృష్ణశర్మ పాకయాజిగారికి
అనేక నమస్కారములు.

మీరు వ్రాయించినజాబు చేరినది. విషయము గ్రహించినాను. స్పృశ్యాస్పృశ్యవివేకమును నేనుయుగంధరపత్రికలో చూచుచున్నాను. శాస్త్రయుక్తి అనుభవములతో దీర్ఘాలోచనతో వ్రాయబడిన గ్రంథమగుటచేత విషయములు బాగుగనే యున్నవి....................
......అచ్చువేయించవలసినదే...........................

చిత్తగించవలెను.
క. మార్కండేయశర్మ.
మద్రాసు కీల్‌పాకు. ది 18-8-34.

౨

బ్రహ్మశ్రీ కలపత్రి వెంకట కృష్ణశర్మపాకయాజిగారికి నమస్కారములు.

తాము స్పృశ్యాస్పృశ్యవివేకమును ముద్రణచేయించుట మిక్కిలి మంచిది.........మీరు వ్రాసినది మాత్రము శాస్త్రసమ్మతముగా సప్రమాణముగా గలదు. సంశయము లేదు..............గనుక విశదపఱచినాను.

ఇట్లు,
శ్రీ దై. మ. కోటేశ్వరదీక్షితులు.
బెజవాడ, ది 7—10—34.

౩

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా యేలూరు పవర్‌పేట వాస్తవ్యులు బ్రహ్మశ్రీ కలపత్రి వేంకట కృష్ణశర్మ పాకయాజిగారు రచించిన స్పృశ్యాస్పృశ్యవివేకము అనుసనాతన ధర్మప్రచారము యిదివరలోనే పూర్తిగా

వినియుంటిని. ధర్మ ప్రచారము కొరకిట్టి గ్రంథములు బయలు వెడల్చుట మిక్కిలి యావశ్యకమని వేరె చెప్పనక్కరలేదు. పూర్వధర్మమును చక్కని సులభశైలితో పండితపామరుల కనువగురీతిని సామాన్యాసామాన్య యుక్తముగా నీగ్రంథమును పాకయాజిగారు రచించినందులకు సనాతన ధర్మపరులును ధర్మాసక్తులును వారికెంతయు కృతజ్ఞులనుటకు సందియ ములేదు. ధర్మప్రబోధమున కీగ్రంథము అత్యావశ్యముగాన రాష్ట్రము లోనున్న సనాతన సంఘములవారీ గ్రంథము నేపరిచారణ విషయములో వాడవలయునని కోరుచున్నాను.

ELLORE,
20-10-34.

(Sd.) **P. Venkata Subbayya**, M. A., B. L.,
President, Ellore Town V. D. Sangham.

౪

శ్రీ

ఏలూరుపురవాసులు సనాతనధర్మ మార్గానుయాయులు నగు బ్రహ్మశ్రీ కలపర్తి వేంకట కృష్ణశర్మ పాకయాజిగారు సనాతనధర్మ బోధకంబుగా రచించిన స్పృశ్యాస్పృశ్య వివేకము అను గ్రంథమును జూచి వ్రాయిచ్చిన అభిప్రాయము.

సీ. ప్రాచీనధర్మతత్పరతమించెడు కలపర్తి వేంకట కృష్ణ పాకయాజి|
శస్త్రశిష్టాచార సరణులు జనులకు దేటతెల్లంబుగ దెలుపనెంచి| శ్రుతు
లచేస్మృతులచేసాధిదినాయాయిధర్మములునాచరణీయమార్గములును|
బ్రకటించి యెల్లరు వర్ణోచితములైన ధర్మమర్యాదలు దాటబోక
గీ. స్వస్వమతకట్టడల్ సాకికొనగ| గడగి పంచభూతములెతార్కాణగాగ
జక్కగా బ్రతి విషయము జర్చచేసి| వ్రాసె కొండొక గ్రంథంబు
ప్రాజ్ఞులెన్న|| ౧

చ. తన తన జాతికిం దగిన ధర్మవిభేదము తీరు, సాధువ
ర్తనమ్మున గల్గు మేలు, చెడుదారులు ద్రొక్కిన మూఢు కీడులున్
దనమతమున్ ద్యజింపక సనాతనధర్మపరుండు శ్రోత్రియుం
డగునని పాకయాజియొగి గ్రంథమునన్ వివరించె నొప్పుగన్|| ౨

చ. తనరు సనాతనార్య సుపథంబున వేంకట కృష్ణ శర్మ స
జ్జనులు గణింపగాదగిన సాధువు శిష్టుడు జాగరూకుడై
మనుగడ జక్కగానడుపు మానిసివేయును జెప్పనేటికిన్
మనసునకించుకంత యనుమానముదోచిన నమ్మదెద్దియున్॥ 3

ఇట్లు,

కలువలపల్లి రంగనాథశాస్త్రి, ఏలూరు.

22—10—34.

శ్రీశివా.

బ్రహ్మశ్రీ కలపర్తి వేంకటకృష్ణశర్మ పాకయాజిగారికి—

మామిలా కందుకూరు అంబికానాథవరప్రసాదరావు నమస్కారములు—

మహాశయా!

'యుగంధర' పత్రికాముఖమున ప్రకటించిన 'స్పృశ్యాస్పృశ్య వివేకమను సనాతన ధర్మప్రచారము' అను వ్యాసరాజమును మొదలునుండి చివరవరకు చదివితిని. స్పృశించకూడని దానిని యేల స్పృశించకూడదో స్పృశించినందువలన కలుగు దుష్టఫలమేమో సహజములగు పంచభూతములను పంచతన్మాత్రలను, సర్వేంద్రియములను నాధారపరచుకొని యుక్తియుక్తముగా వ్రాసిన విషయములు ఆస్తికుల కెంతేని యుపయుక్తములుగ నుండుటయేగాక సవ్యవాదులయినపూర్వపక్షులను గూడ సిద్ధాంత పక్షమునకు మరల్పగల వివరములతో నిండి యున్నవి. సంఘమునకై తాముచేసినశ్రమకు కృతజ్ఞతాభివందనములు.

ఏలూరు,
5—11—1934.

చిత్తగించవలెను,
విధేయుడు,
(సం)క॥ అంబికానాథవరప్రసాదరావు.

౬

బ్రహ్మానంద సరస్వతి
స్వామివారి
మొహరు
ఉన్నది.

శ్రీ కాశి.
శ్రీ బిందుమాధవ ఘట్టము.
శ్రీ పంచగంగేశ్వరమఠము.

అనేక నారాయణస్మరణలు.

కలపత్తి వెంకట కృష్ణశర్మగారికి.

యుగంధర పత్రికలో స్పృశ్యాస్పృశ్యవివేక మనుపేరిట మీరు వ్రాసిన వ్యాసమును చదివితిని. మన శాస్త్రములందు విశ్వాసముగలిగిన యథార్థజిజ్ఞాసువులకు మిగుల ఉపయుక్తముగ నున్నది.

జగత్తుమిథ్య అని అద్వైతసిద్ధాంతము. ఇందలిపదార్థములన్నియు భావనామాత్రములు. అందువలననే భార్యాభర్తలు - పితా పుత్రాదులును భావనామాత్రము లగుచున్నారు. వారలయందు గలిగెడి రాగద్వేషాదులును, తజ్జనిజ సుఖదుఃఖములును భావనామాత్రముగ పరిగణింపబడుచున్నవి. తనకంటె భిన్నమగు వారియందు వావివరుసలతో మెలంగు ప్రతివారును విధినిషేధములను పాటించుచుండుటచేత శాస్త్రబద్ధులై స్పృశ్యాస్పృశ్యములను గమనించుచున్నారు. ప్రత్యక్షానుభవములైన విషయములే భావనామాత్రము లగుచుండగా ప్రకృతమునను అనుభవమునకురాని పారలౌకిక పుణ్యపాపములు - స్వర్గనరకములు భావనామాత్రములనుట సిద్ధమై ఈ భావనలు వ్యక్తిజన్యములై పరమావధిలేక పలువిధములుగ నుండుటచేత త్రికాలవేత్తలగు మహర్షులుతమ తపోమహిమచేత రచింపబడిన శాస్త్రములను పరమ ప్రమాణముగ స్వీకరింపవలసివచ్చినది. అట్టిశాస్త్రములందు విశ్వాసముకలవారే ఆస్తికులు. నాస్తికులమని చెప్పువారుకూడ తమకిష్టమైన రీతున బోధించిన పూర్వుల గ్రంధములను నమ్మి అంధపరంపరలో చేరి మూఢవిశ్వాసముతో నంగీకరించివారి వాక్యములను ప్రమాణముగ గ్రహించి వర్తించుచున్నారు. కాబట్టి అందరును యేదో వకదానిని ప్రమాణ

ముగా గైకొనియే వ్యవహరించుచున్నారు. ఇట్లుండ అపౌరుషేయమగుట చేత అనాదియైన వేదములును, తదనుసారముగ త్రికాలజ్ఞులగు మహర్షులచేత, లోకానుగ్రహార్థమై రచియింపబడిన ధర్మశాస్త్రములు ప్రమాణ గ్రంథములని నమ్మి వానిలో జెప్పబడినరీతున ఐహికాముష్మిక సుఖదాయకములగు విధినిషేధపూర్వక వచనముల చొప్పున ఆచరించివున్న మనపూర్వులవలెనే మనమును ఆచరించుట కర్తవ్యము. శ్రేయస్కరమగును. కావున మన శాస్త్రోక్తములగు స్పృశ్యాస్పృశ్య విషయములను మనము ముఖ్యముగ గమనించి ఆచరింపవలయునేగాని ఇటీవల అన్యదేశమందున్న అన్యమతముల వారిచేత రచింపబడిన సాధారణ గ్రంథములను చదివి భ్రమించి, మతాంతరులవలె ఆచరించుట వలన, ఇహమందు నిందయును, పరమందు హానియును కలుగుట నిశ్చయము. కాబట్టి అట్టి పామర జనుల నధోగతి నొందకుండ కాపాడుటకై లోకానుగ్రహార్థముగ శాస్త్రప్రమాణములతోను, యుక్తులతోను, అనుభవములతోను, మీరు విశేషశ్రమచేసి వ్రాసిన స్పృశ్యాస్పృశ్యవివేక గ్రంథము చిరస్థాయియై లోకులకుపయోగించుట నిశ్చయము. ఈ విషయమున శ్రమచేసిన మీకనేక నారాయణ స్మరణములను చేయుచున్నాము.

ఇట్లు శ్రేయోభిలాషి,

శ్రీ బ్రహ్మానంద సరస్వతిస్వామి.

విషయసూచిక.

పుట.

శ్రీ మేధా దక్షిణామూర్తయే నమః.

శ్రీ

స్పృశ్యాస్పృశ్యవివేకము.

అను

సనాతనధర్మప్రచారము.

శ్లో॥ ఓన్నమో బ్రహ్మాదిభ్యో, బ్రహ్మవిద్యా సంప్రదాయకర్తృభ్యో
వంశర్షిభ్యో, నమో గురుభ్యో, నమో మహద్భ్యః॥

అస్పృశ్యతానివారణ ప్రబోధము విషయములో సనాతనధర్మ నిర్ణయమును వివరించునదిగాన స్పృశ్యాస్పృశ్య వివేకము అని నామ కరణము చేయబడినది.

అస్పృశ్యతానివారణ చేయుడనియు అనాదిగా నిషేధించబడిన ఛండాలాస్పృశ్యతకూడుననియు వారలను పవిత్రమయిన దేవాలయాదులలోకూడ ప్రవేశింపజేయుడనియు విశేషప్రచారము జరుగుచుండుటచే స్పృశ్యాస్పృశ్య విచారణచేయు ప్రసక్తి కలిగినది.

స్పర్శలోనుండుగుణ దోషములను వివరించుటచే గుణగ్రాహ్యులగువారల్లు ఆవిషయములను గ్రహించి దుష్టస్పర్శనుమాని పవిత్రతంతులును ఆరోగ్యవంతులును కాగలరను ప్రయోజనముతో వ్రాయబడినది.

సనాతనధర్మములను ఆచారములను తెలుసుకొనుటకు అనుశాసనికె, శ్లో॥ ధర్మజిజ్ఞాస మానానాం ప్రమాణం పరిథమంశ్రుతిః, ద్వితీయంధర్మశాస్త్రంతు తృతియ్యాం లోకసంగ్రహః. అను ప్ర॥ వేదము మొదటిప్రమాణము. రెండవది ధర్మశాస్త్రము. మూడవది లోకప్రీతి యునై యున్నది. గనుక వాటిననుసరించి బుద్ధిమంతులు సావుకాశము గను సాంతముగను చదివి "హంసోయథాక్షీర మివాంబుమిశ్రం" అను ప్రకారము దోషములనువదలి గుణములమాత్రమె గ్రహింతురని నమ్ము చున్నాను. గ్రంథవి స్తరభీతిచే ఆయావిషయములలో సూచనార్థము క్లుప్తముగా నుదహరించినవాటిని బట్టి విపులముగా సూక్ష్మాతి సూక్ష్మములను గ్రహించవచ్చును.

అస్పృశ్యతానివారణ అనగా స్పర్శించ కూడకపోవుట అను దానిని నివారించుమనుటలోనే ఈసృష్టిలోనుండువస్తుసముదాయములో అస్పృశ్యములు కొన్ని కలవని సూచనయున్నది. స్పర్శ అనునది ప్రతిజీవుడు అనుభవించు శబ్ద, స్పర్శ రూప, రస, గంధంబులను ఇంద్రియవిషయంబులైన పంచతన్మాత్రలలో ప్రధానమైనదిగా నున్నది. ఆ పంచతన్మాత్రలను గ్రహించుటకు ఆధారముగానున్న భ. గీ 15 అ. న శ్లో. 9. శ్రోత్రం చక్షుస్స్పర్శనంచ రసనం ఘ్రాణమేవచ, అధిష్ఠాయ మనశ్చాయం విషయానుపసేవతే. అను ప్రకారం జ్ఞానేంద్రియములైన శ్రోత్ర, త్వక్కు, చక్షు, జిహ్వ ఘ్రాణములకు మనస్సు అధిష్ఠానముగా నుండి వాటివాటి విషయములను అనుభవించుచున్నారు. ఆమనస్సు మొదలగువాటికి ఆధారముగానుండు ఈదేహోత్పత్తి విషయమును గురించి శ్రుతి॥ తైత్తిరీయము బ్రహ్మవల్లి ద్వితీయ అనువాకములో "తస్మాద్వాఏ తస్మాదాత్మన ఆకాశస్సంభూతః। ఆకాశాద్వాయుః, వాయోరగ్నిః, అగ్నేరాపః, అద్భ్యఃపృథివీ, పృథివ్యా ఓషధయః, ఓషధీభ్యోన్నమ్, అన్నాత్పురుషః, సవాఏషపురుషోన్నరసమయః." అను ప్రకారము బ్రహ్మమునుండి ఆకాశము, ఆకాశమునుండి వాయువు, వాయువు

నుండి అగ్నియు, అగ్నినుండి ఉదకము, ఉదకమునుండి భూమియు, ఈ భూమినుండి సమస్త ఓషధులును, ఆఓషధులనుండి అన్నాది భోజ్య పదార్థములును, అట్టి అన్నాదికమువలన జీవులున్నూ ఉత్పత్తియైరి. అందువలన జీవులు, సాత్విక, రాజస, తామస పదార్థములలో మొత్త మువిూదను యెట్టి పదార్థములను అధికముగా ననుభవింతురో అట్టి అన్నరసమయులుగా నున్నారు. పృథివ్యాది పంచభూత సమ్మేళనతో నుత్పత్తియైన ఆయాపదార్థానుభవ మిశ్రమ స్పర్శశరీరులై ఈజీవసృష్టికి ప్రధానముగాయున్న స్త్రీ పురుష అన్యోన్య స్పర్శానందజన్యమైన అన్నాది రసపరిణామ రూపమగు శుక్లశోణిత మిశ్రమజాతశరీరులని తెలి నది. అట్లు జన్మించినది మొదలు మరణపర్యంతము తిరిగి పృథివ్యాది పంచభూతముల స్పర్శాదికమువల్లను వాటివలననే వుత్పత్తియైన ఓషధీ జన్యపదార్థస్పర్శయను భక్షణాదికమువలననూ వృద్ధినొంది సదా జీవించ వలసియున్నది. గనుక అన్నిటిలోను అన్యోన్యము స్పర్శయే ముఖ్య మయినదిగా నున్నది. మఱియు ఈదేహమునకు తాకునట్టియు, పైన పూయునట్టియు, తైలాదులు, ధరించు వస్త్రాదులు, భక్షణచేయు పానముచేయునట్టి పదార్థములున్నూ, చూచునట్టియు, ఆఘ్రాణించు నట్టియు, ధ్వనించునట్టియు మొదలగు అన్నియు ఈశరీరస్పర్శతోడనే సంబంధపడియున్నవి. కాబట్టి సమస్తజీవులు అనుభవించు శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధంబులలోను, పృథివ్యప్తేజోవాయురాకాశములగు పంచభూతములలోను, వాటివలననే యుత్పత్తియైన ఓషధీజన్యపదార్థ ములలోను, వాక్కు, పాణి, పాద, పాయు, ఉపస్థ, లగుకర్మేంద్రియ ములతో జేయుపనులలోను, మంచిచెడ్డలు, పవిత్రాపవిత్రములు, లేక పరిశుద్ధాపరిశుద్ధములు కలవా, లేక అన్నియు సమానములా అనియు మొదలుగా ప్రత్యేకప్రత్యేకముగానున్నూ విమర్శించవలసియున్నది. పిమ్మట వివిధగుణములు గలవిగానున్న ఆయాపదార్థానుభవము చే ఈజీవులకు మంచిచెడ్డలు పవిత్రాపవిత్రములు కలుగకుండునాయనియు

ఆపిమ్మట ఈజీవులకు వేటివేటిస్పర్శవలన పవిత్రతకలుగునో వేటివేటి స్పర్శవలన అపవిత్రతకలుగునో యనియు, మలభాండమువలెయున్న ఈ శరీరముకు పవిత్రాపవిత్రములతో ప్రయోజనమేమనియు మొదలయిన సంగతులు సూక్ష్మాతిసూక్ష్మబుద్ధితో విచారించుకొనినపిమ్మటనే అస్పృశ్యతానివారణ కూడునో కూడదో నిర్ణయించుకొనతగి యున్నది. అందువల్ల వాటిని క్రమక్రమముగా విమర్శించ బడుచున్నది.

ఆకాశమును గురించి.

ఆకాశము అనగా అవకాశము. ప్రతివస్తువుకులోపల వెలుపలనుండు నవకాశములో సూర్యాదిజ్యోతిర్గణముల మధ్యనుండు ఆకాశముపర్వత శిఖరములు మొదలయిన యెత్తైన ప్రదేశములయందుండు నిర్మలాకాశము, యితరములయిన యిరుకుప్రదేశములయందుండు ఆకాశము; చీకటిగదులలోను ఘటాదులయందుండు ఆకాశము, జంతుమనుష్యాదులలోనుండు హృదయాకాశము, యితర నోరు ముక్కు మొదలగు అవయవములలోను, గుహ్యాంగములయందుండు ఆకాశము, వీటిలో మంచిచెడ్డలు పవిత్రాపవిత్రములు కలవు. ఈశరీరములలో యేయేప్రదేశములందు యెట్టిఅవకాశము వుండవలెనో అట్లుండినచే తప్ప లేనియెడల అనారోగ్యముగను ప్రణాపాయకరముగను వుండును.

వాయువును గురించి.

ఆకాశములో జ్యోతిర్గణసంచార స్థానములోనుండు మహావాయువు, పర్వతశిఖరములు, మేడలు మొదలయిన యెత్తైనప్రదేశములయందుండెడి నిర్మలవాయువు, పంకా మొదలయినవి విసురుటచే గలిగినవాయువు, ఆరోగ్యవంతమయిన తూర్పు, దక్షిణ దిక్కులగాలి రోగోత్పత్తిహేతువగు ఉత్తరదిక్కు చలిగాలి, ప్రాణాపాయ కరమగు పడమటిదిక్కు వడగాలి, సముద్రగాలి, భయంకరమగు సుడిగాలి, వృక్షాదులు కూల్చునట్టి ప్రళయగాలి, యిరుకు ప్రదేశములయందుండు గాలి, సుగంధ దుర్గంధాదులనుండి వచ్చుగాలి, జంతుమనుష్యాదుల

ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసవాయువు ఈ మొదలయినవాటిలో మంచిచెడ్డలు లేక పవిత్రాపవిత్రములుకలవు. కొన్నివిషవాయువులు పీల్చుటచే ప్రాణాపాయముకూడ సంభవించును.

తేజస్సు లేక అగ్నినిగురించి.

తేజస్సుఅనగా ప్రకాశము, కాంతి, ఉష్ణాదికము అయివున్నది. ఈప్రపంచములో అన్ని తేజస్సులకంటెను ప్రధానమయిన సూర్యగ్రహతేజస్సు చంద్రాంగారకాది గ్రహతేజస్సులు సూర్యప్రతినిధియైన అగ్నియొక్క తేజస్సు పాలాశాదియోగ్యసమిథలతోను ఆజ్యాదిహవిస్సులతోను మంత్రపూతమయిన స్మార్త శ్రౌతాగ్నుల యొక్క తేజస్సు, సామాన్యముగా గృహములయందుండు పచనాగ్ని తేజస్సు, బంగారము మొదలగు లోహకాంతులు వజ్రవైడూర్యాదికాంతుల తేజస్సు నెయ్యి నూనె ఆముదము మొదలయిన చమురులతో వెలిగించు దీపకాంతులు, పెట్రోలు, తెల్లకిరసనాయిలు, వీటితో వెలిగించు దీపకాంతులు, యెర్రమతాబా, తెల్లమతాబా, పచ్చమతాబా కాంతులు, సర్వజంతు మనుష్యాదులలో జఠరాగ్నిరూపముగానుండు తేజస్సు, గ్రహణములయందు మాత్రమే సంభవించు రాహుకేతుగ్రహ తేజస్సు, స్మశానాగ్నియొక్క తేజస్సు వీట్లలో మంచిచెడ్డలు, పవిత్రాపవిత్రములు కాంతిభేదములు కలవు. జంతు మనుష్యాదులలోనుండు జఠరాగ్ని మందగించిననే రోగగ్రస్థులగుటయు ప్రాణాపాయమున్నూ సంభవించును.

ఆపః అనగా ఉదకమును గురించి.

ఉదకములో ద్రవరూప పదార్థములన్నియు చేరును. వాటిలో ముఖ్యమయినవి, వర్ష రూపముగా ఆకాశమునుంచి పడునట్టి నిర్మలోదకము అనేకదివ్యమయిన ఓషధీమూలసారమై హిమాలయ పర్వతములలోనుండి ప్రవహించుచున్న అతిపవిత్రవంతమై భాగీరథునిచే భూలోకమునకు దేబడుటచే భాగీరథియనునామమును వహించి సర్వప్రాణుల పాప

పరిహారకమయినదని పురాణప్రసిద్ధమయినట్టిన్ని శ్రీగంగామహానది లోని వుదకమున్ను, పుణ్యనదులని కొనియాడబడు గోదావరీ, కావేరీ మొదలగు యితరమహానదులలోని వుదకమున్ను, యితరప్రవాహోదకమున్ను, వాపీ, కూప, తటాకములలోని ఉదకము, పానయోగ్యమగు మధూదకము, క్షారోదకము, సముద్రోదకము, ఆకు అలము మురిగిన గుంటలలోనివుదకము, అనేక పుష్పసారమగు తేనె, చెరకు రసము, నూనె, కిరసనాయిలు, కల్లు మొదలయిన అనేకద్రవపదార్థములు వీట్లలో మంచిచెడ్డలు, పవిత్రాపవిత్రములు కలవు. కొన్ని మురికి నీరు మొదలయినవిగాని కొన్ని ద్రవపదార్థములుగాని తాగిన రోగగ్రస్థులగుటయు, ప్రాణాపాయమున్ను సంభవించును.

పృథివి అనగా భూమినిగురించి [illegible]

మనము నివసించు ఈభూమండలములో అనేక భేదములుకలవు. కేవల పుణ్యాత్ములుమాత్రమే నివశించునట్టి పుణ్యభూములు, జంబూద్వీపములో పవిత్రవంతమయిన భరతఖండము, [illegible] ముగా వేదోక్తకర్మల నాచరించుచూ అనేకయజ్ఞములు చేసి చిరకాలము పాలించిన శ్రీభరతమహారాజువల్ల భరతఖండమను పేరు వహించి పవిత్రవంతముగానున్నది. ఈభరతఖండములో పురాతన ప్రసిద్ధములై అతి పవిత్రవంతములుగానున్న శ్లో॥ అయోధ్యా మధురామాయాకాశీ కాంచీ అవంతికా, పురీద్వారవతీచైవ సప్తైతే మోక్షదాయకాః. అను ప్రకారము అయోధ్య మధుర మొదలైన మోక్షదాయకములైన పుణ్యక్షేత్రములున్ను, శ్రీశైలము రామేశ్వరము మొదలయిన పుణ్యక్షేత్రములున్ను, యింకను యితర మనుష్యప్రతిష్ఠితములైన పుణ్యక్షేత్రములున్ను, అన్ని పంటలు పండునట్టి ఉదకస్వాతంత్ర్యముగల భూములు, కేవల వర్షమువల్లనే ఫలించు మెరకభూములు, పసువులకు ఉపయోగించు గోభూములు, వజ్రవైడూర్యాది నవరత్నములు దొరకునట్టి విలువగల భూములు, బంగారు, వెండి మొదలగునవి దొరకునట్టి

భూములు, యినుము నేలబొగ్గు యుత్పత్తియగు భూములు, నడచుట కైనను సాధ్యముగాని గులకరాళ్ళ మెట్టలు, గడ్డిపోచయైనను మొలవని చవిటి భూములు, యేవృక్షములును లేని యిసుక యెడారులు, దుష్ట మృగాదులచే నిండియుండి మనుష్యసంచార యోగ్యముగాని మహారణ్యములు, ధర్మలేశములేని శుద్ధకిరాత దేశములు, సూర్యరస్మి సగా లేక యెప్పుడూ మంచు కురియు దేశములు, సూర్యరస్మి అధికముగా నుండిన ఉష్ణదేశములు, అగ్నిపర్వములు కలిగి వాటిచే సదా జనోపద్రవముచే బాధపడుదేశములు, యీ మొదలైన వాటిలో మంచిచెడ్డలు లేక పవిత్రాపవిత్రములు కలవు. ఆ యా భూములలో నివసించువారల ఆహారవిహారాదులు, శరీరవర్ణాదులు,వివిధములుగానుండుట ప్రత్యక్షము గాకూడ తెలియుచున్నది.

పంచతన్మాత్రలలోనిదగు శబ్దమును గురించి.

శబ్దము అనగా ధ్వని. శ్రోత్రేంద్రియముచే గ్రహించ తగినది. శ్రుతి॥ అధర్వణీయత్రిపురతాపిన్యుపనిషత్. "శ్లో॥ ద్వే బ్రహ్మణీహిమంతవ్యే శబ్ద బ్రహ్మపరంచయత్ శబ్దబ్రహ్మణి నిష్ణాతః పరబ్రహ్మాధిగచ్ఛతి." అనుప్ర. పరబ్రహ్మను పొందుటకు సాధనముగాయున్న శబ్ద బ్రహ్మమగు శృతి స్మృతి పురాణేతిహాసములు మొదలయిన వాటిని సదా ఉచ్చరించుట, వినుటయు, జ్యోతిర్గణములలో ప్రధానమగు శ్రుతి. "అసావాదిత్యోబ్రహ్మ" అను ప్ర. ఈసూర్యుడే బ్రహ్మముగా నెంచి సూర్యాభిముఖముగానుండి ద్విజాతులు, వేదమాతయగు గాయత్రిని జపమంత్రోచ్చారణ అనుదినము ప్రాతర్మధ్యాహ్న సాయంకాలముల యందు, సంధ్యావందన రూపముగా చేయుటయు, యితరదేవతామంత్రములగు శివరామకృష్ణాదిమంత్ర జపస్మరణాదులు చేయుచుండుటయు సత్పురుష సంభాషణయున్నూ అతిపవిత్ర వంతములుగానున్నవి. శూద్రాదులున్నూ వేదమంత్రోచ్చారణతప్పతక్కినవన్నియు పఠించతగియున్నది. మరియు శ్రావ్యములగు సన్నాయి, మద్దెల, వీణె, గ్రామఘోష, వెంట

లైన వాటిధ్వనులు, సంతోష వార్తలు మంచివిగా నున్నవి. విషయలోలతను గలుగజేయు నవలలు నాటకములు శబ్దము లుచ్చ రించుటయు, వినుటయు యితరులను నిందింఛు వాక్యములు నోట వచించ గూడనిదుర్భాషలు, దుఃఖవార్తలు వినుటయు, పతితసంభాషణయు, చెడ్డవి. వ్యాఘ్రసింహాధ్వనుల భయంకరధ్వనులు, పిడుగులు పడునట్టి మేఘధ్వనులు, వీటిలో కొన్ని భయంకరములు ఫ్రాణాపాయకరములు, దుఃఖజనకముగా నున్నవి. గనుక శబ్దోచ్చారణలోను వినుటలోను మంచి చెడ్డలు పవిత్రశబ్దములు అపవిత్రశబ్దములు కలవు. ఈ విషయ ములో సనాతనులేగాక యితర మతావలంబకులైనను దైవప్రార్థనా రూపశబ్దోచ్చారణగాని యేపవిత్ర శబ్దోచ్చారణగాని చెయ్యకుండా దైవానుగ్రహ పాత్రులుగా గాని లేక పవిత్ర తేజోవంతులుగా గాని కాజాలరు. గనుక శబ్దోచ్చారణలోను, వినుటలోను పవిత్రాపవిత్ర శబ్దములు సుశబ్దాపశబ్దములు కలవని అంగీకరించక తప్పదు. అందువల్ల వాటివాటిఉచ్చారణలనుబట్టివాచ్యావాచ్యములు, శ్రావ్యాశ్రావ్యములు కలవని సిద్ధాంతము. శ్లో॥ సంధ్యాహీనో శుచిర్నిత్య మనర్హస్సర్వకర్మసు। యదన్యత్కురుతే కర్మ న తస్యఫల భాగ్భవేత్, అనగా సంధ్య ఆచ రించనివాడు అశుచియగుటచే యెల్లకర్మలకును అయోగ్యుడు. యితర పుణ్యకర్మలు యేవిజేసినను వాటిఫలమును పొందడు అని దక్షవచనము.

స్పర్శను గురించి.

స్పర్శఅనగా త్వక్కుచేగ్రహించతగియున్నది. దానినితాకుట, కలి యుటఅనిచెప్పవచ్చును. దీనిలో మృదు స్పర్శ, కఠినస్పర్శ, సకృత్ స్పర్శ చిరస్పర్శఅను వాటివాటికి తగినట్లు గుణభేదములు కలవు. వీణె, గ్రామ ఫోను, టెలిగ్రామ్, గడియారము మొదలైనవి. మృదుస్పర్శచే గుణ వంతములు. మద్దెల, డోలు, నేలటపాకాయలు విసరుట, యితరులను దండించుట మొదలయినవి కఠినస్పర్శచే గుణవంతములు. బంగారునగ లను ధరించిన కొన్నాళ్ళకు శరీరముయొక్క మృదుస్పర్శచే మొదటి

తూనికకుతగ్గును. రాళ్లు మొదలయినవి పలుమారు స్పర్శించు చుండుట చేత క్రమక్రమముగా అరిగి గుంటలుపడును. అత్తిపత్తిచెట్టును స్పృశించినవెంటనే ఆకులు ముణుచుకొనును. తైలాదులకు సుగంధ యుక్తములగు చందనము, మల్లె, గులాబీ, మొదలగువాటి స్పర్శచే సుగంధయుక్తములగును. పైవాటినిబట్టి స్పర్శవలన యేదో ఒక వికల్ప మయిన వేరొకగుణము కలుగునని సూచించబడెను. గనుక ఈశరీరము నకు యేయేస్పర్శలచే మంచియు లేక పవిత్రత కల్గునో ముందుగా వివరించబడుచున్నది. అయోధ్య, మధుర, శ్రీకాశీ మొదలయిన పుణ్య క్షేత్రసంచార రూపస్పర్శచే పవిత్రులగుదురు. పద్మరాగాది నవరత్న ధారణరూప స్పర్శచే పవిత్రులగుదురు. శ్లో. రత్నాలంకృతి ధారణం రతికరం లక్ష్మీవిలాసాస్పదం, మాన్యం కామఫలప్రదాయి సుభగం, మాంగళ్యమాయుష్కరం, ఓజః కాంతి యశః ప్రభావజననం దోషఘ్నం మత్యుజ్జ్వలం, భూతోన్మాదభయభ్రమక్లమ, విష, క్షీణేంద్రి యాపహం. అను ప్రకారము రత్నాదులు ధరించుటచే ప్రీతికరము. లక్ష్మీప్రాప్తిహేతువు పూజ్యత్వము, కోరినఫలముల సంప్రాప్తింపజేయు నవియు సౌభాగ్యము, మంగళములు, ఆయుర్వృద్ధిని, ఓజస్సును, ప్రకాశమును కలుగజేయుట భూతాదులవలన బుట్టిన ఉన్మాదభ్రమను, అలసట, విషభయము, క్షీణేంద్రియత్వమును హరించును. బంగారు భూషణములను ధరించుటచే "శుచిస్సౌభాగ్య సంతోషదాయకం కాంచ నం స్మృతం" అను ప్రకారము పవిత్రతయు సంతోషము, సౌభాగ్యము కలుగును. రుద్రాక్షధారణను గురించి సామవేదీయ రుద్రాక్షజాబాలో పనిషత్తులో శ్రుతి "భగవన్ కాలాగ్నిరుద్రః త్రిపురవధార్థమహం నిమీలితాక్షోభవన్ తేభ్యోజలబిందవో భూమౌపతితాస్తే రుద్రాక్షా జాతా సర్వానుగ్రహార్థాయ, తేషాం నామోచ్చారణ మాత్రేణ దశ గోదాన ప్రదానఫలం. దర్శన స్పర్శనాభ్యాం ద్విగుణఫలమత ఊర్ధ్వం వక్తున్నశక్నోమి, అని యుండుటచే రుద్రాక్షధారణ రూపస్పర్శ అతి

పవిత్రవంతమయినది. భద్రాక్షులు, స్ఫటికములూ, తులసిపూసలు, పవిత్ర స్థలములయందలి మృత్తుచే ఊర్ధ్వ పుండ్రధారణ, పవిత్రభస్మముచే త్రిపుండ్రధారణ మొదలయినవి పవిత్రములు. నర్మద బాణలింగములు సాలిగ్రామము మొదలగువాటిని పూజారూప స్పర్శచేతను; అశ్వత్థ, తులసీ, బిల్వాది వృక్ష ప్రదక్షిణ పూజా రూప స్పర్శచేతను పవిత్రత కలుగును. గోవును పూజారూప స్పర్శచేతను వాటితాలూకు పంచ గవ్యములు అనగా పాలు, పెరుగు, నెయ్యి,మలము,మూత్రం,భక్షణాదిక ముచే అతి పవిత్రులగుదురు. గులాబీ,సంపెంగ,మల్లె మొదలగు సువాసన పుష్పధారణ, చందనము, కర్పూరము మొదలగు సుగంధస్పర్శచేతను పవిత్రవంతముగనుండును. శ్లో. గంగాగంగేతి యోబ్రూయాత్ యోజనా నాం శతైరపిముచ్యతేసర్వపాపేభ్యోవిష్ణులోకం సగచ్ఛతి,అనగాఅనేక యోజనముల దూరములందుండి యైనను శ్రీగంగామహానదినిస్మరించిన మాత్రమునసే విష్ణులోకము నొందునని యున్నది. అట్టి పవిత్రమయిన శ్రీగంగామహానదిలోని వుదక స్నానపానాదుల స్పర్శచే అతిపవిత్రు లగుదురు. గోదావరి, కావేరి, మొదలగు మహానదులలోని వుదకస్నాన పానాది స్పర్శచేతను పవిత్రులగుదురు. తక్కిన యితర ప్రవాహోదక ములలోను వాపీకూప తటాకాదులలోను ఆయావుదకములనే గంగో దకములనుగా స్మరించుచూ అభిమంత్రించుచూ స్నాన పానాదులను చేయుచుండిన పవిత్రులగుదురు. వాట్లలో ఒకదానికంటె నొకటి న్యూన పవిత్రములుగానుండును. "తేజోధికో భవేద్భాను" అను జ్యోతిశ్శాస్త్ర వచనము ననుసరించి సూర్యగ్రహకాంతి ధ్యాన దర్శనాది స్పర్శచే తేజోవంతులగుదురు. గనుకనే ముందుగా సూర్యప్రార్థనారూప దర్శ నాదులు నిర్ణయించియుండిరి. సూర్యకాంతి తగులనిది జీవరాసులు వృద్ధినొంది తేజోవంతములు కాజాలవు. ఓషధిపతియగు చంద్రగ్రహ కాంతి స్పర్శచే ఓషధులు సత్వవంతములగును. వాటివలన మనోదార్ఢ్యత కలుగును. బ్రాహ్మణ గ్రహములగు గురు శుక్ర గ్రహకాంతి స్పర్శచే

యితర పాపగ్రహకాంతి స్పర్శచే గలిగిన దోషనివృత్తి పూర్వకమయిన జ్ఞాన సుఖములు కలుగును. గనుకనే బ్రాహ్మణాది చాతుర్వర్ణ్యులు గురు శుక్రగ్రహకాంతి ప్రసారము లేని మూఢ కాలములయందు వివాహాది శుభకార్యములు చెయ్యకుండుటకు కారణమైయున్నది. పవిత్రవంతములయిన మోదుగుసమిధలు రావి సమిధలు మొదలగువాటితో మంత్రపూతముగా ప్రజ్వలించబడి ఆజ్యాదిహవిస్సులు హోమము చేయుచుండు స్మార్తాగ్ని శ్రౌతాగ్నులయొక్క స్పర్శ ప్రతిదినము ద్విజాతులకు శరీరమునకు తగులుచుండుటచే క్రమక్రమముగా పవిత్ర తేజోవంతులగుదురు. అందువల్లనే ద్విజాతులకు "అగ్నిర్దేవో ద్విజాతీనాం" అను ఉత్తరగీతావచన ప్రకారము ఆమరణాంతము అగ్నిహోత్రములుంచుటకు కారణముగానున్నది. అయోధ్య, మధుర, శ్రీకాశీ, రామేశ్వరము మొదలగు అనాది పుణ్యక్షేత్రములలోనివన్ని యితర ప్రతిష్ఠితములయిన దేవాలయములలోనివన్ని యగు ఆయామూర్తి పవిత్ర తేజస్స్పర్శ దర్శనము చేయువారి శరీరమునకు తగులుటచే పవిత్రులగుదురు. గనుకనే ఆయా దేవాలయములలోని మూర్తి దర్శనముకు కారణముగా నున్నది. గాని ఆ యా దేవాలయములలోని మూర్తి వంతమునకు లేక దేవతాసాన్నిధ్యముకు లేక పవిత్రత తేజస్సుకు భంగము కలుగకుండునట్లు బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య శూద్ర పతిత రజస్వల ఛండాలాదులు యేయే దూరవ్యవస్థలోనుండి మూర్తిదర్శనము చేయవలసినదిగా శాస్త్రనిర్ణయమున్నా అనాదిగానుండు ఆచారమున్నా గలదో అట్లే దర్శించవలెను. అట్లుగానియెడల తమ దుష్ట తేజస్సువలన ఈశ్వర తేజస్సుకు న్యూనతకలుగజేసిన పాపము సంభవించును. ఏయే ఆధారములవలన దేవాలయములలోని దేవుని దర్శించిన పుణ్యముగలదని నమ్మకముగలదో వాటినిబట్టియే బ్రాహ్మణాదిజాతి మతాచార వ్యవస్థలోనుండి దేవుని దర్శించుటతోనే పవిత్రులగుదురు. ఘ్రాణేంద్రియమున్నే సదా సుగంధద్రవ్యములనే ఆఘ్రాణించుటచే ఆరోగ్యవంతులును

పవిత్రవంతులును అగుదురు. పర్వతశిఖరమ్ములు, మేడలు మొదలగు యెత్తైన ప్రదేశముల, నిర్మలవాయుస్పర్శయు, తూర్పుదిక్కు దక్షిణ దిక్కు గాలి స్పర్శలు పవిత్రములు, రేచక పూరక కుంభకములచే పరిశుద్ధవాయువును పూరించుటయు కుంభించుటయు, విడుచుటయు అనునట్టి ప్రాణాయామమును వాయుస్పర్శచే సదా శరీరము అతిపవిత్రవంతముగా నగుచుండును. యాజుషీయ అమృతనాదోపనిషత్తు శ్రుతి. "యథాపర్వత ధాతూనాం దహ్యంతే ధ్మానాన్మలాః, తథేంద్రియ కృతాదోషా దహ్యంతే ప్రాణధారణాత్. ప్రాణాయామైర్దహేద్దోషాన్ ధారణాభిశ్చకిల్బిషం" అను ప్రకారము పర్వతసంబంధమయిన కఠిన లోహాదులను కరగుటకు అగ్నిని ప్రజ్వలింపజేయు సాధనముగాయున్న ఊదుడుగొట్టముచే ఆలోహాదులయందుండే మలాదులను పోగొట్టి పవిత్రముచేయునట్లుగనే ప్రాణధారణవలన ఇంద్రియ కృతములయిన దోషములు దహించబడును. ప్రాణాయామమువలన ఇంద్రియకృతదోషములు కాల్చివేయబడును. ధారణవల్లన పాపములు నశింపజేయును. యిదియే అభివృద్ధిజెందినకొలది యోగభ్యాస మనబడును. యిందువలన అణిమాదిసిద్ధులు కూడ పొందగలుగును. శ్లో. అణిమా మహిమాచైవ గరిమాలఘిమాతథా, ప్రాప్తిః ప్రాకామ్యమీశత్వం వశిత్వం చాష్టభూతదయః. అనునవి అష్టసిద్ధులుగా నున్నవి. ఈ శరీరములో నుండు హృదయాకాశాంతర్గతుడగు మనోజ్యోతిని పవిత్రము చేయుటకుగాను శివరామ గోవిందాది భగవన్నామోచ్చారణ సదా చేయుచుండుట పవిత్రశబ్దాదులనే వినుచుండుట అను శబ్దాది స్పర్శచేతను క్రమక్రమముగా పవిత్రతేజోవంతుడగును, అందువలననే ప్రతిరోజు ద్విజాతులు త్రికాలములయందు గాయత్రీ జపమున్నూ యోగ్యులైన గురూపదేశపూర్వకముగా లభించిన వివిధములుగానున్న యితరదేవతా మంత్రజపాదులచేతనున్నూ హృదయ స్పర్శాదికము సదాచేయుచుండుటకు కారణముగా నున్నది. తస్యగ్రహణాదు జిహ్వాం

దీనియందుచే రాజస, తామస, పదార్థములను వదలి సదా సాత్వికపదార్థానుభవపూర్వకమే చేయుచుండుటచే క్రమక్రమముగా పవిత్రులగుచుందురు.

వస్త్రధారణలో శ్లో. బ్రాహ్మణస్యసితంవస్త్రం నృపతే రక్తముల్బణం, పీతం వైశ్యస్య శూద్రస్య నీలం మలవదిష్యత ఇతి. బ్రాహ్మణులు తెల్లని వస్త్రము, క్షత్రియులు యెఱ్ఱని వస్త్రమును, వైశ్యశూద్రులు పచ్చని వస్త్రమున్నూ ధరించవలసినది. నీలవస్త్రము మలవత్తుగా భావించి త్యజించవలసినది. శ్లో. స్నానం దానం తపోహోమ స్వాధ్యాయః పితృతర్పణం, వృథాతస్య మహాయజ్ఞా స్సీలీసూత్ర స్యధారణాత్. అని యుండుటచే నీలీసూత్రముతో గూడిన వస్త్రధారణతో చేయబడు స్నాన దాన జపాదులు నిష్ఫలములగును. ద్విజాతులు ధరించు యజ్ఞోపవీతము బ్రహ్మోపనిషత్తు శ్రుతి. కర్మణ్యధి కృతా యేతు వైదికే బ్రాహ్మణాదయః, తైభిర్ధార్యం మిదంసూత్రం క్రియాంగం తద్ధివైస్మృతం. అను ప్రకారము వేదవిహితమగు గాయత్రీ ఉపాసనాదికర్మలయందు అధికారము గల బ్రాహ్మణాదులచే యజ్ఞోపవీతమును బాహ్యమునకు క్రియారూపముగా ధరించబడుచున్నది. పరబ్రహ్మోపనిషత్తు శ్రుతి. ఏవం బహిర్లక్షిత కర్మశిఖాజ్ఞానోపవీతం గృహస్థస్యాభాన బ్రాహ్మణ త్వస్య కేశ సమూహాశిఖ, త్రివృత కార్పాస తంతుకృతోపవీతత్వం. అను ప్రకారము బ్రాహ్మణత్వయోగ్యతాసిద్ధి సాధకములగు సంధ్యావందన యజ్ఞాదికర్మ లాచరించు వారలు తలవెంట్రుకల ముడివై చుట్టుకొనుపట్టి శిఖయును ప్రత్యక్షముగా పత్తితో పేనబడిన నూలుతోనున్న ఉపవీతమును మంత్రపూతముగా ధరించుటచే విశిష్టమైన పవిత్రవంతులును బ్రహ్మతేజోశక్తిగలవారలుగను అగుదురు. జ్ఞానశిఖయును, జ్ఞానయజ్ఞోపవీతమును గల యతులు శ్రుతి. "సశిఖం వపనంకృత్వా బహిస్సూత్రం త్యజేద్బుధః, యదక్షరం పరబ్రహ్మ తత్సూత్రమితిధారయేత్" అను ప్రకారము జుట్టుతో కూడ కేశముం

వనము చేసుకొని బాహ్యమునకు ధరించిన యజ్ఞోపవీతమును తీసివేసి నాశరహితమగు పరబ్రహ్మ మేదికలదో దానినే యజ్ఞోపవీతముగా ధరింతురు.

ప్రస్తుతాంశమగు అస్పృశ్యతనుగురించి.

అస్పృశ్యత అనగా స్పృశించగూడనివాటిని వివరించబడుచున్నది. దుష్టపదార్థస్పర్శచే శిష్టపదార్థములకు చెరుప్పగాని దుష్టపదార్థములకు చెరుపులేదు. శ్లో॥ "గోమూత్రమాత్రేణ పయోవినష్టం, తక్రస్య గోమూత్ర శతేనకింవా, అత్యల్పపాపై ద్విషదశ్చుచీనాం, పాపాత్మనాం పాపశతేనకింవా." అనగా పాలలో గోమూత్రబిందువు పడినయెడల అవి విరిగిపోవును. చల్లలో గోమూత్రబిందువు లెన్నిపడినను చెరుపు లేదు. అట్లే పవిత్రవంతులైన వారలకు [illegible]లి స్వల్పపాపములకైనను విపత్తుకలుగును. సమాజపాపులైనవారలకు యెన్నిదుష్టకర్మలుచేసినను చెరుపుయుండదు. బంగారుకు పాదరసస్పర్శచే రంగుమారును. పాదరసముకు బంగారుస్పర్శచే చెరుపులేదు. పాతివ్రత్యస్త్రీకి పరపురుష స్పర్శచే కూడిరాని చెరుపు సంభవించును. వేశ్యకు చెరుపులేదు. కలరా మశూచి మొదలగు వ్యాధిగ్రస్తులకు ఆరోగ్యవంతులు తాకినయెడల కూడిరానిచెరుపు కలుగును. రోగగ్రస్తునికి చెరుపులేదు. అద్దముకు మలినస్పర్శచే కాంతి మాసిపోవును. మలినముకు చెరుపులేదు. ఎలక్ట్రిక్ తీగెను స్పర్శించిన ప్రాణాపాయము సంభవించును. తీగెకు చెరుపు లేదు. చుంచుతాకిన పదార్థములు దుర్గంధయుక్తములగును. చుంచుకు చెరుపులేదు. సర్పవృశ్చిక వ్యాఘ్రాదులను స్పర్శించిన ప్రాణహాని సంభవించును. వాటికి ఏమిన్ని చెరుపుయుండదు. అగ్నిని స్పర్శించిన కాలును. అగ్నికి చెరుపులేదు. దుష్టతేజస్సుగల ఛండాలాదులను పవిత్రతేజస్సుగల బ్రాహ్మణాదులు స్పర్శించినయెడల నష్టతేజస్కులై చెడుదురు. ఛండాలాదులకు ప్రత్యక్షముగా చెరుపులేదు.గాని బ్రాహ్మణాదుల పవిత్రతేజస్సును నష్టపరచిన దోషము సంభవించును. విషమ

ములగు గులకరాళ్ల మెట్టలు, మనుష్యసంచారములేని మహారణ్యములు, చెట్లు చేమలులేని యిసుక మెడారులు, ధర్మలేశములేని కిరాతదేశములు, సూర్యరశ్మిలేక కేవలము చీకటికురియుదేశములు, మిక్కిలి ఉష్ణప్రదేశములు, అపాయకరమగు అగ్నిపర్వత ప్రదేశములు, ఏపైరుకును యోగ్యముకాని బ్రహ్మహత్యాదోషయుక్తములైన ఊసరక్షేత్రములు, యివి మొదలగువాటిలో సంచారరూపస్పర్శవలన ప్రాణాపాయములగను, చెడ్డను కలుగచేయునవిగను ఉండును. యిత్తడి యినుము మొదలగువాటితో చేయబడిన భూషణములు బంగారువలె నటింపజేయు కృత్రిమభూషణములు, కృత్రిమరత్నాదులు ధరించుటచే తేజోహీనులగుదురు. శ్రీమద్రామాయణములో నుదహరించిన ప్రకారము, వశిష్ఠపుత్రుల శాపవశమున త్రిశంకుడు పొందిన ఛండాలత్వములో నీలివస్త్రధరుండును తలవెంట్రుకలు ముడుచనివాడును అగు మొదలైన దుర్లక్షణములు కలవాడగుటచే ఛండాలులకువలె జుట్టు ముడి లేకుండుటయు ఛండాలధారణకు చెప్పబడిన నీలివస్త్రమును ధరించుటయు బ్రాహ్మణాది చాతుర్వర్ణ్యులకు నిషిద్ధము. అగ్నిమండలపు చెట్టును దూలగొండికాయను స్పర్శించిన విశేషబాధ కలుగును. శనినివాసమగు విభీతకవృక్షముసీడనుండుట, స్పర్శించుటవలన శనిపీడగలుగును గనుక తాక కూడదు. అమేధ్యాదులను స్పర్శించుట కూడదు. మురికి గుంటలలోని ఉదకముస్నానపానాదుల కుపయోగించుట త్రాగుటకు అనర్హములగు తూరోదకాదులు వీటిచే అనారోగ్యమును అపవిత్రతయు కలుగును. హేమాద్రియందు "శ్లో॥ సింహకర్కటయోర్మధ్యే సర్వానద్యో రజస్వలాః, తాసుస్నానం నకుర్వీత వర్జయిత్వాసముద్రగాః." సముద్రగాములైన మహానదులు తప్ప తక్కిన అన్ని నదులున్నూ సింహ కర్కట మాసములకుమధ్యను రజస్వలా దోషయుక్తములుగ నుండును. గనుక స్నానాదులకు నిషేధము. మహానది షుభవిత్యేత్యుక్తః. "ఆదౌతు కర్కటే దేవి మహానద్యో రజస్వలాః,

త్రిదివం చ చతుర్దేహ్ని శుధ్యాస్యుర్జాహ్నవీ యథా." అను ప్ర. మహానదులైనను కర్కటమాసాదియందు మూడురోజులు రజోదోషయుక్తములై నాలుగవదినమున గంగోదకమువలె పవిత్రములగునని యున్నది. గనుక ఆ యా కాలములందు సర్వనదులు రజోదోషయుక్తములై బ్రహ్మహత్యాదోషరూపమగు అతికల్మషమగు నురుగు తెప్పలతో చేరియుండును గాన స్నానాదులకు అపవిత్రములుగా నుండును శ్లో "సర్వేషామేవ వర్ణానాం సూతకే రాహుదర్శనే, సచేలంతు భవేత్ స్నానం సూతకాన్నం చ వర్జయేత్." అని బ్రహ్మకైవర్తమునందున్న ప్ర. సూర్యచంద్రగ్రహణములయందు మాత్రమే కలుగునట్టి రాహు, కేతు కాంతి ప్రసారమువలన బ్రాహ్మణాది నాలుగువర్ణముల వారికిని సూతకము సంభవించుననియు ఆ సమయములోనుండు కట్టుబట్టలతో స్నానము చేయవలసినదనియు విధించియున్నది. మరియు "శ్లో. చండాలా జాతిస్తు సహ సంహికేయః కేతుశ్చ జాత్యంతక మేవిమాన్యః." అను జ్యోతిశ్శాస్త్ర వచనప్రకారము రాహుకేతుకాంతి ప్రసారము చండాల స్పర్శవలెనే అందరికి స్నానదాన జపాదులచే పవిత్రులగుచున్నారు. ఆయాగ్రహణ సమయములయందుండు సస్యాదులు మొ. వాటికి యేదోవిధమైన కాంతిచెరుపున్నూ కలుగును. గర్భిణీస్త్రీలకు రాహుకేతు కాంతి ప్రసరించినను లేక దానియందే వారలు ధ్యానయించినను అంగవైకల్యంతో కురూపులు జన్మించుదురు. గ్రహణముపట్టిననక్షత్రము ఆరు మాసములువరకు వివాహాదిశుభకార్యములకు త్యాజ్యము, అని జ్యోతిశ్శాస్త్రము విధించుచున్నది. శ్మశానాగ్నియొక్క కాంతిప్రసారము వలన అపవిత్రులగుదురు. అదేవిధముగా సహజ అపవిత్రులయినవారి తేజోస్పర్శవలన అపవిత్రులగుదురు. ఉత్తరదిక్కుగాలి పశ్చిమదిక్కు వడగాలి సుడిగాలి దుర్గంధయుక్తమగు గాలి స్పర్శామూలవలన అనారోగ్యలును అపవిత్రులును అగుదురు. దుష్టుడుచ్ఛ్వాసనిశ్వాసవాయు స్పర్శచే అపవిత్రులు. జిహ్వేంద్రియముచే అనుభవించు వాటిలో నిషిద్ధములగు

శృతి. "మద్యం మాంసంచ లశునం, ఫలాండు, శిగ్రుమేవచ, శ్లేష్మాతకం, విడ్వరాహా మభక్ష్యంవర్జయేన్నరః." అనగా కల్లు, మాంసము, వెల్లుల్లి, నీరుల్లి, ములగ, శ్లేష్మాతకం, ఊరపందిని మొదలయిన అభక్ష్య పదార్థములను వర్జించవలసినది. గంజాయి, పొగాకు మొ॥ మత్తుద్రవ్యములున్నూ యింకను యితరశాస్త్రములలో నిషేధించబడియున్న పదార్థములనున్నూ భక్షణరూపస్పర్శ చేయుటచే అపవిత్రులగుదురు. రజక, చండాల, రజస్వలాదిఅపవిత్రుల శబ్దోచ్చారణ భగవదారాధన మొ॥ పవిత్రకార్యములు చేయునప్పుడు వినుట, వారితో మాటలాడుట, విషయలోలత్వనుబోధించు శబ్దాదులను వినుట వచించుట యనునట్టి స్పర్శలు అపవిత్రములు. దేవలమహర్షి "శ్లో. సల్లాపా స్పర్శనిశ్వాస సహ శయ్యాసనాశనాత్, యాజనాధ్యాప నాద్యోనాత్పాపం సంక్రమతే నృణాం." అనగా మాటలాడుట, ముట్టుకొనుట, ఊపిరివిడుచుట, కలసి పరుండుట, కలసికూర్చొనుట, కలసి భోజనము చేయుట, యాజనము, అధ్యాపనము, యోనిసంబంధము అను వీటివలన ఒకనిశరీరములోనుండి వేరొకని శరీరములోనికి పాపము సంక్రమించునని చెప్పియున్నారు. తన తల్లిగర్భములోనుండి తాను జన్మించియు స్తన్యపానము చేసియున్నప్పటికీ తిరిగి ఆయా అవయవములను వయోవంతుడై స్పృశించకూడదు. ఏమనిషి అయినను తనశరీరము అయినప్పటికీ అధమావయవములను ఆయా సమయములందేతప్ప యితరసమయములలో తాకకూడదు. తన భార్యఅవయవములకున్నూ తమచెల్లెలుకూతురు మొదలగువారిఅవయవములకున్నూ భేదము లేదుగదాయని వారిని స్పృశించకూడదు. చేతితో తాకినదానివలెనే పాదముతో తాకిననేమని పాదముతో తాకకూడదు. చేతితో నైనన్నూ, కాలితో నైనన్నూ, కఠినముగా తాకకూడదు. అన్యస్త్రీని తాకినమాత్రముచేతనే దోషముండునాయని అంగస్పర్శగాని, ఆలింగనముగాని, ముద్దుపెట్టుకొనుటగాని కూడదు. స్త్రీసంభోగముకూడ స్పర్శసుఖములోనిదేగదాయని స్పర్శదోషములేదన్నట్లైనను

ప్రతిస్త్రీని స్పర్శించుటకు సిద్ధపడకూడదు. కలరా, ప్లేగు, మశూచి మొదలగు సంక్రామికరోగగ్రస్తులను తాకకూడదు. తనభార్యయైనను యితర స్త్రీయయినను బహిష్టు అయిన స్త్రీలను ఇంద్రుని బ్రహ్మహత్యాదోష యుక్తులగుటచే నాలుగవనాడు శుద్ధిపర్యంతరము తాకకూడదు. జాతాశౌచ మృతాశౌచముగలవారలను శాస్త్రనియమితశుద్ధి పర్యంతము తాకకూడదు. స్నానాదులచే తానుపవిత్రుడైయుండి అపవిత్రుడుగానున్న తనకుమారుని సగా తాకకూడదు. తమకంటె అగ్రవర్ణమువారిని అందరుమనుష్యులేకదాయని తాకకూడదు. తమకంటె హీనవర్ణమువారినిన్ని తాకకూడదు. ఒకవేళరయిళ్ళలోను జనసమ్మర్ధముగల సభాదులయందును అవశముచే తాకుటను పురస్కరించుకొని మెల్లపుమున్న తాకుటకు సిద్ధపడకూడదు. సదా అమేధ్యపదార్థ భక్షణసేయునట్టి శునక, శూకర గార్దభాదులను తాకగూడదు. శునక శూకర కుక్కుటాదులను మృతగోమాంసభక్షణాదులను సదాచేయునట్టిన్ని దుర్గంధయుక్తములయిన చర్మకారాదివ్యాపారాదులను చేయునట్టిన్ని వంశపారంపర్యము దుష్టరజో శుక్లములచే జన్మించినట్టిన్ని దీర్ఘసాంక్రామిక దుష్టతేజస్కులైనచండాలాదులను తాకకూడదు. పవిత్రాపవిత్ర తారతమ్యములనుబట్టి పారాశరస్మృతిలో శ్లో॥"యుగంయుగ ద్వయాచైవ త్రియుగంచ చతుష్టయం చండాలాది శూతికోదక్యాపతితానా మధఃక్రమాత్." అనగా చండాలులకు నాలుగుకాండ్లదూరమును, ముట్టువాండ్లకు రెండుకాండ్లదూరమును పాపాత్ములకు వకకాడిదూరమున్నూ నిర్ణయించబడి ఆదూరవ్యవస్థకు లోనయినయెడల అపవిత్రులగుదురనియు చెప్పబడియున్నది. శ్లో॥"చండాలస్పర్శనేసద్యః ఆదిత్యమవలోకయేత్, చండాల స్పర్శనేచైవ సచేలస్నానమాచరేత్" అనగా చండాలునిస్పర్శించినతోడనే ముందుగా తేజోవృద్ధికొరకు సూర్యుని చూడవలయునని కట్టుబట్టలతో స్నానము చేయవలెనియు విధించియుండిరి. సామవేదీయసన్యాసోపనిషత్తులో "ఘోరమంత్యజమివ, జ్ఞాతచరదేశం చండాలవాటికామివ పరిత్యజ్య"

గ్రామమునకు వెలుపల నివాసమేర్పరుచుకొని వారలలో కూడ అనేక హీన తరగతులుగా నెన్నబడినవారియొక్క అస్పృశ్యతపాటించుటయు యిప్ప టికిన్ని ఆచరణలోనున్నది. మాలవాండ్లలో మాలలనియు, శివకంఠ మాల్లలనియు, మాలదాసరివాండ్లనియు, మాలమాష్టీన్ వాండ్లనియు పంబలవాండ్లనియు, మాలబోగమువాండ్లనియు, గుర్రంమల్లాయకుల మనియు, వారలలో వకరికంటెనొకరు తక్కువగా నెన్నబడుచు గుర్రం మల్లాయకులము వానిని మాలగూడెమునకు వెలుపలనేఉంచుటయు, వానిని పైవారలు తాకినయెడల స్నానముచే శుద్ధులగుటయు ఆచరణ లోనున్నది. మాలలు అనువారలు మాదిగలు అనువారలను తాకరు. మాదిగవాండ్లలో మాదిగ మాష్టీన్ వాండ్లు కొమ్ముల వాండ్లనియు మాదిగబోగమువాండ్లు డెక్కలవాండ్లనియు వారలలోవారలు వకరి కంటెఒకరు తక్కువగానెన్నబడుచు డెక్కలవానిని మాదిగగూడె ముకు వెలుపలగానుంచుటయు వానినితాకిన స్నానముచే శుద్ధులగుటయు ఆచరణము లోనున్నది. యింకను వారిలో దేశభేదముచే అనేక హీనజాతులుండవచ్చును. పైనవివరించిన చండాలాదులలో వారలలో వారలు అనేకతరగతులుగానుండి స్పర్శదోషము పాటించు చుండుటయు, అన్యోన్యభోజనములుగాని, వివాహసంబంధములుగాని లేశము లేకుండు టయు సహజముగానున్నది. ఒకయిల్లుతగులబడుచుండగా మధ్యనున్న యిల్లు పడగొట్టుటయు కలరా మొదలగు వ్యాధిగ్రస్తులను వూరివెలు పల గుడిసెలలో నుంచుటయు, లోకులకున్నూ వారికిన్ని మంచికొరకే గాని ద్వేషమూలకము ఎట్లుకాదో అట్లే సర్వభూత దయాళువులయిన మహాఋష్యాదులు, శిలతరు, గుల్మ క్రిమికీటకాదులున్ను జంతుమను ష్యాదులయిన అన్ని ప్రాణులున్నూ తదితరప్రాణులకు హానిలేకుండా క్రమక్రమముగా నుత్తమోత్తమజన్మల నెత్తుటద్వారా తుదకు మోక్ష మునందుటకు తగిన సాధనమూలములగు ధర్మశాస్త్రములనిర్ణయించిరే గాని యెవరికిన్ని చెరుపుకలుగు నుద్దేశ్యము లేదు. గనుక మనము శాస్త్ర

బద్ధులమై యుండవలెను. శ్లో. "శ్రుతిస్మృతి మమైవాజ్ఞే యస్తే ఉల్లంఘ్య వర్తతే, ఆజ్ఞాచ్ఛేది మమద్రోహీ సమేవధ్యతమోహమతః." అనుప్రకారం భగవదాజ్ఞలగు శృతిస్మృతులను మీరినడచువారలు నాకు ద్రోహము చేసినవారలగుదురని యుండుటచే బుద్ధిపూర్వకముగా చండాలాదులను స్పర్శించి నష్టతేజోవంతులయిన బ్రాహ్మణాదులున్నూ ఉత్తమజన్మల నెత్తుటకు ప్రయత్నించు బ్రాహ్మణాదులను వారి పవిత్రతేజస్సును తమదుష్టతేజస్సువలన బుద్ధిపూర్వకముగా భ్రష్టతజేయునట్టి చండాలాదులున్నూ తమకంటెతక్కువ దర్జాలోనుండు మనుష్య క్రిమికీటకాదిజన్మల నెత్తవలసివచ్చును. భ. గీ. అ 16శ్లో. 19 తానహం ద్విషతః క్రూరాన్ సంసారేషు నరాధమాన్, క్షిపామ్య జస్రమశుభ నాసురీష్వేవ యోనిషు. అను ప్రకారంనాకు శత్రువులయిచెడుమనస్సుగలనీచులను యెల్లప్పుడు రాక్షసాంశగల నికృష్టజన్మలనెత్తునట్లుగా జేయుచున్నానని చెప్పబడియున్నది.

సనాతనాచారప్రకారము పవిత్రతేజస్సుగలవారలు దుష్టతేజస్సుగల వారలను సమీపించినయెడల లేక స్పర్శించినయడలను సూదంటురాయి యినుమును ఆకర్షించునట్లును ఎలక్ట్రిక్ తీగెపయిన చేయివైచిన తేజస్సును ఆకర్షించి ప్రాణహీనునిజేయునట్లును ఒక తెల్లమతాబాను, యెర్రమతాబాను సమీపముగా వెలిగించినయెడల ఆరెంటియొక్క మిశ్రమయిన వేరొక కాంతికలుగునట్లును దుష్టతేజస్సును ఆకర్షించి పవిత్రతేజస్సు క్రమక్రమముగా క్షీణించును. దుష్టస్పర్శాదులవలన చెరుపుకలిగిన పిమ్మట కలిసిరానిస్థితిలో విచారించుటకంటె ముందుగనే శ్రద్ధవహించుట మేలుగనుండును.

శ్లో. "హరిశ్చంద్రో నలోరాజా పురుకుత్సః పురూరవః, సగరః కార్తవీర్యశ్చ షడైతే చక్రవర్తినః." అనుప్రకారంషట్చక్రవర్తులకంటెపూర్వపువాడైన హరిశ్చంద్రుని తండ్రియగు త్రిశంకుమహారాజును వసిష్ఠుని పుత్రులిచ్చిన శాపమువలన ఆగంతుకముగా సంక్రమించిన చండాలత్వమును పోగొట్టుటకు మేనితో స్వర్గమునకుపంపించెదనని ప్రతిజ్ఞ చేసినవిశ్వా

మిత్రుడు తనతపశ్శక్తినంతయు ధారవోసినను స్వర్గమువం దుంచలేక పోయెను. ఇంద్రునిచే చండాలుడా నీవు ఇచటనుండతగవు, అని తల క్రిందుగా త్రోయబడినట్లు శ్రీమద్రామాయణములోని త్రిశంకుని చరిత్రమున తెలుపుచుండగా పారంపర్యక్రమాగతముగా సహజచండాలు లయిన వారిని తాకకూడదని వేరే చెప్పవలయునా?

వెనుకటి చరిత్రాంశము లట్లున్నను ప్రస్తుతము తురుష్కులను, యితర ఘోరపాపులయిన వారలను తుదకు చండాలురను తాకవచ్చు నుట లేదా యనినను అస్పృశ్యత పాటించు సనాతను లెవరును బుద్ధిపూర్వకముగా తాకరు. ఒకవేళ ప్రమాదవశమున తాకినను ఆయా సమయములకు తగినట్లుగా ప్రాయశ్చిత్తాదులు చేసికొనుచుందురు. అయినను కొన్ని విశేష కాలములయందును, ఆపదలయందును పారాశర్యులవారు యేర్పరచినట్లు. 'ఆపత్కాలేతుసంప్రాప్తే శౌచాచారంనచింతయేత్, స్వాత్మా ముద్ధరేత్ పశ్చాత్ స్వస్థోధర్మం సమాచరేత్. దేశభంగే ప్రవాసేవా వ్యాధిష్వ్యసనేష్వపి, రక్షేదేవ స్వదేహాని పశ్చాద్ధర్మం సమాచరేత్.' అనియు బృహస్పతి 'తీర్థే వివాహే యాత్రాయాం సంగ్రామే దేశవిప్లవే, నగరగ్రామదాహే చ స్పృష్టాస్పృష్టిర్న దూష్యతే' అను ప్రకారము వ్యవస్థలున్నవి. ఆపత్కాలములయందును దేశోపద్రవము సంభవించినప్పుడున్ను అన్యస్థల సంచారమువందును రోగగ్రస్తుడై నప్పుడును విశేష విచారము, లేక దుఃఖసంప్రాప్త కాలములయందును శౌచాచారములను పాటించకున్నను దూష్యులు కారనియు, అట్టి వాటి యందు తన దేహరక్షణచేసుకొని స్వస్థుడైన పిమ్మటనే ధర్మమాచరింప వలెననియు పారాశర్యులవారును పుణ్యనదీ స్నానాదులయందును వివాహాదులయందును పుణ్యదేశ సంచార యాత్రాదులయందును యుద్ధాదులు జరుగు కాలములయందును దేశోపద్రవములయిన భూకంపాదులు తటస్థయినప్పుడున్ను నగరముగాని వూరుగాని కాలుచున్నప్పుడున్నూ స్పృశ్యదోషము పాటించకున్నను దూషించబడరు అని బృహస్పతియు వ్యవస్థల

నేర్పరచి యుండుటచేత అట్టి కాలములయందు తప్ప యితర కాలముల యందు స్వస్థావస్థలో అస్పృశ్యత పాటించియే తీరవలెను. బ్రాహ్మ ణాదులు వారి వారి స్వధర్మము ప్రకారము ఆచరించుటలేనే యికను అస్పృశ్యతతో మాత్రము ప్రయోజనమేమి? దీనినితొలగించకూడదా? యనుట సరికాదు. వ్యావహారికమునందు ప్రభువు తన ఆజ్ఞావ్యతిరేకు లయిన దుర్మార్గులను యెట్లు శిక్షించునో అట్లే పారమార్థికమునందును ఈశ్వరుడు తన ఆజ్ఞావ్యతిరేకులయిన దుర్మార్గులను శిక్షించును. మరి కట్టుబాట్లలో నేమి, రాజకీయ వ్యవహారములలో నేమి, వారలలో వారలు పరస్పరము బోధించుకొన్న శాస్త్రనియమబద్ధులుగా నుండుట శ్రేయము గాని కొన్ని అక్రమములు చేయుచున్నవారని తెలిసియు తిరుగ కొన్ని అక్రమములు చెయ్యమని బోధించుట న్యాయముకాదు. స్పర్శదోషము పాటించనక్కరలేదని చెప్పువారు సహితము ఈ సృష్టిలో కొన్ని అస్పృశ్యములు లేవని చెప్పజాలరు గనుక యథార్థశాస్త్రనియమములను యెంతవరకు పాటించగలిగిన అంత మేలును పొందగలరు. సనాతన మత వ్యతిరేకియైన ఆర్యమతస్థాపకుడగు శ్రీ దయానందస్వామిచే సగానత్యార్థ ప్రకాశికలో చండాలుర శరీరములు దుర్గంధపరమాణువు లతో నిండియుండుననియు చండాలాది నీచులచే తినకూడదనియు పవిత్ర పదార్థములనే భక్షించు బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణశరీరములు వలన దోషరహితములగు రజవీర్యములు పుట్టుననియు వ్రాయబడి యుండెను. దానిని బట్టి పవిత్ర పరమాణువులు గల బ్రాహ్మణాదులు దుర్గంధ పరమాణువులు గల చండాలాదులను తాకకూడదని వేరే చెప్ప వలయునా? తత్వజ్ఞాన సమాజమువారు పవిత్రాపవిత్ర తేజస్సులు కలవనియు, పవిత్ర తేజస్సు గల వారలు అపవిత్ర తేజస్సుగలవారలను సమీపించిన యెడల దుష్టతేజస్సు సంక్రమించుననియు తేజస్సునకు ఆకర్షణశక్తికలదనియు చెప్పియుండిరి. అందువలనసహజఅపవిత్రులయిన సదా అపవిత్ర పదార్థ భక్షణాదులు చేయుచు దుష్టతేజస్సుగల చండా

లాదులను సమీపించకూడదని స్ఫురించుటలేదా ? శ్రీ గాంధీగారు జన్మించియుండిన జైనమతములో కూడ అస్పృశ్యత పాటించినట్లును తాము 12 సం॥ రముల వయస్సు కలిగినప్పుడు చండాలురను స్పర్శించినపుడెల్ల తల్లిగారు సచేలస్నానము చేయించుచుండెననియు యంగు యిండియా పత్రికలో వ్రాసుకొని యుండుటచే జైనమతములో కూడ అస్పృశ్యత పాటించినట్లుండలేదా ? శ్రీ శివనాథశాస్త్రి యమ్. ఏ., గారు విరచించిన బ్రహ్మసమాజ చరిత్ర సంపుటము 1 పుట 39 లో నుండి సంగ్రహించి 1932 సంవత్సరము జనవరి 2 తేదీని త్రిలింగ పత్రికలో బ్ర. కా. బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారు వ్రాసియుండిన ప్రకారం బ్రహ్మసమాజస్థాపకుడగు శ్రీరామమోహన్‌రాయిగారు కూడ వేదపఠన మందిరములోనికి బ్రాహ్మణేతరులు యెవరును ప్రవేశించకూడదని చేసిన యేర్పాటునుబట్టిచూడగా అస్పృశ్యత పాటించియేయున్నట్లు తెలియుటలేదా? పైనుదహరించిన ప్రకారము యితరమతములలోకూడ అస్పృశ్యత పాటించియున్నట్టి సూచనలుండగనున్నూ, సృష్ట్యాది నుండియిప్పటివరకు సనాతనాచార ప్రకారం ఆచరణలోనుండగనున్నూ, శృతి స్మృతి పురాణాదులలో చండాలాదులస్పృశ్యకూడదని ఘంటాపథముగా నిర్ణయించబడియుండగను, ఆచండాలాదులలోనేవారలలోవారలు యిప్పటికిని అస్పృశ్యతపాటించుచుండగను, ఆచండాలులలోనే బహుమంది మాకు దీనివలన ప్రయోజనములేదని వాదించు చుండగను యిట్టివాటి నన్నిటిని గమనించక త్రోసివైచి తమ స్వేచ్ఛాప్రకారము అస్పృశ్యతా నివారణము చేయుడని ప్రచారము చేయువారిని మత ద్రోహులందురో, మత సంస్కర్తలందురో పాఠకులే గ్రహించుకొందురు గాక. 'యస్మిన్ దేశేయదాచారః పారంపర్యక్రమాగతః, శృతి స్మృత్యవిరోధేనస్సదాచారస్సఉచ్యతే' అను ప్రకారంశృతిస్మృతులకు విరోధములేనిదిన్ని పారంపర్యక్రమాగతముగా వచ్చునదిన్ని యేయేదేశములందు యేది శిష్టాచారముగ పెద్దలచే ఆచరించబడుచున్నదో నదియే

శ్రేష్ఠమయిన ఆచారమని చెప్పబడుచున్నది. గనుక చండాల స్పర్శ సనాతనాచార విరుద్ధము. పైన వ్రాసిన అనేక సంగతులను బట్టి అస్పృశ్యత కలిగియుండుటచే ఈప్రపంచసృష్టిలో స్పృశ్యాస్పృశ్యములు కలవు.

రూపమును గురించి.

రూపము అనగా ఆకారము. నేత్రేంద్రియముచే దర్శించతగినది. సూర్యాదిజ్యోతిర్గణములను పూజ్యమయిన దేవతామూర్తులను సత్పురుషులను, సాధువులను శ్రోత్రియుని స్మార్తశ్రౌతాగ్నులను తులసి అశ్వత్థాది పవిత్రవృక్షములను గోవులను పుణ్యనదులు మొ: వాటిని దర్శించిన పుణ్యము కలుగును' 'శ్లో. అగ్నిచిత్ కపిలాసత్రీ రాజాభిక్షుర్మహోదధిః, దృష్టమాత్రాపునంత్యేతే తస్మాత్పశ్యేతనిత్యశః' అని మనువచనానుసారము యజ్ఞము చేసినవానిని, నల్లనియావును, నిరతాన్నదాతను, ధర్మతత్పరుడునైన రాజును, సన్యాసిని, సముద్రమును వీటిని చూచిన మాత్రముననే పవిత్రులను జేయునట్టివి గనుక నిత్యమును దర్శించవలెను. మనోహరమయిన చిత్తరువులను పుష్పఫలాదులను చూచిన నేత్రానందమున్ను సంతోషమున్నూ కలుగును. 'రోచనం చందనం హేమం మృదంగం దర్పణంమణిం, గురుమగ్నించ సూర్యంచ ప్రాతఃపశ్యేత్సదాబుధః' అను మత్స్యపురాణవచనానుసారము, గోరోజనము, మంచిగంధము, బంగారము, మద్దెలను, అద్దమును, మణులను, గురువును, అగ్నిని సూర్యుని ప్రాతఃకాలమందు దర్శించుటమంచిది. అంగవైకల్యుని, ముక్కిడి, దుర్మార్గుని, ప్రసిద్ధపాపిష్టుని, అంధుని, నపుంసకుని ప్రాతఃకాలమందు దర్శించకూడదు. దిగంబరుని, దిగంబరస్త్రీని, కామేచ్ఛచే పరస్త్రీలను చూడకూడదు. నీటిలోతననీడను చూచుకొనగూడదు. తనభార్యను ఆవలించుచుండగను, కాటుకపెట్టుకొనుచుండగను, అభ్యంగనము చేయుచుండగను ప్రసవించుచుండగను చూడకూడదు. ఘోర వ్యాఘ్రాదులను జూచిన భయమున్నూ దుఃఖమున్నూ

కలుగును. స్త్రీపురుషులలో యెవరయినను యితరులు దర్శించవచ్చినప్పుడు తమముఖవిలాసము చూపవలయునేగాని గుహ్యాంగములు మొ. చూప కూడదు. పైన ఉదహరించిన దృష్టి మూలములయిన స్పర్శచే పవిత్రాపవిత్రములు కలవు. వీటినే వీక్ష్యములు అవీక్ష్యములు అని గ్రహించవలెను.

రసమును గురించి.

రసము అనగా జిహ్వేంద్రియముచే అనుభవించబడు ఓషధులు మొదలయినవి. అవి తీపి, పులుసు, కారము, వుప్పన, చేదు, వగరు అను షడ్రసయుక్తములైనవియు ఓషధీసంభవమైనవి యయియున్నవి. అట్టిఓషధులను గురించి విచారించగా మృతులయినవారిని సగాజీవింప జేయగలిగిన సంజీవి మొదలయినవికలవనిరామాయణములోను శరీరము తూట్లుపడునట్లు యుద్ధముచేసినను మరునాటికే యధాస్థితిగా నుండు నట్లుచేయు ఓషధులు కలవని శ్రీ మహాభారతములోను ప్రమాణము లుకలవు. ఆయుర్వేదములో చెప్పిన ప్రకారము కొన్నిఓషధులు సేవించిన చిరంజీవిత్వము కలుగునవియు కలవు. సోమలత, బోడతరము మొదలగు వివిధరోగ నిర్మూలనముచేసి కాయసిద్ధిని కలుగజేయు నవియు అంజూరపండు ద్రాక్ష మొదలగురక్తవృద్ధినికలుగజేయునవియు వుసిరికాయ, గుంటకలగర మొదలగు మేధాశక్తిని కలుగజేయునవియు సరస్వతిఆకు, వస మొదలగు వాచాలత్వమును గలుగజేయునవియు నాగముషిణి, తెల్లజిల్లేడు మొదలగు సర్పవిషమును సగా హరింపజాలి నవియు భూశర్కరదుంప, రత్నపురుష, పెద్దపల్లేరు మొదలగు వీర్యవృద్ధి కరములుగను, ఉమ్మెత్త మొదలగు పిచ్చిని గలుగజేయునవిగను వుల్లి పాయ, కల్లు, మొదలగు బుద్ధి భ్రంశమును కలుగజేయునవిగను నాభి మొదలగు ప్రాణాపాయకరములుగను నున్నవి. గోధుమలు, యవలు, పెసలుమొదలగు సాత్వికగుణమును కలుగజేయునవిగను, మొక్క జొన్నలు, జొన్నలు, చోళ్ళు, ఆళ్ళు, కొర్రలు, మొదలగు రజోతమో గుణములను కలుగజేయునవిగను, యింకను వివిధములుగానున్న ధాన్య

ములు, కాయలు, పండ్లు, దుంపలు మొదలగు వివిధగుణములు కలుగ జేయునవియు అనేకములుకలవు. మరియు బంగారము వజ్రవైడూర్యాది నవరత్నములు భస్మాదులమూలముగా భక్షించుటచే సర్వరోగనివృత్తాల నమై అధిక తేజోవంతులును పవిత్రులును అగుదురు. యింకను తబిసీళ్ళు తెలియగోరువారు అందుకు యేర్పడిన గ్రంథములు చూడనగును. యిట్టి వివిధములుగా నున్న ఓషధులు మొదలయినవాటిలో మంచి చెడ్డలు, పవిత్రాపవిత్రములు కలవు. యిట్టి పదార్థానుభవము చేసిన మనో జ్యోతిప్రకాశము అట్టివిధముగా మారును. శ్రుతి: ఛాందోగ్య ములో 'అన్నమశితం త్రేధా విధీయతే, తస్యయస్థవిష్ఠోధాతు స్తత్పురీషం భవతి, యోమధ్యమస్తన్మాగ్ సం యోఽణిష్ఠ స్తన్మః, అనగా జిహ్వేంద్రి యముచే భుజించబడినఆహారము మూడువిధములుగా భాగించబడి అందుస్థూలాంశము పురీషముగను మధ్యమాంశము మాంసముగను సూక్ష్మాంశము మనస్సుగను పరిణమించుచున్నదని తెలుచున్నది. గనుక పవిత్రపదార్థములు అనుభవించిన యెడల మనోజ్యోతిప్రకాశము పరి శుద్ధతేజోవంతముగను అపవిత్ర పదార్థానుభవమువలన అపరిశుద్ధ తేజో వంతముగను మారునని స్పష్టపడుచున్నది. మనుష్యులచే భుజించబడు ధాన్యాదులు సంపాదించునప్పుడు అనేకజీవహింసాపూర్వకముగా సంపా దించక తప్పనివగుటచేతను శ్లో: 'వృక్షాంఛిత్వా మహీంభిత్వా హత్వాతు క్రిమికీటకాన్, కర్షకః ఖలయజ్ఞేన సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే' అనుప్రకారము వ్యవసాయదారుడు వృక్షాదులు నరుకునప్పుడున్ను, భూమిని దున్నునప్పుడున్ను అనేకములయిన చీమలు, కప్పలు యర్రలు మొదలయినప్రాణులు చంపబడకుండ తప్పని వగునట్టిపాప మును ఖల యజ్ఞము అనగా ధాన్యాదులను పండించినపిమ్మట కళ్ళము లోనికివచ్చి యాచించినవారలకు ధాన్యాదులను దానము చేయుట చేతను ఆదోషమును పోగొట్టుకొనవలెను. అట్లుల సంపాదించబడిన ధాన్యాదులను సగ్గా తిరిగి భుజింపక త్యాగ్యముగ చేయుటకుగాను

హాటిని ఖండనీ, పేషిణీ, ఛుల్లి, ఉదకుంభీచ మార్జనీ అనుపంచసూనదోష వస్తువులు అనగా తరుగుట, నూరుట, ప్రొయ్యిమీదనుంచి ఉడకబెట్టుట, నీటికడవలుంచుట, ఊడిచి అలుకుట అను అయిదువిధములయిన హత్యాదోషములను పోగొట్టుటకుగాను అన్నసంస్కారద్వారా ఆత్మ సంస్కారార్థము, దేవయజ్ఞ పితృయజ్ఞ భూతయజ్ఞ మనుష్యయజ్ఞ బ్రహ్మయజ్ఞములనెడి పంచయజ్ఞములను వైశ్వదేవాదులన్నూ ప్రతి దినమున్నూ ద్విజాతులుచేసి భ. గీ. అ. 3 శ్లో. 13 "యజ్ఞశిష్టాశినః సన్తోముచ్యంతే సర్వకిల్బిషైః" అను ప్రకారము అట్టి యజ్ఞ శేష మగు పదార్థమును భుజించుటచే సర్వపాప పరిహారకమై క్రమక్రమ ముగా పవిత్రులగుచుందురు. ప్రాణులలో సంచరించు ప్రాణవాయువు వాటివాటి వృత్తిభేదమునను సరించి ప్రాణాపాన వ్యానోదాన సమాన ములను పంచప్రాణములకు తృప్తి కలుగజేయుట మూలముగా తేజ స్కాముడగుటకు వేరువేరుగా జిహ్వయందు అయిదుఆహుతులున్నూ ఆజ్య సహితమగు హవిస్సునుంచుటయును పవిత్రస్పర్శచే "సర్వక్రతుయాజి నామాత్మయాజి విశిష్యతే" అను ప్రకారము తాను అన్నిక్రతువులు చేసినంతటి పవిత్రుడగుటయే గాక శృతిఛాందోగ్యము పంచమ ప్రపా ఠకము చతుర్వింశతిఖండః ద్వితీయానువాకము "అథయ ఏతదేవం విద్వానగ్నిహోత్రం జుహోతి, తస్యసర్వేషు లోకేషు సర్వేషు భూతేషు సర్వేష్వాత్మసు హుతంభవతి" అనుప్రకారము సర్వలోకములం దుండునట్టిన్ని సర్వభూతములందుండునట్టిన్ని సమస్త ఆత్మలయందును పవిత్రతేజోవృద్ధి యగునట్టుల హోమము చేయబడును. శూద్రు లున్నూ వేదమంత్రోచ్చారణరహితముగా పంచయజ్ఞాదులు చేయవల యును. ఇట్టి అనేకవిధములయిన యజ్ఞాదులలో యేదైయినను చేయ కుండ ద్విజాతులు భుజించరు గనుక అట్టి యజ్ఞశేషమగు పదార్థము యితరులు భుజించిన్ని పవిత్రులగుదురు. గనుకనే పవిత్రులయినవారి చేతిఅన్నాదిపచనపదార్థ భక్షణచేయుటచే క్రమక్రమ పవిత్రవంతులగు

చేయును. అట్లు పవిత్రతకొరకు పైనవివరించిన యజ్ఞాదుల నేమియు జేయక స్వేచ్ఛగా అన్నాదిపదార్థములను భుజించువారలు "భుంజతేతే త్వఘంపాపాయే పచంత్యాత్మకారణాత్" కేవల తమదేహపోషణార్థము మాత్రమే నుపయోగించునటుల పచనాదికముచేసి భుజించువారలు పాపమునేభుజించువారగుచున్నారు.అనగాఅపవిత్రులయిచెడుచున్నారు.భ.గీ. అ. 4 శ్లో. 31 'నాయం లోకోస్త్య యజ్ఞస్యకుతోన్యః కురుసత్తమ' అను ప్రకారము పై జెప్పబడిన యజ్ఞకర్మలలో నొకటియును జేయని వానికి ఈలోకములో నయితము సౌఖ్యముగలుగదు. అట్టివానికి పరలోకప్రాప్తి యెక్కడిది? అనగా లేదనుట. జిహ్వేంద్రియముచేననుభవించుస్వభావ దుష్టములగు తమోగుణ పదార్థములను సంస్కారదుష్టములగు పంచ యజ్ఞాది రహితముగను భుజించిన అపవిత్రులయి క్రమక్రమముగా చెడుదురు. సర్వసఙులైన బ్రహ్మజ్ఞానులయినసన్యాసులు నగా సన్యాసోపనిషత్ శ్రుతి. 'అభిశస్తంచ, పతితం, పాషండం, దేవపూజకం, వర్జయిత్వాచరేద్భైక్షం, సర్వవర్ణేషుచాపది.' అను ప్రకారము, ప్రసిద్ధవ్యభిచారులు, పాపిష్ఠులు, పాషండులు, దేవపూజకులైన పూజారులు మొదలగువారివద్ద భిక్షగొనగూడదు. అనగా అట్లు భిక్షగొనిన అపవిత్రులగుదురు. ఆపత్కాలమందుమాత్రమే అన్నివర్ణములయందు భిక్షగొననగును. కేవల తత్వజ్ఞానులు యోగాభ్యాసకులు నగా "యుక్తాహారవిహారస్య యుక్తచేష్టస్య కర్మసు" అనుప్రకారము కేవలసాత్వికాహారభక్షణనియమమునే చేసినయెడల పవిత్రులగుచుందురు. కనుక పైనవ్రాయబడిన అనేకవిషయములనుబట్టి విమర్శించగా జిహ్వేంద్రియముచే ననుభవించు రసాదులలో పవిత్రాపవిత్రములు భక్ష్యాభక్ష్యములుకలవని రూఢియగుచున్నది.

గంధమును గురించి.

గంధము అనగా ఘ్రాణేంద్రియముచే శ్వాసమూలముగా గ్రహింపబడగిన వాసనలుగా నున్నవి. ఘ్రాణేంద్రియముద్వారా జరుగు ప్రాణ

వాయుసంచారమును రేచకపూరక కుంభకముల చే నియమించుటయే ప్రాణాయామమనబడును. దర్శనోపనిషత్ శ్రుతి. 'రేచకం పూరకం ముక్త్వా కుంభకం నిత్యమభ్యసేత్, సర్వపాప వినిర్ముక్త స్సమ్యజ్ఞానమవాప్నుయాత్. మనోజవత్వ మాప్నోతి ఫలితాదిచ నశ్యతి, ప్రాణాయామైక నిష్ఠస్యనకించిదపి దుర్లభం, తస్మాత్సర్వప్రయత్నేన ప్రాణాయామాన్ సమభ్యసేత్. అను ప్రకారము ప్రాణాయామమును నిత్యము అభ్యసించువానికి సమస్తపాపములు పోగొట్టబడి శ్రేష్ఠమయినజ్ఞానము కలుగుటయేగాక దుర్లభమయిన కార్యమెద్దియు లేకుండును.

చందనము, కర్పూరము, కస్తూరి, మల్లె, గులాబి మొదలగు పుష్పవాసనలు ఆరోగ్యములుగను సువాసనలుగను పవిత్రవంతములుగను వుండును. వుల్లిపాయ, గంధకము మొదలగువాటి వాసనలు కేవల దుర్గంధములగు మలమూత్రాదిదుర్వాసనలు, అనారోగ్యకరములుగను, అపవిత్రములుగను వుండును. అపవిత్రుల ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసవాయువులు అపవిత్రములుగానుండును. క్లోరోఫారం మొదలగు కొన్నివస్తువులు మూర్ఛనిన నిశ్చేష్టితులగుటయు ఒకానొకప్పుడు ప్రాణాపాయముకూడ సంభవించుటయు గలదు. గనుక ఆఘ్రాణములలో పవిత్రాపవిత్రములు, ఆఘ్రాణములు, అనాఘ్రాణములు కలవు.

పంచేంద్రియ విషయంబులైన, శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రసగంధంబులలో మంచిచెడ్డలు, పవిత్రాపవిత్రములు కలవని నిరూపించబడెను. సనాతనధర్మశాస్త్రము లన్నియు దేహము పవిత్రవంతముగా చిరకాలము నిల్చుటకుగాను ఇంద్రియములను నియమించుటనే బోధించును. ఉ. గీ. శ్లో. 'ఇంద్రియాణాం నిరోధేన దేహపశ్యంతి మానవాః, దేహనష్టే కుతోబుద్ధి బుద్ధినాశేకుతో జ్ఞతా.' ఇంద్రియములను నియమించుట చేతనే ఈదేహమును ఆరోగ్యవంతమైనదానినిగా చూచుచున్నవారు. దేహము చెడిపోయినయెడల బుద్ధియెక్కడిది? బుద్ధినశించినయెడల తెలుసుకొను నదేముండును?

కర్మేంద్రియములగు వాక్కు, పాణి, పాద, పాయు, ఉపస్థ, లచే చేయబడు పనులనుగురించి.

వాక్కు అనగా నోటవచించు శబ్దములు సుస్వరముగాను, మృదువుగాను, భగవద్విషయములుగాను నిజమును తెలుపునవిగను ఉచ్చరించునవి మంచివిన్ని పవిత్రములున్నూ అగును. అపస్వరములుగను కఠినాక్షరములుగను లోకనిందాపరములుగను యితరులను కపటముతో మోసగించునవిగను, అనృతములుగను విషయలోలతను బోధించునవిగను ఉచ్చరించబడు శబ్దములు చెడ్డవిన్ని అపవిత్రములున్ను అగును.

పాణి అనగా చేతితో చేయుపనులు అనేకములుగానున్నవి. వాటిలో ప్రధానము స్పర్శగానున్నది. పవిత్రముగా నెన్నబడిన శిలా వృక్ష జంతుమనుష్యాదులను తాకుట పూజించుట మొదలగునవి పవిత్రములు, సద్గ్రంథములు వ్రాయుట, చిత్తరువులు వ్రాయుట, అనేక చిత్రవిచిత్రములైన గృహములు వాపీకూప తటాకాదులు నిర్మించుట, ఈశ్వరపూజ దానధర్మములుచేయుట,మంచివి పవిత్రకార్యములు. అపాత్రగ్రంథములు వ్రాయుట, వాపీకూపతటాకాదులు పాడుజేయుట, కత్తులు, కర్రలు మొదలయినవాటి సహాయముతో యితరులకు అనేక విధములయిన హింసలు కలుగజేయుట, పవిత్రతేజస్సుకు భంగము కలుగులాగున అమేధ్యమును అమేధ్యభక్షణ చేయునట్టి శునక, శూకర గార్దభాదులున్నూ అనాదినుంచి అపవిత్రులుగానున్న చండాలాదులను తాకుట మొదలగు చెడ్డవిన్ని అపవిత్రములున్నూ అయియున్నవి.

పాదములతో సంచరించుటలో పుణ్యక్షేత్రములు, దేవతలు, పెద్దలు ధర్మపరిపాలన చేయురాజును దర్శించుటకు వెళ్ళుటమంచివి. పవిత్రములు, జారత్వ చోరత్వములకు జేయుసంచారము యితరదుర్మార్గకార్యములకు సంచారము అపవిత్రస్థల సంచారము గోబ్రాహ్మణహానికొరకు సంచారమున్నూ చెడ్డవిన్ని అపవిత్రములు.

పాయురింద్రియము మలవిసర్జనాత్మకమైనది. గ్రామబహిఃప్రదేశములయందును,యితరులకు చెరుపులేని దూరప్రదేశములందును, రహస్య స్థలములయందును,మలవిసర్జన చేయుట మంచిది. దేవాలయములు, నదీతీర సమీపములందును, మార్గములందును, యితర పవిత్రస్థలముల యందును మలవిసర్జనచేయుట చెడ్డయున్నూ అపవిత్ర కార్యమున్నూ అగును.

ఉపస్థమనగా స్త్రీపురుషజన నాధారమయిన గుహ్యేంద్రియము. ఆరోగ్యమయిన సజాతీయమైన సత్సంతానము బడయుటకు తగిన శాస్త్రీయమయిన విధానముగా వివాహబంధముతో నున్నవారలు సంగమించుటయు ప్రశ్నోపని షత్ శ్రుతి. ఏతే ప్రస్కందంతియే దివార త్యాసంయుజ్యంతే, బ్రహ్మచర్యమేవ తత్ప్రదాతే) రత్యాసంయుజ్యంతే అను ప్ర. పగలు స్త్రీసంభోగము చెయ్యక రాత్రులయందు మాత్రమే చేయుట పవిత్రవంతముగ నున్నది. సత్సంతానము బడయుటకు మాత్రమే ఈ మొదలయిన నియమములు శాస్త్రములయందు నిర్ణయించ బడియున్నవను జ్ఞానము లేశములేక పశువులవలెను అక్రమముగా నియమాతిక్రమణముగా సంగమించుట అపవిత్రము. అందువలన హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశిపులవలెను రావణ కుంభకర్ణాదులవలెను లోకకంటకులైన దుర్మార్గసంతానము కలుగును. ఇందునుగురించి ముందువిపులముగా వివరించబడును.

ఇంతవరకు విమర్శించిన సంగతులవలన సమస్తజీవులు సర్వేంద్రియములద్వారా అనుభవించు పంచభూతములలోను వాటివల్లనే యుత్పత్తియైన ఓషధులలోను పంచతన్మాత్రలగు శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రసగంధంబులలోను వాక్కు, పాణి, పాద, పాయూపస్థలగు కర్మేంద్రియముల వృత్తులలోను మంచి చెడ్డలు, లేక పవిత్రాపవిత్రములు కలవని నిరూపించబడెను. యిందుల ప్రయోజనమేమనగా పవిత్రపదార్థానుభవమువలన పవిత్రవంతులుగను అపవిత్రపదార్థానుభవమువలన

అపవిత్రులుగనునుందురనీయు పవిత్రపదార్థములకు అపవిత్రపదార్థ స్పర్శాదులచే నెట్టిఅపవిత్రతగనుండునో అట్లే పవిత్రపదార్థానుభవముగల బ్రాహ్మణాదులకు అపవిత్రపదార్థానుభవముగల ఛండాలాదులస్పర్శము వలన అపవిత్రతకలుగుననిగ్రహించతగియుండును. పైనవివరించినప్రకారం ఇంద్రియవృత్తుల ద్వారా యెంతవరకు పవిత్రపదార్థానుభవము చెయ్యగలిగిన నంతవరకు పవిత్రుడగును. "వశేహియస్యేంద్రియాణి తస్యప్రజ్ఞా ప్రతిష్ఠితా" అను గీతావచనము ననుసరించి యెవనికి యింద్రియములు స్వాధీనములై యుండునో వానియొక్క ప్రజ్ఞయే స్థిరగౌరవనీయముగానుండును. ఈ ప్రపంచములోనుండు సర్వవస్తువిభాగమును ఉత్తము, మధ్యమ, అధమ నిర్ణయరూపమయిన భ. గీ. 14 అ 5 శ్లో॥ సత్వం రజస్తమ ఇతిగుణాః ప్రకృతిసంభవాః అనియు 18 అ 40 శ్లో॥ నతదస్తి పృథివ్యాం వాదివిదేవేషువాపునః, సత్వం ప్రకృతి జైర్ముక్తం యదేభిస్యాత్రిభిర్గుణైః, అను ప్రకారము సత్వగుణము, రజోగుణము, తమోగుణము అనియు సమస్తపదార్థములు విభజింపబడియున్నవి. మరియు యిట్టివిభాగమునకు లోబడనివస్తువు ఈభూమియందుగాని స్వర్గమునందుగాని దేవతలయందుగానిలేదు. ఆ విభాగము పాఠకుల సౌకర్యార్థము 1 వ తరగతి, 2 వ తరగతి, 3 వ తరగతి అని గ్రహించవచ్చును. యిదివరలో పంచభూతాదులు మొదలగువాటి విమర్శలో యోగ్యములనియు, పరిశుద్ధములనియు మంచివియనియు పవిత్రములనియు వాడబడినవన్నియు ఒకటవతరగతికి చేరిన ఉత్తమమయిన సాత్వికపదార్థములనియున్నూ, అయోగ్యములనియు, అపరిశుద్ధములనియు, చెడ్డవియనియు అపవిత్రములయినవనియు వాడబడినవన్నియును 2, 3 తరగతులకు చేరిన మధ్యమ అధమమయిన రాజసతామస, పదార్థములనియున్ను గ్రహించవలయును. ఈదేహికి సాత్విక పదార్థానుభవములో భ. గీ. 14 అ 6 శ్లో. తత్రసత్వం నిర్మలత్వాత్ ప్రకాశకమనామయం, సుఖ సంగేన బధ్నాతి జ్ఞానసంగేన

చౌనఘు. సత్వగుణము స్వచ్ఛమైనదియు నిర్మలముగా ప్రకాశించు నదియు ఉపద్రవరహితము అయియున్నది. సత్వగుణము జీవుని సుఖము తోనున్నూ జ్ఞానముతోనున్నూ జేర్చుచున్నది. గనుక సాత్వికపదార్థానుభవమువలన పవిత్రులగు చుందురు. ఈదేహమునకు పవిత్రాపవిత్రములతో ప్రయోజనమేమి? ఆత్మఅంతయు సమానమేనని తలంచకూడదు. శ్రు. ఉపాధినానాత్వాత్; ఆత్మనానాత్వం అను ప్రకారం వివిధభూషణరూపముగానున్న బంగారము అని సామాన్యముగా వాడబడుచున్నను వాటివాటివన్నెనుబట్టి పరీక్షించి కొన్నికొన్ని పుటములు వేసిననే తిరిగి మేలిమి బంగారములో చేర్చదగును. అట్లే భ గీ. 5 అ-15 శ్లో.అజ్ఞానేనావృతంజ్ఞానం తేనముహ్యంతిజంతవః 16. జ్ఞానేనతుతదజ్ఞానం యేషాంనాసితమాత్మనః, తేషామాదిత్యవజ్జ్ఞానం ప్రకాశయతి తత్పరం. ఈ యాత్మననురించియున్న జ్ఞానము, అజ్ఞానములేక అవిద్య, మాయయనుదానిచే నావరించబడి అవివేకులయిన సంసారులను మోహింప జేయుచున్నది. అట్టిఆత్మ వినాశకరమైన అజ్ఞానమును జ్ఞానము చేతను నశింపజేసినపిమ్మటనే సూర్యప్రకాశమువలె ఆత్మ ప్రకాశింప జేయును. అవిద్యాసహితుడైన ఆత్మయే జీవుడనబడును. అవిద్యానివృత్తియొక్క న్యూనాధిక తారతమ్యవ్యవస్థను బట్టియే అధమ, మధ్యమ, ఉత్తమ జన్మలు కలుగుచుండును. అవిద్యానివృత్తికొరకు సర్వేంద్రియములద్వారా సాత్వికపదార్థానుభవముచే ఈ స్థూలదేహమును సదాపవిత్రముచేయుచుండిన సూక్ష్మదేహము పవిత్రమగును. సూక్ష్మదేహము పవిత్రమయిన కారణదేహము పవిత్రమగును. శ్రుతి. హృదంతర్జ్యోతిపూరుషఃఅనుప్రకారం హృదయాంతర్గతుడగుమనోజ్యోతి స్వరూపుడైన జీవుడు యెంతటి సాత్విక తేజోశక్తిని సంపాదించగలిగిన అంతటి జ్ఞానాధిక్యముగల సాత్వికజన్మలుపొందును. భిక్షాధికారి మొదలు లక్షాధికారియు ప్రభువువరకున్నూ న్యూనాధికతారతమ్యాదర్జాయున్నూ సౌఖ్యమున్నూ అనుభవించుటకు "ధనమూల మిదం

జగత్” అనునట్లు ఈ ప్రపంచములో ధనమే ప్రధానముగానున్నది. అట్టిధనమును న్యాయార్జితముగా సంపాదించుటలో ఈదమ్మిడియేకదా, ఈకానియేగదాయని నిరసించక సంపాదించి వృద్ధిచెయ్యవలెను. ఆవృద్ధి చేసిన ధనములోనుంచి అత్యవసరమైన ఖర్చునేతప్ప యితర దుర్వ్యాపారములకు లేశము ఖర్చుపెట్టకనున్నూ ఆఖర్చుపెట్టునప్పుడున్నూ ఈదమ్మిడియేగదా, ఈకానియేగదాయని నిరసించక జాగ్రత్తగా నిల్వచేసిననే ద్రవ్యవృద్ధిన్ని అందువల్ల సౌఖ్యమున్నూ పొందును. అదేవిధముగా తాను ఉన్న జన్మకంటె ఉత్తమమయిన జన్మగాని స్వర్గాదిభోగములుగాని యింద్రాదిదేవతాజన్మలుగాని తుదకు మోక్షముగాని పొందగోరువారందరు సాధ్యమయినంతవరకు శక్తిలోపము లేకుండా ఈదేహమును సదా పవిత్రము చేయుచుండుటకు ముఖ్యసాధనమైన ప్రాణశక్తిని విద్యుత్తున్ను, పవిత్రశక్తిని లేక పుణ్యమును అను పర్యాయపదములచే వాడదగిన సాత్విక తేజోశక్తిని సర్వేంద్రియముల ద్వారా శృతిస్మృత్యాది ధర్మశాస్త్రవిధిననుసరించి సంపాదించుచుండవలెను. అట్లు పుణ్యముసంపాదించుటలో స్వల్పాంశమునైనా వదలక పాపలేశము దొర్లనీయక పుణ్యము వృద్ధిచేసుకొనుచుండవలెను. పాపలేశమువల్ల కొంతపుణ్యము తగ్గిపోవుచుండును. ఈ దేవతా దర్శనమువలన వచ్చునది స్వల్పపుణ్యమే గదాయనియు చండాలులను ఒకసారిస్పృశించిన వచ్చునది స్వల్పపాపమేగదాయనియు నిరసించక జాగ్రత్తగా మరణపర్యంతము పుణ్యమునులేక సాత్విక తేజోశక్తిని వృద్ధిచేసుకొనుచుండవలెను.

ఈ ప్రపంచములో ధనము సంపాదించుటకు హింసా, చోర, వ్యభిచారాదులచే సంపాదించు ద్రవ్యజీవనులు మొట్ట నిందనీయులుగ నుందురో అట్లే పరలోకసాధనకు ఈశ్వరాజ్ఞలగు శృతిస్మృత్యాదులలోని విధివిధానములకు వ్యతిరేకముగా మొట్ట సాత్వికశక్తినిలేక పుణ్యమును సంపాదించువారైనను నిందనీయులే యగుదురు.

మరణానంతరము - ఉ॥ గీ॥ 1అ 49శ్లో॥ ధర్మాధర్మామన శ్చైవ పంచభూతానియానితు ఇంద్రియాణిచపంచైవయాశ్చాన్యాపంచదేవతాః॥ జీవేవసహాగచ్ఛంతి యావ త్తత్వం నవిందతి, మనసా సర్వధాతావన్నిత్యమేవాభిమానినః॥ అనుప్రకారం ధర్మాధర్మములుమనస్సు మొ॥ యున్నూ జీవోపాధియగు లింగశరీరముతో పోవుచుండును. సనాతన ధర్మశాస్త్ర నిర్ణయమునుబట్టి పూర్వజన్మయు, పరజన్మయు కలవనియు పూర్వజన్మలలో చేసికొనిన పుణ్యపాపకర్మల యొక్క న్యూనాధిక తారతమ్య వ్యవస్థలన దగిన శిలా, తరు, క్రిమి, కీటక, జంతు మనుష్యాదులలో జన్మలు కలుగుచుండుననియు తెలియవలెను. మనుష్యులలో బిచ్చగాడు, కుంటియు, గ్రుడ్డియు, వికలాంగులు మొదలైన హీనజన్మలు కోరుకొనకుండ యెట్లు సంభవించుచున్నవో అట్లె చండాలులుగా బుట్టుటయు పూర్వజన్మ కర్మాను గుణ్యమైన పాపాధిక్యము చేతనే సంభవమైనవేనని గ్రహించక పోవుట అనాలోచనయే యైయున్నది. వీరు చండాలురుగారు, వీరువైశ్యులుగారు, వీరు బ్రాహ్మణులుగారు అని వూహాపోహాలచే నల్లబడిన కుతర్క వాదముల కంటె అనాదినుంచి పారంపర్య క్రమాగతముగా అనుభవములో నుండిన్ని లోక ప్రతీతి యున్నూ ప్రత్యక్షనిదర్శనముగా నున్నవి. అస్పృశ్య జాతులు, చండాలురని, అంత్యజులని, పుల్కసులని, మాతంగ, దివాకీర్తి, జనంగమః శ్వపచులని శృతిస్మృతి నామలింగాను శాసనాది నిఘంటులలోను వాడబడి వారివారి నడవడికి దగిన అర్థమిచ్చుచుండుటను బట్టియు నిదర్శనములుగా నున్నవి. పుల్కసుడనగా పెద్దలను స్పర్శచే చెరచువాడనియు, దివాకీర్తిఅనగా పగలు స్మరించ తగనివాడనియు జనంగమః అనగా జనులచే దొలగి పోవువాడనియు మాతంగ అనగా గ్రామమధ్యమును బొందనివాడనియు యీమొదలైన యుత్పత్తి అర్థములచే స్థితిగతులను తెల్పునవిగ నున్నవి. వాటిననుసరించి ఆంధ్రదేశములో చెప్పరానివాండ్లనియు, ముట్టరానివాండ్లనియు, పంచములనియు మాలలనియు,

మాదిగలనియు, యింకను వారు వారు చేయు పనులను బట్టి వివిధ నామములతో వాడబడుచును వారలచే చెప్పుకొనబడుచును వున్నారు. వారల మెప్పుగోరువారు కొందరు తమగౌరవాతిశయమును తెల్పుటకు గాను యిటీవరలో ఆదిమాంధ్రులని వాడజొచ్చిరి. వారలందరి కంటెను అధిక గౌరవ సూచనార్థము చండాలు రందరిని శ్రీగాంధిగారు హరిజనులని పిలువజొచ్చిరి. అంతటినుండి వ్యాసము లలో పండితులు సగాహరిజనులని విధిలేక వాడజొచ్చిరి. శ్రీ గాంధిగారు హరిజనులని అందరికి సమానముగా నామకరణము చేయు టయేగాని వారలలో వారలకుండుఅస్పృశ్యతను తొలగించ జాలకపోగా యితరచాతుర్ వర్ణ్యులను మాత్రమువారిని తాకుడని నిర్బాధ ప్రచా రము చేయుచు అట్లు చెయ్యనివారిని శిక్షించుటకుగాను ప్రభుత్వశాసన ములు చేయించుటకు కూడ భగీరథ ప్రయత్నములు చేయుచున్న వారు. యిదియెట్టి అహింసా తత్వమో వూహించ వీలులేదు. శ్రీగాంధి గారు వాడిన హరిజనశబ్దములో హరియనగా విష్ణువు అనిఅర్థమును వాడి నట్టు తలంచిననుఆవిష్ణువుసృష్టి చేయునిమిత్తం బ్రహ్మనుసృజించగా చరా చర ప్రపంచము బ్రహ్మచే సృష్టింపబడెను. గానిచండాలురను మాత్ర మే సృష్టించియుండలేదు- అట్లయినను వారలను బ్రహ్మజనమనవలసి యుండును- వారలేగాక అందరును బ్రహ్మజనమే అగుదురు- హరిజన మనగా హరిభక్తులను అర్థమునందు వాడిరనుటకున్నూ వీలులేదు. ఏమ నగా హరిభక్తులు అనుశబ్దము కేవల హరిభక్తి కలవారియందే వాడ బడవలెను గాని అట్లు హరిభక్తిలేని ప్రహ్లాదుని తండ్రియగు హిరణ్య కశిపుడు మొదలైన వారలయందువాడకూడను-చండాలురుఅందరు హరి భక్తులనుట సాహసకృత్యము. హరిభక్తులు అన్నిజాతులలోను ఉండ వచ్చును. వారలలో శివకంఠమాలలు, మాదిగలు మొదలయినవారు కేవల శివభక్తులుగానున్నారు- ఒకవేళ హరియనగ కోతికిన్ని అర్థముం డుటచేతను పాశ్చాత్య సిద్ధాంతులలో కొందరచే కోతులచే మనుష్యు

యుత్పత్తియైరియను అపసిద్ధాంతముండుటచేతను లేక రాముల వారికి
రావణ వధార్థము సుగ్రీవాది వానరులు సహాయపడి యుండుటచేతను
కోతులను అర్థముక్రింద వాడి సటూహించుటకును వీలు లేదు- యేమనగా
వారలు కోతులవలె వర్ణవావులు లేకుండ సంచరించువారును స్పర్శ
దోషము పాటించని వారునుగారు. వారలలో వారలు మాలలు
మాదిగెలు మొదలైన అంతశ్శాఖలలో స్పర్శదోషము తప్పక పాటింపు
చున్నారు. ఆకోతులలోకూడ నల్లనివి- పచ్చనివి, తోకలేనివి, కొండ
ముచ్చులు, మొదలైనఅన్యోన్యభేదములుకలిగియున్నవి. యికనురాముల
వారికిసహాయముచేసినసుగ్రీవాది వానరులు దైవాంశా సంభూతులును
కామరూప, కామ గమనము గలవారును అద్భుతశక్తిమంతులును, అయ్యి
ఉన్నారు. గనుక వారలతో పోల్చుటకు జాతిగావీలు లేదు. హరియనగ
జాతిగా సామ్యములేని కప్ప మొదలయిన వాటిఅర్థమునందు వాడ్డ
బడుటకు వీలు లేదు. ఒకవేళ శాక్తేయులు, మొదలయిన వామాచారు
లు కొందరు ఉల్లిగడ్డకు వ్యాసులనియు, తెల్లగడ్డకు శుకదేవులనియు,
మద్యపానము చేయువారిని దీక్షితులనియు, వేశ్యాది వ్యభిచరించి భ్రష్టు
లగు స్త్రీలను, కాసీవాసిని, ప్రయాగవాసిని, అనియు మద్యమునకు
సుజ్ఞానరసమనియు మాంసమునకు మోక్షద్రవ్యమనియు, మొదలయిన
పవిత్రనామములతో గూఢముగా వ్యవహరించునట్లుగా చండాలుర
యందు హరిశబ్దము వాడియుండ వచ్చుననుటకున్నూ వీలు లేదు. యేమ
నగా చండాలులను హరిజనులని బహిరంగముగా వాడుటచేతను నామ
మునందు పవిత్రముండిన పదార్థమందుకూడ పవిత్రముండునా? నేతిబీర
కాయ యందున్న అంతనెయ్యి యుండునా? యిట్లు యేఅర్థములందు హరి
జనశబ్దము వాడినది నిర్ణయించ సాధ్యముగానిదిన్ని ఆచండాలులలో
కూడ బహుమంది యిట్టి మాన్యపద వాచ్యులమైతిమని యిప్పటికిని
తెలిసికొని యుండనట్టిన్ని హరిజన శబ్దముకంటె పారంపర్య క్రమాగత
ముగా చిరకాలమునుంచిన్ని శ్రుతిస్మృత్యాదులయందు ప్రత్యేకనిర్ణ

సకము అనుభవమున్ను గల యిదివరలో వుదహరించిన అనేక పర్యాయ పదములుచే వాడబడు చండాలురు వీరేయని నిర్ణయించతగియున్నది. యెట్లయినను చండాలురు వీరుగారనునప్పుడు హరిజనులు మాత్రమెట్ల గుదురు? సోదరభావము అనుశబ్దమువలెనే హరిజనశబ్దమును ఐకమత్య సాధనకు వాడినామనుటకున్ను వీలులేదు. ఏమనగా? సోదరులలో అందరికి ఐకమత్యముండినగదా సోదరభావము అనివాడుటచే ప్రయోజనముంకును? రావణకుంభకర్ణ విభీషణాదులలో విభీషణుడు రాముల వారితో కలసి రావణాదులవధకు తోడ్పడిన సోదరభావమా? సోదరులయిన సుందోపసుందులు తిలోత్తమయను అప్సరస్త్రీ మోహముచే అన్యోన్య కలహముచేసి మరణించిన సోదరభావమా? తీరనివైరము గల సోదరీలగు దితి, అదితిపుత్రులగు దేవరాక్షసుల సోదరభావమా ? రాజ్యభాగముకొరకు ఘోరయుద్ధము చేసిన సోదర సంతానమగు పాండవదుర్యోధనాదుల సోదరభావమా? భాగలబ్ధికై ఏస్వల్ప ద్రవ్యమునకైనను అన్యోన్య హత్యలకు సగా సిద్ధపడు యిప్పటివారిలోని సోదరభావమా? దేనిని ఆధారముచేసుకొని సోదరభావమని వాడుదురో యిదియు అల్లై అయివుండును.

సోదరభావము అని ఐకమత్యసాధన కొరకు వాడుటకంటె మిత్రభావమని వాడుట యోగ్యముగ నుండును. ఏది యెట్లున్నను అన్ని శరీరములలోనిది రక్తమేగదా? యని వాదించుచూ రక్తభేదము లేదనుట సరికాదు. రంగు వకటి అయినప్పటికి రక్తములో గుణభేదము కలదు. ఏమనగా? కేవల సుగంధయుక్తములయిన ఓషధులను మాలికల భక్షించు నట్టియు శ్రీకృష్ణాది అవతార పురుషులున్నూ యితర రాజులున్నూ ధరించ యోగ్యమయినట్టిన్ని బంగారము కంటెను శెట్టింపు విలువగలిగినట్టిన్ని కస్తూరి యుత్పత్తిజేయు కస్తూరి మృగముదే రక్తముకున్నూ సదా అమేధ్యాదులనే భక్షించు పందియొక్క. మద రక్తముకున్నూ భేదముగలదు. మరియు అడవులుకొండలు మొదలైన చాటి

యందే సంచరించుచు సమస్త ఓషధులు మాత్రమే భక్షించునట్టిన్ని యజ్ఞాదుల యందుపయోగించుటకు తగినట్టిన్ని మేకయొక్క రక్తము కున్నూ సదా అపరిశుద్ధ పదార్థ భక్షణచేయు కుక్కయొక్క రక్తము కున్నూ భేదముగలదు. అదేవిధముగా యివివరలో చెప్పిన వేదప్రమాణము శ్రుతి "పురుషోన్నరసమయః" ననుసరించి జననాది మరణపర్యంతము రజోతమోగుణపదార్థములను సాధ్యమయినంతవరకు త్యజించి సర్వేంద్రియముల ద్వారా సాత్విక పదార్థానుభవమునే అధికముగా పారంపర్య అనుభవించునట్టి సమానజాతీయులైన సాత్విక బీజక్షేత్రోద్భవులయిన స్త్రీ పురుషుల శుక్ల శోణితములవలన జన్మించినట్టిన్ని తమ తల్లిదండ్రుల ఫోటోలు అనునట్లుగా ప్రత్యక్షనిదర్శనముగా నున్న స్వరూప గుణాదులలో కొన్నియైనను కలిగియుండిన్ని తిరిగి జననాది మరణ పర్యంతము జీవితకాలములో సర్వేంద్రియములద్వారా సాత్విక పదార్థానుభవమునె అధికముగా చేయునట్టిన్ని బ్రాహ్మణ శరీర రక్తము కున్నూ మరియు జననాదిమరణపర్యంతము సాధ్యమయినంతవరకు సాత్విక పదార్థములను త్యజించి సర్వేంద్రియముల ద్వారా రాజస, తామస, పదార్థములనే అధికముగా పారంపర్యము అనుభవించునట్టి సమాన జాతీయులయిన రాజస, తామస బీజక్షేత్రోద్భవులైన స్త్రీ పురుష శుక్ల శోణితములవల్ల జన్మించినట్టిన్ని తమ తల్లిదండ్రుల్ల ఫోటోలు అనునట్లుగా ప్రత్యక్ష నిదర్శనములుగానున్న స్వరూప గుణాదులలో కొన్నియైనను కలిగియుండిన్ని తిరిగి జీవితకాలములో సర్వేంద్రియముల ద్వారా రాజస, తామస, పదార్థానుభవములనె అధికముగా జేయునట్టి క్షత్రియ, వైశ్య, శూద్ర, చండాలాదుల శరీర రక్తముకున్నూ గుణభేద తారతమ్యము లేదని వస్తు గుణానుభవమునైనను గ్రహించ గలవా రెవ్వరును పలుకజాలరు. గనుక బ్రాహ్మణుల రక్తముకున్నూ తదితరులైన చండాలాదుల రక్తముకున్నూ వంశ పారంపర్యము అనుభవించు పదార్థములనుబట్టి పవిత్రాపవిత్రములగు రక్తభేదముగలదు. పవిత్ర

శుక్లశోణితములకు జన్మించినవారలు పవిత్రులుగను, అపవిత్ర శుక్ల శోణితములకు జన్మించినవారలు అపవిత్రులుగను వుందురని వేరే చెప్ప వలయునా? మరియు అంత్యకాలమునకు అనగా మరణసమయమునకు నిలిచి యుండు దేహముయొక్కస్థితి ననుసరించి బ్రహ్మపురాణె- శ్లో॥ తతశ్చ యాతనాదేహం క్లేశేన ప్రతిపద్యతే। తత్కర్మజం యాతనార్థమమాతా పితృసంభవం। తత్ ప్రమాణంవయోవస్థా సంస్థానైః ప్రాక్తనం యథా అనుప్రకారముపూర్వమువుండురూపము, వయస్సుఅవస్థలను కలిగియున్న ట్టిన్ని తల్లిదండ్రులకు జన్మించనట్టిన్ని పుణ్యపాపకర్మలు అనుభవించు టకు యాతన శరీరము కలుగజేయబడును. అట్టి యాతనాశరీరముతో "యామ్యలోకం ప్రపన్నస్య పురుషస్యతథాయమః, యోనిం శ్చనరకాం శ్చైవ నిరూపయతికర్మణేతి॥ అనుప్రకారముయమలోకముజేర్చబడి తాను జేసిన కర్మకుదగిన యెట్టి యోనియందు జన్మించవలసినదియు అనుభ వించవలసిన నరకములనున్నూ యమునిచే నిరూపించబడిన నరకాను భవము కాగానే తిరిగి జన్మించును. "తత్రతం బుద్ధి సంయోగం లభతె పూర్వదైహికం" అను గీతావచనప్రకారము తిరిగి పూర్వదేహ సంబంధ మయిన బుద్ధి మొదలైన వాటినే కలిగియుండును. యిట్లు "అనేక జన్మ సంసిద్ధస్తతో యాతిపరాంగతిం॥" అనుప్రకారం అనేకజన్మలయందు జేయబడిన పాపపరిహార పూర్వకమయిన కర్మలచే పవిత్రులై తుదకు మోక్షము నొందుదురు గనుక యేవిధముగా జూచినను ఈదేహమును సర్వకాల సర్వావస్థలయందును సర్వేంద్రియముల చేతను పవిత్రము చేయుచుండిననే హృదయాకాశమునందుండు మనోజ్యోతి ప్రకాశము సాత్వికమగు స్వచ్ఛమయిన తెలుపుగా ప్రకాశించును. అందునుబట్టి పవిత్రతేజస్సు వృద్ధియగును. ఈదేహము ఒకలాంతరను పోల్చదగి యుండును. వాటిలో తెల్లఅద్దముగల లాంతరు, యెర్రఅద్దముగల లాంతరు, పచ్చఅద్దముగల లాంతరు నల్లఅద్దముగల లాంతరు మొదట లాంతర్లు చేయువాడి యేర్పాటువలెనే బ్రహ్మ, క్షత్రియ, వైశ్య,

శూద్రాదులను వారివారి పూర్వజన్మ గుణకర్మలనుబట్టి ఈశ్వరునిచే సృష్టించబడెను. ఆయాకారంగులుగల లాంతరులలోని దీపములు ఆయారంగులవలె ప్రకాశించును. అట్లే హృదయాకాశములోని ఆత్మజ్యోతిరంగులున్నూ నాలుగు విధములుగా ప్రకాశించును. వాటిని లోపలన్ను, వెలుపలను, పొగ, దుమ్ము, మసి, కాకుండ పరిశుద్ధము చేసిననే ప్రకాశము స్వచ్ఛముగా నుండునట్లే బ్రాహ్మణాది శరీరముల కున్నూ లోపలను వెలుపలను దుష్ట స్పర్శాదులు లేకుండ చేసిననే మనోజ్యోతి ప్రకాశము స్వచ్ఛముగనుండును. మరియు ఆయాలాంతరు లలో పోయు పెట్రోలు, కిరసనాయులు, ఎర్రకిరసనాయిలు మొదలయినవాటివలన దీపం రంగులు మారునట్లు సాత్విక, రాజస, తామస పదార్థానుభవమువలన మనోజ్యోతిరంగులు మారుచుండును. ఆయా లాంతరులను సీమసున్నము మొదలైనవాటిచే ఎంత పరిశుభ్రము చేసినను ఆయారంగులలో అనగా తెల్పు, ఎరుపు, పచ్చ, నల్పురంగులలో మిక్కిలి అధికప్రకాశముగలవియగును. అట్లే బ్రాహ్మణాది శరీరము లను పవిత్రములుగ జేసినయెడల ఆయాజాతులలోని వారలకంటె శ్రేష్ఠు లుగా నెన్నబడుదురు. ఎరుపు, పచ్చ, నలుపు రంగుల అద్దములను ఎంత పరిశుద్ధము చేసినను తెలుపురంగుగా మార్పలేరో అట్లే క్షత్రియ వైశ్య శూద్రాదులు ఈ జన్మయందే సాత్విక తేజో శక్తిగలవారలు. అనగా బ్రాహ్మణులుగా గాజాలరు. కల్లు, సారాయి, నూనె మొదలైన పోసిన మట్టికుండను ఎంత పరిశుద్ధము చేసినను పూర్వపువాసనలు వదలనిరీతిని ప్రస్తుతము చండాలాదులను స్నానాదులచే పైకి ఎంత పరిశుద్ధము చేసినను వంశపారంపర్యము బీజరూపముగ వచ్చు దుష్ట తేజస్సు ఈ జన్మయందే వదలదు. బ్రాహ్మణాది చాతుర్వర్ణములను గురించి యాజ్ఞవల్క్యమహర్షి శ్లో॥ బ్రాహ్మణా క్షత్రియా వైశ్యాః శూద్రాశ్చద్విజ సత్తమ। యేచాన్యేభూత సంఘానాం వర్ణాస్తాం శ్చాపినిర్మమే॥ బ్రాహ్మణానాం సితోవర్ణ క్షత్రియాణాం చలోహితః।

వైశ్యానాం పీతకో వర్ణః శూద్రాణా మసిత స్తథా॥ మనుష్యులలో నేగాక సకు స్తమయిన పంచభూత సృష్టిలోనున్న యావత్తు వస్తు జాలములో నున్నూ నాలుగు వర్ణములు అనగా రంగులు గలవనియు వాటిలో ధవళ లేక తెలుపు రంగుగలవి బ్రాహ్మణములనియు యెరుపువర్ణము గలవి క్షత్రియములనియు పీత లేక పచ్చరంగుగలవి వైశ్యములనియు నలుపు లేక అసితవర్ణము లేక మూడురంగులు కలసిన మిశ్రమము అనగా నలుపువర్ణముగలవి శూద్రములనియు చెప్పెను. అందువల్ల ఈ సృష్టికి ప్రధానములగు సూర్యాది గ్రహములలోను, నవరత్నముల లోను, రుద్రాక్షలు స్ఫటికములలోను, వృక్షజంతు మనుష్యాదులలోను నాలుగు వర్ణములు లేక నాలుగు రంగుల తేజస్సుగల జాతులు కలవు అని తెలుచున్నది.

తైత్తిరీయము శృతి॥ అజామే కాంలోహితశ్శుక్ల కృష్ణాంబహ్వీః ప్రజాంజనయంతీగుమ్సరూపాం॥ అను ప్రకారము సహజార్థమయున యెరుపు, తెలుపు, నలుపు రంగులుగా పోల్చదగిన రజ, సత్వ, తామస గుణాత్మకమగు మాయ తన స్వరూపసమానమయిన యెరుపు, తెలుపు, నలుపు ఆత్మజ్యోతి తేజోరూపములు గల అనేకమంది ప్రజలను పుట్టించు చున్నది. అనగా యెఱుపు తెలుపు నలుపు, మిశ్రమను అనుమనో జ్యోతిపరికాశముగల క్షత్రియ బ్రాహ్మణ శూద్ర వైశ్యులనుపుట్టించు చున్నదని తెలుచున్నది.

భ. గీ. 4 అ 13 శ్లో॥ చాతుర్ వర్ణ్యం మయాసృష్టం గుణకర్మ విభాగశః॥ అను ప్రకారం పూర్వజన్మసంబంధమయిన సాత్వీకగుణకర్మలు, రాజస, గుణకర్మలు తామస గుణకర్మలు, మిశ్రమ గుణకర్మలు వీటి భాగములనుబట్టి నాలుగు రంగుల తేజస్సు గలవారలను అనగా బ్రాహ్మణాది నాలుగు జాతులను సృష్టించినానని చెప్పిన దానిని బట్టియు తెలుపు, యెరుపు నలుపు మిశ్రమములను నాలుగు రంగులు అని తెలుచున్నది.

ఒకవేళ పైసంగతులనుబట్టి బాహ్యమునకు కనపించే రంగులను బట్టి వస్తుజాలములో తెల్లనివి బ్రాహ్మణములనియు మెరసినివి క్షత్రియములనియు, పచ్చనివి వైశ్యములనియు, నల్లనివి శూద్రములనియు చెప్పదలచిన యెడల హాస్యాస్పదమగును. యికనేమనగా సదరు రంగులు హృదయాంతర్గతుడుగనున్న మనోజ్యోతియొక్క రంగులనియు, బాహ్యమునకు కనుపించని యితర వస్తుజాలములో వాటివాటి అంతర్గత తేజస్సుయొక్క రంగులనుబట్టియు బ్రాహ్మణాది నాలుగుజాతులలో జన్మలు కలుగుచున్నవనిన శ్రుతియుక్తి అనుభవయుక్తముగ నుండును. వస్తుజాలములో అంతర్గత తేజస్సు వాటివాటి గుణములనుబట్టియు మనుష్యులలో అంతర్గత తేజస్సుయొక్క రంగులు వారుజేయు సాత్వికాది కర్మలనుబట్టియు పొగయున్నచోట అగ్నియున్నదని గ్రహించునట్లు తెలుసుకొనదగియుండును. సర్వజ్ఞుడయిన ఈశ్వరుడు ఆయా ఆత్మజ్యోతిరంగులకనుగుణ్యమైన బ్రాహ్మణాది జాతులయందు జన్మలు కలుగజేయుచున్నాడు. శ్రుతి. ధ్యానబిందూపనిషత్తు "అధ్యాత్మ నిర్ణయంవ్యాఖ్యాస్యే హృదిస్థానే అష్టదళపద్మం వర్తతే తన్మధ్యే రేఖావలయం కృత్వాజీవాత్మరూపం" జ్యోతి రూప మణుమాత్రం వర్తతే...... ...పూర్వదళే విశ్రమతే పూర్వదళం శ్వేతవర్ణం తదాభక్తి పురస్సరం ధర్మమతిర్భవతి, తదాగ్నేయ దళేవిశ్రమతే తదాగ్నేయ దళం రక్తవర్ణం తదా నిద్రాలస్యమతిర్భవతి, యధా దక్షిణదళే విశ్రమతే తద్దక్షిణ దళం కృష్ణ వర్ణంతదాద్వేష కోపమతిర్భవతి, యదానైఋతి దళే విశ్రమతే నైఋతిదళం నీలవర్ణం తదాపాపకర్మ హింసామతిర్భవతి, యదోత్తర దళే విశ్రమతే తదుత్తరదళం పీతవర్ణం తదాసుఖశృంగార మతిర్భవతి......యదాసంధి సంధిషుమధ్యే మతిర్భవతి" అను ప్రకారము ఆత్మజ్యోతిఆయాదిక్కులదళములయందు సంచరించునప్పుడు తెలుపు,మెరుపు,పచ్చన,నలుపు నీలి మొదలగురంగులుగా మారుచుండునని యు దానినిబట్టియే వారివారి బుద్ధులుకూడ వివిధములుగా

నుండుననియు తేలుచున్నది. గనుక జీవితకాలములో సహజముగా శ్వేతవర్ణముగల హృదయకమలము యొక్క తూర్పు దళమందు ఆత్మజ్యోతి సంచారముగలవారలు సాత్విక గుణ ప్రధానులగు బ్రాహ్మణులుగను శ్వేతవర్ణముగల తూర్పుదళము రక్తవర్ణముగల ఆగ్నేయ దళముయొక్క మధ్యను ఆత్మజ్యోతి సంచారముగలవారలు రెండింటి మిశ్రమగుణములగు సత్వగుణముతో గూడిన రజోగుణ ప్రధానులైన రాజులుగను కృష్ణవర్ణముగల దక్షిణ దళమునందు సక్రుత్తుగను పీతవర్ణముగల ఉత్తరదళమందు ప్రధానముగను ఆత్మజ్యోతిసంచారము గల వారలు తమస్సుతో గూడిన రజోగుణప్రధానులైన వైశ్యులుగను, పీత వర్ణముగల ఉత్తరదళమందు సకృత్తుగను కృష్ణవర్ణముగల దక్షిణదళ మందు ప్రధానముగను ఆత్మజ్యోతి సంచారముగలవారలు రజోగుణ ముతో గూడిన తమోగుణ ప్రధానులైన శూద్రులుగను కృష్ణవర్ణము గల దక్షిణ దళమందు సకృత్తుగను నీలవర్ణముగల నైఋతిదళమందు ప్రధానముగను ఆత్మజ్యోతి సంచారము గలవారలు చండాలాదులుగను జన్మించుచున్న వారని తెలియుచున్నది. యిదివరలో భుజించు సాత్వికాది పదార్థములచే మనస్సున్నూ అదేవిధముగా పరిణమించునని వ్రాసి యుంటిమి. అందువల్ల అధిక ప్రకాశముగల తేజస్సుగలవారలు తమ కంటె తక్కువ ప్రకాశముగల తేజస్సుగలవారలను స్పర్శాదులవలన నష్టతేజోవంతులై చెడుదురు. గనుక చండాలాదుల స్పర్శచాతుర్ వర్ణ్యులకు నిషేధము భగవద్గీతలలో నాలుగు వర్ణములే చెప్పబడియున్నవనియు అస్పృశ్యతనుగురించి చెప్పబడనే లేదనియు తలచుట భావ్యము కాదు- ఏమనగా నాలుగువర్ణములున్నవని వప్పుకున్నవారలు, వారలఅన్యోన్య సాంకర్యముచే అనేక వర్ణములు కలుగునవియు బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ వైశ్య శూద్రజాతులకంటె భిన్నములైన గీతలలో వాడబడిన శ్వపాక, పాపయోనయః, అను శబ్ద వాచ్యులైన హీనజన్మలు కలవారు కల రనియు గ్రహించవలెను. ప్రధానజాతులు నాలుగనియేగాని సంకర

జాతులు లేవని అభిప్రాయము కాదు. వేదములలో కూడ నాలుగు వర్ణములేగాక యితర వర్ణములగు కులాల, చండాల, అంత్యజ వైఖానస, హరద్విజాదులు కలవని యున్నది. సర్వోపనిషత్సారమగు భగవద్గీతలలో శౌచము అని వాడబడిన శబ్దమునకు శుచివల్లనయినది శౌచము. అట్టి శుచిత్వము అపవిత్రముగా నుండు పదార్థ జంతు మను ష్యాదులను స్పృశించకుండిననే కలుగును. అది అస్పృశ్యతగాక మరే మగును? శౌచం అనగా సాంకర వర్జనం నిందిత సంసర్గ అభక్ష్యాది పరిహార పూర్వకం స్వధర్మ వ్యవస్థా స్థాపనం శౌచం ఇతిస్మృతిః॥ శాండిల్యోపనిషత్ శృతి॥ శౌచం నామద్వివిధం। బాహ్యమాభ్యంత రం చేతి . తత్రమృజ్జలాభ్యాం బాహ్యం। మనశ్శుద్ధిరాం తరంతదధ్యాత్మ విద్యయాలభ్యతే॥అను ప్రకారంమృత్తుచేతను,జలముచేతను,బాహ్యశౌచం అనుటచే అస్పృస్యత పూర్వకమయిన పరిశుద్ధిగానుండుటయే యగును. భ. గీ. 1 అ 13 శ్లో॥ అచార్యోపాసనం శౌచం స్థైర్యమాత్మ వినిగ్రహః॥ అని జ్ఞాన సంపాదన సంగతులలోనున్నా 16 అ 3 శ్లో॥ తేజఃక్షమా ధృతిశ్శౌచ మద్రోహో నాతి మానితా॥ అను దైవీగుణములలో నున్నా అదే అధ్యాయం 7 శ్లో॥ నశౌచం నాపిచాచారోన సత్యం తేషు విద్యతే॥ అను ప్రకారము రాక్షసాంశగలవారలకు బాహ్యాభ్యం తర శుద్ధియు ఆచారము, నిజము పలుకుటయు వుండదని చెప్పబడి యున్నది. గనుక ఆయాశ్లోకములయందు వాడబడిన శౌచశబ్దమును బట్టి అస్పృశ్యతను గ్రహించవలెను. మరియు దైవాంశము గలవారలు పవిత్రులుగను, రాక్షసాంశగలవారలు అపవిత్రులుగ నుందురనియు తెలియుచున్నది. గ్రంథబాహుళ్యమగు సర్వోపనిషత్తులను క్లుప్తపరచి వాటి వాటి సారమును సూక్ష్మార్థముచే బోధించబడినవి భగవద్గీత లుగానున్నవి. పైన శృతిలోనున్న ప్రకారంతత్రమృజ్జలాభ్యాంబాహ్యం అను ప్రకారము మృత్తుచేతనున్న జలముచేతనున్న బాహ్యశుద్ధి చేసుకొనవలెనని చెప్పబడియున్నది. శ్లో॥ శుద్ధదేశే మృదాసిద్ధ

కృత్వాద్గాత్రానులేపనం, మృన్మాత్రపార్థివ సంయుక్తం భౌమస్నానం విదుర్బుధాః॥ అన్యప్రకారం ప్రత్యక్షస్నానాసక్తి అసంభవములలో పవిత్రస్థలముల యందుండు మన్నును తీసికొనివచ్చి పార్థివమాత్ర సంయుక్తముగా వంటికి పూసుకొనుట భౌమస్నానమని చెప్పబడియున్నది. ... ...

పవిత్రస్థలములు అనగా శ్లో॥ పర్వతాగ్రే నదీతీరే ధర్మక్షేత్రే విశేషతః। సింధుతీరేచ వల్మీకే తులసీ మూల మృత్తికా, మృద ఏతాస్తు సంగ్రాహ్యావర్జయే త్వన్యమృత్తికాః॥ పర్వతాగ్రములయందలి దిన్ని, మహా నదీతీరములయందలిదిన్ని, పుణ్యక్షేత్రముల యందలిదిన్ని, సముద్ర తీరములయందలిదిన్ని, తులసి, బిల్వము మొదలైన పవిత్రవృక్ష మూలముల యందలిదిన్ని, మృత్తికనుగ్రహించవలెను. గాని యితర మృత్తికలుపనికిరావు. జలము చేతను, పవిత్రతకుతగిన శ్రీగంగాదిమహా నదులలోని ఉదకమే శ్రేష్ఠము. గనుక జననాది సర్వకాల సర్వావస్థల యందును ఆమరణాంతమువరకున్నూ తుదకు మృతదేహదహనాదికము వరకున్నూ యిదివరలో వివరించిన ప్రకారము అస్పృశ్యతపాటించుటయే సనాతనధర్మశాస్త్ర నిర్ణయములో ప్రధానముగా నున్నది. అస్పృశ్యత నివారణవలని చెరుపులను గురించి ప్రత్యక్షముగాకొన్ని గ్రహించగల్గినను పూర్తిగా గ్రహించుటకు అతీంద్రియ ద్రష్టులైన సనాతనధర్మ ప్రచార కులయిన మహాఋష్యాదులు కనిపెట్టి వ్రాసిన సూక్ష్మాతి సూక్ష్మ ములగు ధర్మశాస్త్రాధారముననె నిర్ణయించుకొనవలసి యున్నది. వాటి వాటి అర్థమును గ్రహించుటకుకూడ సూక్ష్మబుద్ధియే కావలెను. సూర్య కాంతి గ్రహించలేనిదివాంధముగు ఘూకమువలె స్థూలబుద్ధిగలవారలకు బోధపడుటయే దుర్లభముగానుండును. యేమతవిషయములలో చర్చించి విమర్శించునప్పుడు ఆయామత విషయమైన నిర్ణయ గ్రంథములను లేక శాస్త్రములను బట్టియే విమర్శించి నిర్ణయించు కొనవలసినదే గాని యితర మతగ్రంథములలోని ధర్మములను ఆచారములను పురస్కరించుకొని సనాతనధర్మ నిర్ణయమునుగాని ఆక్షేపణలుగాని చెయ్యకూడదు. ఒక

వేళ చెయ్యవచ్చును అనువారలు ద్విజాతులకు సగా జందెములు అక్కఱలేదు. జాతిమతాచారములతో ప్రసక్తి లేకుండా బ్రహ్మవిచారము చెయ్యవచ్చును. బ్రహ్మసమాజము వారినిర్ణయప్రకారమున్నూ చండాలులను సగా జందెములు వేసి పవిత్రులను జేయవచ్చునను ఆర్యసమాజమువారినిర్ణయ ప్రకారమున్ను మధు మాంసాది నిషిద్ధాహార విహారములయందుండు సమస్తజాతులవారును తత్వజ్ఞానము సుళువుగా లభింప జేసుకొనవచ్చునను. తత్వజ్ఞాన సమాజము వారి నిర్ణయముల ప్రకారమున్ను యింకను అనేక తండోప తండములుగా బయలుదేరుచున్న ఆయాసమాజధర్మముల ప్రకారమున్నూ అన్యోన్యవిరుద్ధములుగానున్న వేటినిబట్టి నిర్ణయించెదరో లేక సంస్కరించెదరో నిర్ణయించసాధ్యముగాదు. అయినను పై సమాజములలో దేనిలోనో నొకదానిలో చేరియుండి గోముఖవ్యాఘ్రమువలె గూఢముగా వాదించు వారిని తెలుసుకొనిన వెంటనే తానును సనాతన ధర్మీయుడనని యే చెప్పుటకు సిద్ధపడును. గాని యేరామమోహన రాయిగారో, యే దయానందస్వామిగారో, యే ఆనిబిసెంటు దొరసానిగారో యెవరో యొకరు కొంతకాల నిర్ణయము క్రింద టను స్థాపించబడిన సమాజములును సనాతనములని చెప్పుటకు వీలులేదని మాత్రము గ్రహించను. సనాతనధర్మము సృష్టిప్రారంభము నుంచి యేర్పడియున్నది. సంఘ సంస్కర్తలమనువారు యేమతసంఘముకు చేరినవారలు యేమతసంఘమును సంస్కరించెదరు. అట్లు సంస్కరించుటకు యేమతసంఘమువారు యెప్పుడు కోరుకొనియుండిరి. అట్లు కోరుకొనినవారుంకిన యెడల వారి మతములనే సంస్కరించవలెనేగాని అన్యమతములను సంస్కరించు నధికారమెక్కడిది? ఒకవేళ యెవరు కోరుకొనకపోయినను తామే లేని అధికారమువహించి సంస్కరించెదమను సంఘ సంస్కారులందరి అభిప్రాయము సయితం ఏకీభవించియుండునా? అట్లు ఏకీభవించక భిన్నాభిప్రాయములతో నుండిన

యేసంఘ సంస్కర్తలమాటలను వినవలసియుండును. ఒకవేళ సంఘ సంస్కర్తలు అందరు ఏకీభవించి నిర్ణయించినప్రకారము వకనిర్ణయము లేక శాస్త్రమును రచించియుండిరా? అట్లు లేనియెడల వూసరవెల్లి రంగులవలె యెప్పటికప్పుడు మార్చుచుండెదరా. యీవాంశములకన్నిటికి సరియైన జవాబులు విచారించుకొనినయెడల నేను చక్రవర్తినైతినని చెప్పుకొనిన యెంతటి ప్రయోజనమో సంఘ సంస్కర్తలమని చెప్పుకొనినను అంతటి ప్రయోజనముగానే యుండును. యేది యెట్లున్నను బ్రహ్మక్షత్రియవైశ్యశూద్ర చండాలాదుల సనాతనధర్మములను సంస్కరించి తీరవలయునను వారలు యిదివరకే సనాతనాచార ధర్మశాస్త్రములును నిర్ణయించిన మహాఋష్యాదులకంటె యేయే విషయములలో తాముగాని ఆయామతకర్తలుగాని అధికులో చరిత్రాంశముల వలనగాని ప్రత్యక్షముగాగాని ఋజువుచెయ్యవలసియుండును. అట్లు ఋజువుచెయ్యలేకపోయిన యెడల వారి మాటలప్రకారము వర్తించువారలు "మసగొని రేగుబండ్లకును మౌక్తికముల్ వెలబోసినట్లు"గ నుండును. యెట్టి యోగ్యతలేని సామాన్యుల దను సనాతన ధర్మ సంస్కరణకుబూనుట అవివేకము. గనుక త్రికాలవేదులు అతీంద్రియద్రష్టలు, నిగ్రహానుగ్రహసమర్థులు, మానవాతీత మహిమాన్వితులు కందమూల ఫలాహారులై యుండి ఖ్యాతిలాభ పూజలనపేక్షింపక కేవల లోకోపకారము కొరకు మాత్రమే వ్యాపింపజేసిన సనాతనధర్మ ప్రచారకులైన మహాఋష్యాదుల నిర్ణయములను నమ్మి వర్తించినయెడల ఇహ పరసౌఖ్యము లభించును. ఒకవేళ మహాఋష్యాదులు అట్టిశక్తి గలవారలని మేము నమ్మనువారలు, వారలుచెప్పెడు మతకర్తల చరిత్రాంశములనుగాని వారిమాటలనుగాని నమ్మవలసిన విధాయకమెట్లుండును. భ॥ గీ॥ 4 అ 40 శ్లో॥ అజ్ఞశ్చాఽశ్రద్ధధానశ్చ సంశయాత్మావినశ్యతి। నాయంలోకోఽస్తి నపరోనసుఖం సంశయాత్మనః॥ గ్రహించలేనివాడును, అశ్రద్ధాపరవర్తనుడునూ, ప్రతి విషయములోను

సందేహ మనస్కుడును చెడిపోవుదురు. అట్టి సంశయ మనస్సు గలవార లకు ఈ ప్రపంచము విషయమున్నూ లేదు - పరలోకమున్నూ లేదు, సుఖ మున్నూ లేదు. భ.గీ 16.అ24 శ్లో॥ తస్మాచ్ఛాస్త్రం ప్రమాణంతే కార్యా కార్యా వ్యవస్థితౌ। జ్ఞాత్వా శాస్త్ర విధానోక్తం కర్మ కర్తు మిహార్హసి॥ కావున శాస్త్రములను ప్రమాణములను నమ్మి శాస్త్రసమ్మతములైన కర్మలను శాస్త్రబాహ్యములైన కర్మలను తెలుసుకొని శాస్త్రోక్తము లైన కర్మలనే చెయ్యదగియుండును. గనుక శ్మతిస్మృతి ఇతిహాసము లనుబట్టియు లోకానుభవమునుబట్టియు యుక్తిననుసరించియు వస్తు గుణమునుబట్టియు యిదివరలో వ్రాయబడిన హంశములను విమర్శిం చగా వాచ్యా, అవాచ్యములు, అనగా నోట వచించవలసినవి వచించ గూడనివి. శ్రావ్యాశ్రావ్యములు అనగా వినతగినవి వినతగనివి స్పృశ్యా స్పృశ్యములు అనగా తాకవలసినవియు తాకగూడనివియు వీక్ష్యావీక్ష్య ములు అనగా చూడవలసినవి చూడగూడనివి భక్ష్యాభక్ష్యములు అనగా తినవలసినవి తినగూడనివి అఘ్రాణములు, అనాఘ్రాణములు అనగా వాసనచూడవలసినవి వాసనచూడగూడనివి, ఈ ప్రపంచములోనుండు వస్తుసముదాయములోగలవని నిరూపించబడెను. వాటినిబట్టి ఆసేతు హిమాచలపర్యంతము జరుగుచున్న అస్పృశ్యతానివారణ లేక అంట రానితనమును నిర్మూలించుటకు యెంతమాత్రము అవకాశము లేదని సూక్ష్మబుద్ధిగలవారలు గ్రహించగలరు. ఒకవేళ బుద్ధిమాంద్యజనితో న్మాదులైన స్థూలబుద్ధి గలవారలుకొందరు అస్పృశ్యతానివారణ చెయ్యవలసినదేనని చెప్పేయెడల దానితోపాటు అవాచ్యతా నిర్మూల నము అనగా నోటికివచ్చినవెల్ల వచించవచ్చుననియు అస్పృశ్యతా నిర్మూలనము అనగా ఈ ప్రపంచములోనుండు అన్నివస్తువులను మను ష్యాదులను అందరిని తాకవలసినదేననియును, అవీక్ష్యతా నిర్మూలనము అనగా అన్నివస్తువులు చూడతగినవేయనియు అభక్ష్యతా నిర్మూల నము అనగా అన్నిపదార్థములు తినవలసినవేననియు అనాఘ్రాణ

నిర్మాలనము అనగా అన్ని వస్తువులు ముట్టుకొనవలసిన వేననియు చెప్పి నట్లేయగును. అందుచేత పవిత్రతకోరునట్టి దేహధారియైన ప్రతివాడును పైవాటియొక్క అన్నిటి పవిత్రవస్తు స్పర్శలవలననె నిత్యము జీవించ వలసియుండును. గనుక అందుకు వ్యతిరేకముగా అపవిత్ర వస్తు స్పర్శాదులు ఆచరించుటకు సిద్ధపడినయెడల అపవిత్రుడగుటే గాక ఒకప్పుడు ప్రాణాపాయముకూడా సంభవించును. సనాతనులు అట్టి శాస్త్రయుక్తి అనుభవములకు విరుద్ధముగానున్న అస్పృశ్యతానివారణ ఎంతమాత్రము అంగీకరించకూడదు.

జ్ఞానవాసిష్ఠము క॥ హరిణ, కరి, ఝష,శలభ, మధుకరములు లోకొకటగ్రాగ నడు నింద్రియముల్ బరువడినన్నియు నిన్నున్ బోరినడపగ నెట్లు సుఖము బొందెదు మనసా॥ అనునట్లుగా వేటకాని ఘంటానాదము వినునట్టి శబ్దానందముచే జింక వేటకానికిజిక్కిచచ్చు నట్లును ఏనుగు మైథునాపేక్షయై స్త్రీ యేనుగువెంటజని స్పర్శ సుఖముకొరకు వేటకాని గోతిలోబడునట్లును, నేత్రదృష్టికి ప్రకాశమాన ముగానుండు మంటయొక్క రూపానందముకు సంతసించుచు మిడత మంటలోబడి చచ్చునట్టి మిడుతవలెను, రసగ్రాహణముగు జిహ్వేంద్రియ చాపల్యముచే తేనెనుగూడబెట్టి తుదకువేటకాని మంటలోబడి చచ్చు నట్టి తేనెటీగవలెను, గాలముయొక్క ముంటికొన యందుండెడు యెర యొక్కమాంసవాసనను ఘ్రాణేంద్రియముచే గ్రహించి గాలముమ్రింగి చచ్చునట్టి చేపవలెను, ఒక్కొక్క ఇంద్రియముచేతనే నాశనమగుచుండగా అన్ని ఇంద్రియములను స్వేచ్ఛ స్వర్శగా నడపిన యెడల నాశనమగు టకు సందియముండునా?

యాజ్ఞవల్క్యఋషి శ్లో॥ విహితస్యాన్న నుష్ఠానాన్ని షిద్ధస్యచసే వనాత్। అనిగ్రహాశ్చేంద్రియాణాం నరః పతనమృచ్ఛతి॥ అనగా శాస్త్ర విహితములైనవి చేయ్యకపోవుటయును శాస్త్రనిషిద్ధములను చేయుట యును ఇంద్రియములను నిగ్రహించలేనట్టియన్ని మనుష్యుడు నరక ములో పడును.

స్పర్శసుఖాస్పదమైన పాణిగ్రహణమును గురించి.

స్త్రీపురుషులు అన్యోన్యస్పర్శ సుఖానుభవజన్యమైన సత్సంతానము బడయుటకుగాను ఉపస్థేంద్రియ నియమనిగ్రహసాధనమగు సనాతన ధర్మశాస్త్రీయ నిబంధనయేది కలదో దానిని పాణిగ్రహణము అనిన్ని వివాహము, ఉద్వాహము అను మొదలగు పర్యాయపదములచే వాడబడుచున్నది. అట్టి పాణిగ్రహణము ధర్మప్రజావృద్ధికొఱకుగాని కేవల రత్యర్థముగాదు గనుక స్వకులాచార ధర్మయుక్త యోగ్యసంతానము బడయగోరువారందరు నారదపరివ్రాజకోపనిషత్తు శ్రుతి "స్వకులానురూపాభిమతకాన్యావివాహ్యా-అను ప్రకారంసమాన జాతీయరూపురేఖావిలాసినియగు కన్యనే వివాహ మాడవలయునని యున్నది. శ్లో॥ అష్టవర్షాద్భవేద్గౌరి నవవర్షాతురోహిణీ, దశవర్షాద్భవేత్కన్యాఅత ఊర్ధ్వం రజస్వలా, అను పారాశర్యవచనాను సారము కన్య అనగా రజస్వలకానిది అనియే తేలుచున్నది. సనాతన ధర్మప్రకారం రజస్వలకాని కన్యనే వివాహ మాడవలశిన దని విధియున్నది. క్రీస్తు మత గ్రంథమగు బైబిలులో లేవియూకాండము 13 కీర్తన ఆమెక న్యాత్వమందాతడు భార్యగా స్వీకరించ వలయును. భర్తచనిపోయిన స్త్రీనిగాని భర్తతో పరిణయము సంబంధము గలిగి విడిచినస్త్రీనిగాని యపవిత్రమైన దానినిగాని లంజెనుగాని యాతడు స్వీకరించగూడదు. ముందుగానాతడు స్వప్రజలలోని యొక కన్యను భార్యగా స్వీకరించ వలయును. Livictus 21,23,14,13, అనియున్నది. మహమ్మదీయ మతములోకూడ రజస్వలగాని కన్యనే వివాహమాడుట ముఖ్యధర్మముగా నుండుటచేతనే మహమ్మదు, బాలికనువివాహమాడెను. యిట్లు సనాతన మతవిరుద్ధమును యితరమత విరుద్ధమును అగునట్టిన్ని స్త్రీలు ప్రథమ యవ్వనమందు భ్రష్టస్వేఛ్ఛా ప్రవర్తకులగు నట్టిన్ని రజస్వలానంతర వివాహము అనదగినట్టిన్ని 14 సం॥ ములకు లోపున స్త్రీలకు వివాహము చెయ్యగూడదని శారదా శాసనము ప్యాసుచేయించి

యుండుట అనాలోచన పరిజాభిప్రాయ మూలకమైన అన్యాయము- ప్రాణిగ్రహణము అనగా చేతినిగ్రహించుట, లేక చెయ్యిపట్టుకొనుట. అను సామాన్యార్ధమును తీసుకొని విపరీతవాదులు కొందరు యితర మంత్రితంత్రములతో ప్రయోజనమేమునిన్ని చేతిని పట్టుకొనిన చాలును అనిన్ని చెప్పుటసరికాదు- అదే అర్ధముచేసే యడల యేస్త్రీ చెయ్యి అయినను లేక పురుషుని చెయ్యి యైనను పట్టుకొనిన వివాహమగు ననిన యడల హాస్యాస్పదమగును. ఏమనగా దానము చేయువాటిని బట్టి శ్లో॥ అశ్వే కర్ణే గజేదంతే దాసీకేశే అజాగళే, గృహ, స్తంభె గాంపుచ్ఛె కన్యాకాకరెవతాన్యష్టానిదానానితిష్ట న్నేవనసంశయః॥అను ప్రకారంకన్యా దాతలైన తల్లిదండ్రులు తగినవరునకు కన్యాదానము చేయునప్పుడు "కన్యకాకరె" అను ప్రకారం కన్యయొక్క చేతినిపట్టుకొని వరుని చేతి యందుంచుటచే అట్టి దానపూర్వకముగా లభించిన కన్యయొక్క హస్తమును గ్రహించునది గనుక పాణిగ్రహణము అని వాడబడు చుండెను. యిట్లే యితర వివాహాది శబ్దములకున్నూ, విశేషార్థము లుండును "సోమః ప్రథమో వివిదెగంధర్వో వివిద ఉత్తరః తృతీయో అగ్నిష్టేపతిస్తురీయస్తే మనుష్యజాః" అను మంత్రమునుబట్టి స్త్రీకి ముగ్గురు భర్తలైరి. మనుష్యుడు నాలవవాడనియు చెప్పుచు కొన్నిమంత్రము లకు విపరీతార్థపరిసంగముతో స్త్రీ పునర్వివాహము చేసికొన వచ్చునని చెప్పసాహసించు చున్నారు- అదిసరికాదు- శ్లో॥ కామకాలేతు సంప్రాప్తే సోమోభుంక్తేతు కన్యకాం। రజఃకాలే తుగంధర్వో వహ్నిస్తుకు చదర్శనే। తస్మాదుద్వాహ యేత్కన్యాం యావన్నఋతుమతీ భవేత్॥ అనిసంవర్తుని వచనానుసారము కామకాలము అయిన యెనిమిదవ సంవత్సరము సుమారున మనోకారకుడగు చంద్రుడు అనుభవించు చున్నాడనగా భర్త్రాభిలాష కామసంకల్పము మనస్సులో కలుగుననియు, రజఃకాల సామీప్యమగు తొమ్మిదవ సంవత్సరము సుమారున గంధర్వానుభవ వివాహమువలె పురుషాలింగనాది అభిలాషిణియగుననియు అగ్నిచే

ననుభవము అనగా కుచ దర్శనారంభమగు పదియవ సం॥రం సుమారున కామేచ్ఛచే మన్మథాగ్ని కలుగుననియు పది సం॥రములు దాటిన రజస్వలగానెంచ బడుటయు కొందరు రజస్వలలగుటయు జరుగును అట్లుగాక సోముడు, గంధర్వుడు, అగ్నియు, స్త్రీని భర్తవలెఅనుభవించుచున్నారనుట భావ్యముగాదు- మనోసంకల్పము కలుగును. శ్లో॥ గౌరీం దదన్ నాకపృష్ఠం వైకుంఠం రోహిణీం దదన్ కన్యాందదన్ బ్రహ్మలోకం రౌరవంతు రజస్వలాం, అనుబృహస్పతి వచనానుసారము, గౌరీ దానమువలన నాకపృష్ఠము, రోహిణీ దానము వలన వైకుంఠమున్ను, కన్యా దానము వలన బ్రహ్మలోకమున్ను రజస్వలా దానముచే రౌరవాదినరకానుభవమున్ను కలుగును గనుక స్త్రీలకు తుదకు రజశ్వల కాకపూర్వమైనను వివాహము చేసితీరవలెను అట్లుచేయ్యని యెడల శ్లో॥ మాతాచైవ పితాచైవ జ్యేష్ఠభ్రాతా తథైవ చ త్రయస్తే నరకం యాంతి దృష్ట్వా కన్యాం రజస్వలాం॥ అని పారాశర్య వచనప్రకారం తల్లియు, తండ్రియు, జేష్ఠసోదరుడు ముగ్గురు నరకమును అనుభవించ వలసియుండును- రజస్వలయైన స్త్రీ యాజుషీయ కఠోపనిషత్ శ్రుతి॥ దర్శనం స్పర్శనం కేళిః కీర్తనం గుహ్యభాషణం సంకల్పోధ్యవసాయశ్చక్రియానిర్వృత్తిరేవచ, ఏతన్మైథునమష్టాంగం ప్రవదంతి మనీషిణః విపరీతం బ్రహ్మచర్య మనుష్ఠేయం ముముక్షుభిః అను ప్రకారం బ్రహ్మచర్య లోపమగు కామమోహితురాలై అన్యపురుషుని చూచుటయైనను సంభవించునట్టి దుష్టసంకల్పము మనస్సులో కలుగకపూర్వమే వరనిర్ణయము చేసియుండిన ఆభర్తయందే అనురాగము గలదై యుండునని యెంచి రజస్వలాత్పూర్వమె వివాహము నిర్ణయించి యుండిరి. ఆకారణము చేతనే అదివరకు మనస్సులో వరించిన సత్యవంతుని అల్పాయుష్షు గలవాడని తెలిసియుండియు సావిత్రి పెండ్లిచేసుకొనియెను. స్వయంవరములో జయించి తెచ్చిన అంబయను కన్యను అదివరకే యితరుని మోహించి మనోదుష్టయగుటను గ్రహించి భీష్ములవారు వదలివేసిరి.

రజస్వలమైన స్త్రీ శ్లో॥ పూర్వాం పశ్యే దృతుస్నాతాయాదృశే నరముంగనా, తాదృశం జనయేత్ పుత్రం భర్తారందర్శయేదతః॥ స్నాతా నార్యాదన్యపురుషం యదిపశ్యేత్ప్రమాదతః । పతిరూపం నివస్వాంతం పశ్యేత్తద్దోషశాంతయే॥ అనుప్రకారం ఋతుస్నానానంతరము మొదటగా నెట్టిపురుషుని మోహదృష్టితో జూచునో అట్టి సంతానము కలుగు ననియు అందువల్ల భర్తనుగాక ప్రమాదముచే అన్యపురుషుని దర్శన దోష నివృత్తికై ప్రత్యక్ష పతి స్వరూపముగా భావించి సూర్యదర్శన ప్రార్థనాదులు యిప్పటికిన్ని సనాతన స్త్రీలు ఋతుస్నానానంతరము చేయుచుండుటకు కారణముగానున్నది. అందువల్ల రజస్వలాత్పూర్వమె భర్తను వరించి యుండినయెడల 'రజసాస్త్రీ మనోదుష్ట' అనుప్రకారం మనోదుష్ట కాకుండి భర్తనే కామించుటచే సంతాన సాంకర్యము కాకుండునని అట్లు నిర్ణయించబడెను.

ఇదివరలో బాలికలకు 14 సం॥రములకు లోపున వివాహము చెయ్యగూడదని శారదా శాసనమును ప్రభుత్వమువారిచే ప్యాసు చేయించి యున్నవారిలో ప్రధానుడగు శ్రీ శారదాగారే రజస్వలా నంతర వివాహము లనదగిన 14 సం॥రములు దాటి స్త్రీలకు వివాహము చేయుట శాస్త్రీయము గాదని నేటికి గ్రహించగలిగినందుకు దృష్టాంతముగా శారదా శాసనమును ఉల్లంఘించి తమ కుటుంబములోనే తమ సోదరుని కుమార్తెకు 12 సం॥రములకు లోపున వివాహము జరిగించి యుండిరి. యిందువలన కూడ శారదా శాసనము దోషారిష్ట దాయకమని దృఢముగా రుజువగుచున్నది. శాస్త్ర సమ్మతముగా వివాహమయిన స్త్రీ యెవరియొక్క వంశవృద్ధికొరకు పూర్వజన్మ కర్మానుగుణ్యముగా బద్ధురాలై అనేకమంది యోగ్యులయిన పెద్దలచే విచారించి నిర్ణయించబడి ఆయా దేవతావాహన మంత్రపూర్వకముగా అగ్నిహోత్ర సన్నిధియందు ధర్మేచ, అర్థేచ, కామేచ, నాతిచరామి అను మొదలైన ఘోర ప్రమాణములు చేసికొనునట్లుగా బంధమునేర్పర్చుకొని

నదివివాహాబంధముగా నున్నది. అందుకు విఘ్నముగా తన పూర్వజన్మ దుష్కృతమువలన కం॥ సతిపతుల నెడలుబాపిన యతివలు కౌమారసమ యములందున వినిర్గత భర్తృకలై యుండుదురు సతతము త్రిస్న ప్రజన్మము లందున్॥ అను ప్రకారం 'అవస్యమనుభోక్తవ్యంకృతకర్మశుభాశుభమ్' అను ప్రకారం భార్యభర్తలకు యెడబాపినదోషముచే వైధవ్యము సంభవించి యిరువదియొక్క జన్మల వరకుగాని కొన్నిజన్మలవరకుగానిఅనుభవించుదు రని యున్నది. అట్టి దుష్కర్మ అనుభవించక తప్పునా? గనుక తిరిగి ముందు జన్మకు అట్టి ప్రమాదము రాకుండ ప్రాయశ్చిత్త పూర్వక సుకర్మలనే చేయుచు తనకున్నూ, భర్తకున్నూ సద్గతి కలుగునట్టి సత్క ర్మలనే చేయుచుండవలెను. ఈ జన్మయందు భర్తమరణించినను నపుం సకుడైనను సన్యసించినను, దేశాంతరగతుడైనను మొదలయినవి వాగ్దత్తవిషయములోను అపద్ధర్మములనుబట్టిన్ని కలియుగ నిషేధము ను నట్టిన్ని వాటిని పురస్కరించుకుని స్త్రీలు పునర్వివాహము చేసుకొను టకుగాని వివాహ విచ్ఛేదము కొనుటకు గాని వీలులేదు. యేమనగా శ్రుతి॥ 'అర్ధోవా ఏష ఆత్మనో యత్పతి రితితస్య విప్రస్యస్త్రీ పురుష ద్వయాత్మకం యచ్ఛరీరం తస్యశరీరస్యార్ధం స్త్రీరూపం' అను ప్రకారం స్త్రీ పురుషుని యొక్క అర్ధశరీర మమటలో స్త్రీ పురుషులు యిద్దరున్నూ కలసిన యేక శరీరముతో సంతానము బడయ వలసియుండుటచే యేకశరీరులనదగియున్నారు. అందువల్లనే భార్య గర్భిణితోనుండునప్పుడు శ్లో॥ క్షౌరం శవాను గమనం నఖకృంతనంచ యుద్ధాదివాస్తుకరణం త్వతిదూరయానం ముద్వాహ ముపనయనం జలధేశ్చగాహః మాయుః క్షయార్థమితిగర్భిణి కాపతీనాం॥ అనగా క్షౌరము చేయించుకొనకుండుట, శవానుగమనము చెయ్యకుండుట అను మొదల యిన నియమములు భర్తకున్నూ వుండుటకు కారణమైయున్నది. స్త్రీ పురుషులు దాంపత్య విచ్ఛేదము కొన్ని జన్మలవరకున్నూ లేకుండి పుణ్యాపాపములు వకరివి వకరికి సంక్రమింపజేసుకుని తుదకు మోక్షము

నందు వారుగా నున్నారు. యేప్రాణియైనను అన్యోన్య సహాయము లేకుండ జననాది మరణ పర్యంతమున్నూ మరణానంతరము ఉత్తర జన్మ ప్రాప్తి హేతువగు పిండోదకక్రియలు చేయుటలోనున్నూ అన్యోన్యసహాయముతోనే యుండవలసినవారై యున్నారు. బ్రహ్మోత్తర ఖండములో దాశరాజు తనభార్యయైన కుముద్వతికి చెప్పిన ప్రకారము వారు ఉభయులు యెనిమిది జన్మములవరకు పారంపర్యము దాంపత్యవిచ్ఛేదము నొందక భార్యాభర్తలుగా జన్మించుచుండి తుదకు మోక్షము నందినట్లున్నది. శ్రీమహాభాగవతములో దేవకీ వసుదేవులు పూర్వజన్మవృత్తాంతను శ్రీకృష్ణుడు వారికి చెప్పుటలో బృశ్నియను మహాపతివ్రత దేవకియు, సుతపుండను ప్రజాపతి వసుదేవుండును అయియుండి సంతానార్థము తపస్సుచెయ్యగా వారి యందుండు అనుగ్రహార్థము బృశ్నిగర్భుండను పేరుతో జన్మించియుంటిననియు, ఆతరువాయి జన్మయగు రెండవసారి దేవకి వసుదేవులు అదితి కశ్యపులుగా జన్మించిన మీదట వామనావతారముగా తాను జన్మించితిననియు మూడవ జన్మయగు దేవకీ వసుదేవులయి జన్మించిన మీయందునేను శ్రీకృష్ణుడనుగా జన్మించితి ననియు యికమీదట మీవుభయులకు జన్మలేదనియు వచించియుండెను. యిట్లు కొన్నిజన్మలవరకు వదలని దాంపత్యము యిప్పుడు కొందరు వ్రాసుకొను అగ్రిమెంటుకంటె అధిక గౌరవముగల పైన వివరించిన వివాహబంధమును ఈజన్మయందే దాంపత్య విచ్ఛేదము చేసుకొనుటకు స్త్రీ పురుషులలో యెవరికిన్ని అధికారములేదు. శ్లో॥ పాణిగ్రహస్య సాధ్వీ స్త్రీ జీవతోవామృతస్యవా పతిలోకమభీప్సంతీ నాచరేత్కించిద ప్రియం॥ అను మనువచనానుసారము పాతివ్రత్యస్త్రీ భర్త సజీవుడయి యుండినను మరణించినను భర్తతోపాటు పరలోకమందు వర్తించుటకు దగిన యోగ్య కర్మలనే చేయుచుండ వలెనేగాని కొంచమయినను అప్రియముగా నుండకూడదని యున్నది. పూర్వము అంధుడైన చ్యవనుడను మహాఋషికి సుకన్య

యనునది భార్యగా యయ్యబడియు మహాపతి వ్రతయైయుండెను. రాజ్య హీనుడై అనేకకష్టముల పాలుజేసి తుదకు మహారణ్యములలో వంటరిగా వదలివెళ్ళిన నలమహారాజును యెన్నికష్టముల కోర్చియైనను పాతివ్రత్య ప్రభావముగల దమయంతి భర్తను విడువకుండెను. భర్త మరణించుటయు నపుంసకుడగుటయు, కుష్ఠురోగి మొదలైన దుర్లక్షణములు గల వారలు సంభవించుట పూర్వజన్మకృత పాపాధిక్యము చేత నేనని గ్రహించకపోవుట అవివేకము. నారదవశిష్ఠాది స్మృతులు కొన్ని వివాహవిచ్ఛేద, పునర్వివాహములకు, తావిచ్చుచున్న వనుటపొరపాటు. కన్యాదానము క్రియాదత్తకాక పూర్వము వాగ్దత్త విషయములో వర్తించదగిన "నష్టే, క్లీబే, ప్రవ్రజితే" అను మొదలైనవాటిని విపరీతార్థ కల్పనతో అందరి స్త్రీలకు వర్తించు ననుటకూడదు. లేక అట్లే కూడు ననే యడల పూర్వము పునర్వివాహముగాని వివాహవిచ్ఛేదముగాని జర్గియున్నట్లు గ్రంథ దృష్టాంతము లేకపోవుటకు కారణం మేమి? పూర్వము స్త్రీలకు పునర్వివాహముగాని వివాహ విచ్ఛేదముగాని యుండినయెడల అర్జునుడు భ. గీ. 1 అ 42 శ్లో॥ అధర్మాభి భవాత్కృష్ణ ప్రదుష్యంతి కులస్త్రియః। స్త్రీషు దుష్టాసు వార్ష్ణేయ జాయతే వర్ణసంకరః॥ సంకరో నరకాయైవకులఘ్నానాంకులస్యచ। పతంతి పితరోహ్యేషాం లుప్తపిండోదకక్రియాః॥ దోషైరేతైఃకులఘ్నానాం వర్ణసంకర కారకైః। ఉత్సాద్యంతే జాతిధర్మాః కులధర్మాశ్చ శాశ్వతాః॥ అను ప్రకారం అధర్మవృద్ధియైనయెడల కులస్త్రీలు చెడుదురనియు స్త్రీలు దుష్టలుఅయిన యెడల వర్ణసంకరమగుననియు అందువల్లపితృదేవతలకు పిండోదకక్రియలు చేయువారుండరనియు యెన్నటికి మార్పు జెందని శాశ్వత మయిన బ్రాహ్మణాది వర్ణములున్నూ వారలలో అంతశ్శాఖలలోని ధర్మములున్నూ చెడుననియు విచారపడవలసిన ప్రసక్తియుండదు.

అనేక రహస్యవిషయములను సగా అర్జునునికి బోధించిన శ్రీకృష్ణుడు స్త్రీలకు పునర్వివాహములుగాని, వివాహవిచ్ఛేదముగాని

న్నుండగా నీవు విచారింపవలసిన దేమని నుడువకుందువా? గనుక భర్త వర్తీతలనుబట్టివిచారించినను స్త్రీలకు పునర్వివాహముగాని వివాహవిచ్ఛేదముగాని లేదని తేలుచున్నది. ఉత్తర రామాయణములోనున్న ప్రకారము అధర్మ ప్రవర్తకుడగు రావణాసురుడు అనేకులయిన యితర స్త్రీలను చెరబట్టుటకు వెళ్ళియున్న సమయములో సహోదరియగు కుంభీనస అనువారిని మధుడను రాక్షసుడు బలాత్కరించి రాక్షస వివాహ విధిచే గొనిపోయెను. అంతట రావణాసురుడు వచ్చిన వెంటనే కోపావేశముచే మధుడను వానిని చంపుటకు దండెత్తి వెళ్ళియుండగా సహోదరియగు కుంభీనస శోకాక్రాంతచిత్తయై ఉ॥ కన్నులశోక బాష్పము లుగ్రముగబర్వ మధుండు బల్మినన్నిట దెచ్చుకొన్నపుడే వావిభుండయ్యె నతండు క్రూరుడైనన్ నన్నుజూచి తాలుటయే న్యాయము గాదని తుంచితేని నోయన్న సహింపనేర్తు నటియన్న మహావిధవాత్వ దుఃఖముల్॥ అని రావణుని మధుని చంపవద్దని వేడుకొనుటయు వానిని చంపిన యెడల తాను వైధవ్య దుఃఖము అనుభవించ లేననుటయు అంతట రావణుడు సమ్మతించి వానిని సంహారించక వదలివేయుటయుబట్టి విచారించగా అప్పటికి స్త్రీలలో పునర్వివాహముండిన యడల కుంభీనస వైధవ్య యోగము భరించలేనని దుఃఖించకనియుండునా? రావణుడైనను తనపరాక్రమముకు సహించకూడనంతటి క్రూరుడైనమధుడను వాడు చేసిన అక్రమముకు వానిని వధించియుండిలిరిగినీకు మరియొక యోగ్యుడైన భర్తను చేసెదనని చెప్ప లేకపోవుటచే వివాహవిచ్ఛేదము అనునది కూడ లేదనియె తేలుచున్నది. పూర్వము సనాతనులలోనె గాక అక్రమ ప్రవర్తకులగు రాక్షసులలో కూడ స్త్రీపునర్వివాహముగాని వివాహవిచ్ఛేదముగాని లేనట్లు స్పష్టమగుచున్నది. పైన వివరించిన అనేక కారణములచే స్త్రీలకు రజస్వలానంతర వివాహములుగాని పునర్వివాహములుగాని వివాహ విచ్ఛేదములుగాని వర్ణసంకర వివాహములుగాని చేయుట సనాతన ధర్మవిరుద్ధముగాన చేయకూడదు. పూర్వపు ధర్మశాస్త్రకర్తలు నిర్ణయ

మ యుక్తులైన సాత్విక సంతానవృద్ధియైన యెడల లోకోపకారు లగు దురనిన్ని రజోతమోగుణ సంతాన వృద్ధియైన యెడల లోకనాశకు లగుదురనిన్ని తలంచి అట్టి నిబంధనల నేర్పరచిరి.

సనాతనధర్మ నియమ వర్తులైన స్త్రీపురుషులకు స్వర్గానందమూలమైన సత్సంతానము కలుగు విధానమును గురించి.

సత్సంతానము కలుగు విధానమును వివరించబడుచున్నది. గర్భ ధారణ యోగ్యత కలుగునట్టి ఋతుకాలనిర్ణయ గుర్తుగా ప్రథమ రజస్వలయైన స్త్రీ ఋతు నియమముల ప్రకారంవర్తించని యెడల సంతాన భంగ కరములగు ఋతు శూలాది రోగ గ్రస్తులగుదురు. ఋతు నియ మములనగా పగలు నిద్రించుట, ఏడ్చుట, పరుగెత్తుట, విశేషముగ మాట్లాడుట, హెచ్చుగనవ్వుట, మొదలైనవికూడదు. మధురపదార్థములు న్నూ ఋతు రక్తస్రావసాధనములగు నువ్వులుచిమ్మిలి, పులగము మొదలైనవి మాత్రమే తినుట నియమములు పాటించవలెను. స్త్రీలురజ స్వల లగుటకున్నూ అప్పుడువారిని అస్పృశ్యులుగా యెంచి దూరముగా నుంచుటకున్నూ కారణమేమనగా విశ్వరూపుడగు పురోహితునిని ఇంద్రుడు చంపగా సంభవించిన బ్రహ్మ హత్యాదోషమును నాలుగు భాగములు చేసి భూమియందును, వృక్షములయందును, నదులయందును, స్త్రీలయందును, ఒక్కొక్క భాగమును వుంచి వరదాన పూర్వకముగా వారలను భరించునట్లు చేసెను. అట్టి బ్రహ్మ హత్యాదోషము భూమి యందు గడ్డిపోచయైనను మొలవని ఊసరక్షేత్రముగను వృక్షముల యందు జిగురు రూపముగను నదులయందు కర్కాటక మాసములో అతికల్మషమగు నురుగు రూపముననూ, స్త్రీలయందు నెలకు మూడు రోజులు రజోరూపముగను బయలుదేరెను. అవిబ్రహ్మహత్యాదోష జనితములుగాన స్పర్శాదులు నిషేధించబడెను. రజస్వలా స్త్రీలకు మొదటి మూడురోజులు విశేష దోషయుక్తములగుటనుబట్టియింటికి దూరముగా నుంచుటయే గాక దేవతాకార్యములందు దర్శన సంభాష

గాదులు కూడ వర్జించబడెను. శ్లో॥ ప్రథమే హని చండాలీ, ద్వితీయ్యే బ్రహ్మఘాతిని, తృతియ్యే రజకీ ప్రోక్తా చతుర్థే హని (శుద్ధ్యతి) శూద్రికా భవేత్॥ అనగా రజస్వల ప్రథమ దినమందు చండాల స్వభావము గలవారల నుత్పత్తికా తగిన రక్తస్రావము గలదిన్ని ద్వితీయ దినమందు బ్రహ్మహత్య చేయదగిన వారల నుత్పత్తికాదగిన రక్తస్రావము గలదిన్ని తృతియ్య దినమందు గ్రామచండాలు రనదగిన చాకలవాని స్వభావము గలవారల నుత్పత్తికాదగిన రక్తస్రావము గలదిన్ని యగును. నాలుగవ దినమందు స్నానాదులచే కొంత పవిత్రత కలిగినప్పటికి శూద్ర స్వభావముగల వారినిన్ని అల్పాయువయు, దరిద్రముగలవారల, నుత్పత్తిజేయు రక్తస్రావము గలదిన్ని అగును గనుక ఆదినమందున్నూ హవ్యకవ్యాదులయందు అపవిత్రముగా నెంచబడెను. పై కారణములచే మొదటినాలుగు దినములు సంభోగముకూడదు. ఋతురాత్రులైన పదహారుదినములలో పదకొండవ రోజున్నూ పదమూడవరోజున్నూ సంగమించిన యెడల దుర్మార్గ ప్రవర్తకు రాండ్రున్నూ వర్ణసంకర కారకులున్నూ అగు స్త్రీలు జనించుదురు గాన ఆరెండు రాత్రులున్నూ సంభోగముకూడదు. తక్కిన బేసి దినములగు అయిదు, ఏడు, తొమ్మిది, పదిహేనవదినములు స్త్రీసంతానోత్పత్తి కాదగిన అధికరక్తోత్పత్తియగుటచే స్త్రీ సంతానము కలుగునట్టివిగానున్నవి. సమ దినములగు ఆరు, ఎనిమిది, పది, పన్నెండు, పదునాలుగు, పదహారు, అల్పరక్తోత్పత్తిగల దినములగుటచే పురుష సంతానము కలుగునట్టివిగ నున్నవి. పదునాలుగు పదహారు రాత్రులయందు నిలిచినగర్భమునందు బ్రహ్మవిద్యాధురంధరులు జన్మించుదురు- పగలు, సంధ్యాకాలము నిశిరాత్రియుసంగమించిన యడల లోకాపకారులున్నూ రాక్షసకృత్యములు గలవారలున్నూ జన్మించుదురు- గనుక సంగమించకూడదు. కృష్ణాష్టమి, ఏకాదశి, కృష్ణచతుర్దశి, అమావాస్య పూర్ణిమసంక్రాంతి,వ్యతీపాత మొదలగుపర్వ దినములయందుసంగ

ధించిన యెడల పురుషుడు వీర్య హీనుడుగనుండును. వీర్యహీనమందున సత్వము లేకుండుటచే దుర్బల సంతానము గాని అల్పాయుర్దాయులు గాని జన్మింతురు గనుక ఋతు రాత్రులైనప్పటికి పర్వకాలముల యందు సంగమించ గూడదు. భాగవతము తృతీయస్కందములోనున్న ప్రకారం కశ్యపుని భార్య దితి సాయం సంధ్యాకాలమందు బలాత్కరించి రమించుటచే అతి క్రూరులైన హిరణ్యాక్ష హిరణ్యకశిపులు జన్మించిరి. ఉత్తర రామాయణములోనున్న ప్రకారం విశ్రవసుబ్రాహ్మణుడై కైకసీ సంతానార్థియై సాయం సంధ్యా కాలమందు మోహావృష్టితో దర్శించుటచే క్రూరులైన రావణ కుంభకర్ణులు జన్మించిరి. శ్రీమద్రామాయణము యుద్ధకాండలో వివరించిన ప్రకారం శ్రీ ధాన్యమాలినియను దేవతా స్త్రీని రజస్వలా ప్రథమదినమందు రావణుడు బలాత్కరించి రమించుటచే దేవబ్రాహ్మణ విద్వేషియై క్రూరుడైన అతికాయుడుద్భవించెను. పైన వివరించిన వివిధములయిన నియమములు పాటించలేనివారికి దుష్ట సంతానము కలుగును అని మనువు వచించియున్నాడు.

పురుషుడున్నూ ఆరోగ్య దృఢగాత్రులై యుండి బ్రహ్మచర్యమును పాటించుచు యోగ్యదినముల యందే సంగమించవలెను. గర్భోపనిషత్తులో వివరించిన ప్రకారం శుక్లమధికముగాను వున్న పురుషుడున్నూ రక్తము అధికముగానుండిన స్త్రీయును శుక్లము రక్తము సమానముగానుండిన నపుంసకుడున్నూ జన్మించుదురు. శ్రుతి "వ్యాకులతమనోభ్యా" అనగా భయము, దుఃఖము మొదలైనవాటిచే వ్యాకులతమనస్సుగలవారలు సంగమించిన యెడల గ్రుడ్డివారును కుంటివారును మరిగుజ్జువారును పొట్టివారును అంగవికలులును జన్మింతురు గనుక సంగమయోగ్యములగు ఋతు రాత్రులలో పర్వకాలములను వదలి భార్యాభర్తలు సంతోషచిత్తులై సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులై యుండి సంగమించిన యెడల దృఢకాయులున్నూ యోగ్యమైన సంతానములున్నూ కలుగును. పదరు నియమములకు లోబడిన రోజులు నెలకు పదకొండు దిన

ములకంటె అధికముగా దొరకుట దుర్లభమగుటచే ఆప్రకారము వర్తించు స్త్రీపురుషుల ఆరోగ్యము చెడకుండ దృఢకాయులుగ నుందురు. స్త్రీలు ప్రథమరజస్వలలైనప్పటికి సంపూర్ణ యవ్వనము రానిదీ గర్భాధానము చెయ్యగూడదనిన్ని అట్లు చేసిన యడల దుర్బలులై సంతానము కనుటలో ప్రసవించ లేక మరణించుట గాని దుర్బలసంతానము కలుగునని గాని తెలంచి గర్భాధానము చెయ్యగూడదనుట ఆలోచనాంశము కాదు. ఏమనగా గర్భధారణకాల నిర్ణయ గుర్తుగానుండి ప్రథమ రజస్వలయైన స్త్రీని గర్భాధానము చెయ్యకుండ యెంతకాలముంచినను రోగాదులచే దుర్బలురాలై యుండినస్థితిలో సంగమించుటచే గర్భధారణ యగు నెడల అల్పజరుగును. తుదకు పూర్ణ యవ్వన ప్రౌఢాస్త్రీయైనను రోగాదులచే బలహీనురాలై యుండిన స్థితిలో సంగమించగా గర్భధారణయగు నెడల ప్రసవకష్టముచే మరణించుటగాని తత్తుల్యకష్టముగాని అనుభవించక తప్పదు. యిట్టి కేసులు అనుభవములో అందరు యెఱిగియే యున్నారు. పై సంగతి సందర్భములన్నియు వారివారి బాధ్యస్థులైన తల్లి దండ్రులుగాని వారలలో వారలుగాని యోచించుకుని స్త్రీపురుషులు సంగమించవలసియున్నవి. అట్లుగాక స్త్రీపురుషులు వుభయులు సంపూర్ణ ఆరోగ్యవంతులై యుండినట్లు డాక్టరు సర్టిఫికెట్టు పొందనిది సంగమించ కూడదను నిర్బంధశాసనము చేయించినట్టుగ నేప్రథమరజస్వలానంతరము గర్భాధానము చెయ్య గూడదనుట యునట్లేయుండును. నిష్కపటహృదయముతో నిజమును తెలుసు కొన ప్రయత్నించు స్త్రీపురుషులందరుతమకు యేవయస్సులో కామేచ్ఛ గలిగ యెట్లు ప్రవర్తించిరో జ్ఞప్తియందుంచుకొని అట్టిర హస్యవిషయములనుసగా ఆ యూమతకట్టుబాట్లచే నియమించబడవలసినవియే గాని బహిరంగ ప్రభుత్వశాసన మూలముగా నిర్బంధించజూచుట అసాధ్యమని యూగ్రహించక పోరు. "స్త్రీక్షేత్రంబీజినోనరాః" అను ప్రకారం స్త్రీక్షేత్రము వంటిది. పురుషుడు బీజముగా నున్నాడు. క్షేత్రబీజగుణములు రెండును

సంతానమునకు పట్టుబడును. జీవశక్తిగల పురుషునియొక్క అనేక రక్త బిందువులు కలసిననే వక శుక్లబిందువగును. అట్టి శుక్లమును నియమాతిక్రమణ సంభోగాదులచే క్షయింపజేసుకొనిన యెడల పురుషులు దుర్బలులగుదురు. అట్టి దుర్బలులకు కలుగు సంతానమున్నూ దుర్బలులగుదురు. యిదివరలో తెల్పిన ఆ యా ఋతుకాలయోగ్యదినముల యందు ఆరోగ్యవంతులై యుండి బుద్ధిపూర్వకముగా సంగమించక మానినయెడల భ్రూణహత్యాదోషము నెందును. వివిధములుగా యున్న యిట్టినియమముల ప్రకారం వర్తించలేక ఇంద్రియలోలురై ఆరోగ్యము యిదివరకే చెడియుండి తిరిగి పూర్ణ ఆరోగ్యము యెట్లు కలుగునని పరితపించుచూ నూతిలో నీరుతోడుటకు త్రాడుచాలకుండిన నూతిని పూడ్చవలయునను రీతిగ సంతాన నిరోధముకావలె, జిహ్వేంద్రియ అనిరోధము కావలెననే సనాతనధర్మ వ్యతిరేక స్వేచ్ఛాభిప్రాయులై అనేక నిర్బంధశాసనములు చేయించ జూచుట రాక్షసకృత్యము. శ్లో॥ "అళీ, వళీ, కర్కట, వేణు, రంభా, వినాశకాలేఫల ముద్భవంతి" అను ప్రకారము మున్ను "అధర్మం ధర్మమితియా మన్యసేతమసావృతః అను గీతావచన ప్రకారముగానున్నూ తుమ్మెదకున్నూ, తేలుకున్నూ, యెండ్రికాయకున్నూ, వెదురుకున్నూ, అరటిచెట్టుకున్నూ, మరణమాసన్నమైననే సంతానము కలుగును. అందుకు వ్యతిరేకముగా మాతృనాశన కాలమాసన్నమగుటను బట్టియే సహజధర్మమును, అధర్మముగాతోచి తమోగుణ ప్రధానులు కొందరు సంతాన నిరోధము చెయ్యవలసినదనిన్ని అందువల్ల స్త్రీలు ఆరోగ్యవంతులు, దృఢకాయులున్నూ అగుదురనే మొదలగు సంగతులు చెప్పుచూ ప్రచారము చేయుచున్నారు. శ్రుతి॥ 'ప్రజాతంతుం మావ్యవచ్ఛేత్సీః' అనగా సృష్ట్యాదినుండి పారంపర్యముగావచ్చు ప్రజాతంతువును తెంచివేయకుము' అనగా సంతానవిచ్ఛిత్తి చేయకుము. అను ఆజ్ఞాపూర్వకమయిన విధి నిరూపించుచున్నది. దానినిబట్టి శాస్త్రీయవివాహ బంధ

ముతోనున్న స్త్రీ వలన సంతానము కనవలెనని తెలుచున్నది. గాని ఒకటి రెండు సంతానములు కనిన పిమ్మట నిరోధించవలయునని విధి యెక్కడను లేదు. లేక అసలే నిరోధించుమనే యెడల ప్రజావృద్ధియే కాకపోవును. కొందరి స్త్రీలకు సక్రమమాత్రము ప్రయత్నము లెన్ని జేసినను సంతానము కలుగకుండుటయు, కొందరికి అల్పసంతానము కొందరికి బహుసంతానము కలుగుచున్నది. "ఋణానుబంధ రూపేణ పశుపత్నిసుతాదయః" అను ప్రకారం పూర్వులలో యెందరు జన్మలకు రానైయున్నారో మనము తెలుసుకొన సాధ్యము కాదు గనుక శాస్త్ర విధి ననుసరించి సంగమించుటయే మానవవిధియైయున్నది. అట్లు అందరు శాస్త్రవిధి ననుసరించుచున్నారా అనిగాని అట్లు నిర్బంధముగా నుండ గలరా యనిన, అట్లు ఆచరించువారలే యోగ్యసంతానము బడయు దురు. అశక్తులు యెంతమట్టుకు ఆచరించగలిగిన అందుకు తగినమిశ్రమ సంతానమునే బడయుదురు. బహుమంది సంతానము కలుగుచున్నది గదాయని దానిని ఓషధులు మొదలైనవాటిచే నిరోధించుట సాధ్యమగు నని నిష్కర్షగా చెప్ప వీలులేదు. ఒకవేళ అట్లు నిరోధించగలిగినను యితర విధమయిన జబ్బులు కొన్ని కలుగకమానవు. సంభోగమును వర్జించినయెడల సంతాననిరోధము కలుగును. సంభోగమును వర్జించ గల దృఢీకృత మనస్కులుండుటయరుదు. ఇంద్రియ లోలురై ఋతు నియమాదులను పాటించక ఆయా ఋతు ధర్మము ననుసరించి ఆయా కాలములయందే తప్ప యితర కాలములయందు సంగమించని పశ్వాదుల కంటెను అక్రమముగా సంచరించువారలు సంభోగము వర్జించగలరా? అయినను తాను మొదట ధర్మప్రజావృద్ధికొరకని వివాహము చేసు కొనుట యనుదానికి భిన్నముగా యికముందు, జన్మలకు రావలసిన వారిని రాకుండ నిరోధించినట్టి పాపకారణులగుదురు. సంతానార్థము సంభోగించుచున్న పార్వతీ పరమేశ్వరులకు విఘ్నము కలుగజేసిన దోషమువలన శాపగ్రస్తులై దేవతలందరు సంతానహీనులైనను

సంభోగ సౌఖ్యము ననుభవించువారుగ నున్నారు. వారిలో దేవతా భోగ స్త్రీలగు రంభ, వూర్వసి తిలోత్తమ మేనకాదులు నిత్యయవ్వనులై స్వేచ్ఛాసంభోగముల ననుభవించుచున్నారు. వారివలెనే సంతాన నిరోధము చేసుకొనిన యెడల చిరకాల సంభోగ సౌఖ్యము లనుభవించ గలమనుకొనుటకూడ అవివేకముగానున్నది. యేమనగా ఈశరీర మున్నా నిత్యమయినది కాదు. 'స్త్రీణాంయవ్వనమధ్రువం' అను ప్రకారం యవ్వనమున్నా స్థిరముగా నిల్చునది కాదు. మబ్బువేసినదిగదా వర్షము కురియునని తలంచి చెరువులోని నీరును పోగొట్టినట్లగును.

జ్యోతిశ్శాస్త్రము ననుసరించి పూర్వజన్మయందు చేసుకొనిన సంతాన నాశనకరములగు వివిధములైన పాపములచే సంతాన నాశన మగునని వివరించుటలో అట్టి దోషములలో నొకటియగు క్రూరజంతువులైన సర్పముల విషయములో శ్లో॥ సర్పసంహార దోషేణ కులక్షయ రంభ వేత్, ఏకమాసశిశోర్నా శమేకాబ్దశిశునాశనం । శతద్వయోర్థ ఏ సర్పశ్చతు శ్చత్వారి సంఖ్యకం । అండం సర్పస్య విజ్ఞేయం దోషస్యా దండనాశనే । ఏకాండం నాశనేచైవ ఏకగర్భస్య నాశనం, తాథా సర్పస్యచాండస్య ఏకైకస్య యథాక్రమం -అనుప్రకారం పూర్వజన్మల యందు సర్పములను సంహరించిన దోషముచే కులనాశన మగుననియు ఒకమాసముగల సర్పశిశువును సంహరించిన ఒక సంవత్సరము వయస్సు గల సంతానము నష్టమగుననియు, రెండు మాసముల సర్పశిశువును సంహరించిన రెండు సం॥రముల వయస్సుగల సంతానము నష్టమగునని యు యిట్లువ్యాఖ్యలు. సర్పము రెండువందల నలుబదినాలుగు గ్రుడ్లు పెట్టుననియు అట్టివానిలో యెన్నిగ్రుడ్లను నాశనము చేసియుండిన తమ సంతానములో భార్యకు అన్ని గర్భస్రావము లగుననియు, అదిఒక జన్మలో పూర్తికాని యెడల కొన్ని జన్మలవరకు అనుభవించవలయు ననియు మొదలైన సంగతు లున్నవి. వాటినిబట్టి చూడగా క్రూరజంతు వగు సర్పాండనాశన దోషముకే ఘోరమగు యింత పాపానుభవమగు

చుండగా సంతాన నిరోధము చేసియుండి సంభోగ సౌఖ్యము మాత్రమే యనుభవించ కోరువారికి అన్నిజన్మలలో నుత్తమమయిన మనుష్య జన్మకారణ బీజమగు శుక్ల రజోస్థలనరూపమయిన యెన్ని భ్రూణ హత్యలు చేసియుండి యెట్టిపాపము అనుభవించవలయునో నిర్ణయించ సాధ్యముకాదు గనుక ఘోరపాపమున్నూ రాక్షసకృత్యమునగు సంతాన నిరోధము చేయుట కూడదు. శ్లో॥ ఆహార నిద్రాభయమైధునాని సామాన్యమే తత్ పశుభిర్నరాణాం । జ్ఞానీ నరాణా మధికో విశేషః జ్ఞానేన హీనపశుభిస్సమానః॥ అనగా ఆహారము, నిద్ర, భయము, మైథునము, వీటియందు కోరిక, మనుష్యులకున్నూ పశువులకున్నూ సమానముగానే యుండును గాని విశేషమేమనగా వాటివాటియందు యుక్తాయుక్త జ్ఞానముతో సంచరించు మనుష్యులు యోగ్యులుగా నున్నారు. అట్టి జ్ఞానముయుండక స్వేచ్ఛా ప్రవర్తకులగు వారలు పశువులతో సమానమగుదురనియు ఉత్తర గీతావచన మున్నది.

అస్పృశ్యులగు చండాలాదులు పవిత్రమగు దేవాలయములో ప్రవేశించ గూడదనుటగురించి.

యీ విషయములో విమర్శించుటలో (1) దేవాలయములు అనగా నెట్టివి (2) అస్పృశ్యజాతులు అనగా నెట్టివి (3) అట్టి అస్పృశ్య జాతులు పవిత్రదేవాలయములలో ప్రవేశించకూడునా అను హంశములు వకదాని తర్వాత నొకటి విమర్శనీయములుగా నున్నవి.

(1) దేవాలయములు అనగా నెట్టివి. దేవాలయములలో కొన్ని అనాదిగా పేర్కొనబడిన శ్రీకాశీ మొదలయినవి స్వయంవ్యక్తములనియు గురువాయూరు మొదలయినవి కొన్ని దేవతా ప్రతిష్ఠితములును కొన్ని మహాఋషిప్రతిష్ఠితములును కొన్ని మనుష్య ప్రతిష్ఠితములును మొదలయినవి వకదానికంటె వకటి న్యూనతేజోశక్తి కలవిగా నున్నవి. అవి ప్రతిష్ఠించినవారి తపోశక్తిని బట్టి న్యూనాధిక తేజోవంతములుగా నున్నవి. ఏయే దేవాలయములు ఎవరు ప్రతిష్ఠించి

యున్నను శృతి స్మృతి, పురాణ, ఆగమశాస్త్ర విధులచే ప్రతిష్ఠించిన సార్వజనీన దేవాలయములుగా నెన్నబడును. తదితరములు దేవాలయములుగా పరిగణించబడవు. అట్లు ప్రతిష్ఠించబడు దేవాలయములు నగా అధమము త్రిరాత్రమైనా దీక్షచేసి ఆయా సమయముల యందు లభించువారిలో యోగ్యులయిన బ్రాహ్మణులను నియమించి ఆయా దేవతామూర్తి స్థిరీకరణార్థమున్నూ, అందుకు సంబంధించిన యితర పరివార దేవతాదుల యొక్కయున్ను, మంత్ర జపయంత్ర తంత్రములచే దేవతా సాన్నిధ్యము, లేక పవిత్ర తేజస్సును లేక ఈశ్వరశక్తిని కలుగజేసి ఆయా దేవతా మూర్తులను శాస్త్రపద్ధతిని ప్రతిష్ఠించ బడియున్నవి. అట్లు ప్రతిష్ఠించిన వాటి యందు ఆయా దేవతా మూర్తివంతము లేక పవిత్ర తేజస్సును కలదని శృతి, స్మృతిపురాణ ఆగమశాస్త్ర దృష్టమేగాని యొవరికిన్ని దృష్టిగోచరముగాదు. అట్టి శృతి, స్మృతి పురాణ ఆగమశాస్త్రదుల యందే అస్పృశ్యజాతులు దేవాలయములలోపల ప్రవేశించగూడదని విధించిన ప్రకారము వర్తించకయున్నా వాటియందు బొత్తుగా నమ్మకము లేనివారున్నా, అయిన అస్పృశ్యజాతులకు అవి దేవాలయములే కాక పోవలసి యుండును. అట్టిస్థితిలో ఆయా దేవాలయములలోనికి వెళ్ళి ఆయా దేవతామూర్తులను దర్శించకోరుట నిష్ప్రయోజనమే గాక వాటి పవిత్రతకు కూడా భంగము కలుగజేసినవారగుదురు. మరిన్ని శివాలయముల లోనికి వైష్ణవులును, విష్ణ్వాలయములలోనికి శైవులును, ప్రవేశించరు. కొన్ని దేవాలయములలోనికి ఆ యర్చకులు తప్ప యితర బ్రాహ్మణులు నగా ప్రవేశించరు. యిట్టి ప్రవేశార్హతానర్హతలు బ్రాహ్మణులలోనే కలిగి యుండగా తదితరులున్నూ అస్పృశ్యజాతులున్ను తమ్మును దేవాలయములలోనికి రానివ్వలేదని నిందించుట న్యాయముకాదు.

(౨) అస్పృశ్యజాతులనగా నెట్టివి. అస్పృశ్యులు అనగా తాకుటకు తగనివారని యర్థము. వారలు సృష్ట్యాదినుండి యిప్పటివరకు

పారంపర్యము అస్పృశ్యులుగా యేర్పడి గ్రామ బహిః ప్రదేశముల యందు నివసించుటయు, వారలు తమ అస్పృశ్యత నివారించుడని యిష్టాను కోరుచుండుటయు కారణములచే చిరకాలానుభవముగ అస్పృశ్యులుగా నున్నారనుట నిర్వివాదాంశము. వీరలను గురించి యిదివరలో వ్రాయబడియున్న అస్పృశ్యతాంశములువలన తెలియ గలదు. మరియు పరాశరుడు శ్లో॥ ఆసనాచ్ఛయనాద్యానాద్భాషణాత్, సహభోజనాత్ సంక్రమంతిహి పాపాని తైలబిందుమివాంభసి॥ అనగా యేప్రకారము నీటిమీద తైలబిందువు వేసినయెడల శీఘ్రముగా అంతటా వ్యాపించునో అదేవిధముగా కలసి కూర్చుండుటయు, పరుండుటయు, నడచుట, మాటలాడుట, కలసి భోజనము చేయుట అనువీటివలనవకరిపాపము వకరికి సంక్రమించు ననియు చెప్పియున్నారు. తమకు అన్నివిధముల నుపచరించు భార్యను సగా బహిష్టు అగుట తోడనే శాస్త్ర మర్యాద ననుసరించి దూరముగా నుంచు చుండుటచే చండాలురయందలి అస్పృశ్యత ద్వేషమూలకము అనతగదు.

అయినను "ఆచార భ్రష్ట దేహానాం భవేద్ధర్మ పరాఙ్ముఖః" అనునట్లుగా యిదివరకే ఆచారభ్రష్ట దేహులయిన అస్పృశ్యత పాటించని వారలు కొందరు వాదించు విధమేమనగా బ్రహ్మభావమునందు దృఢీకృత మనస్కులగుటకుగాను వదలవలశిన కర్మలు యేవియో బోధించినట్టి భ॥ గీ॥ 5 అ॥ కర్మసన్యాసయోగములో చెప్పబడియున్న 18 శ్లో॥ విద్యా వినయ సంపన్నే బ్రాహ్మణే గవిహస్తిని, శునిచైవ శ్వపాకేచ పండితాస్సమదర్శనః॥ అనగా ఉత్తమ, మధ్యమ, అధమ నిర్ణయక్రమముగాను, హరించబడి యున్న విద్యా వినయ సంపన్నుడైన బ్రాహ్మణునియందును, గోవుయందును, ఏనుగుయందును, కుక్కయందును, కుక్కమాంసము సగావండి తినునట్టి స్వభావముగల చండాలుని యందును, పండితులు బ్రహ్మమును దర్శించు వారగుదురు. అనునట్టి అర్థమును వ్యతిరేకముగా యిక్కడి సమశబ్దమును బ్రహ్మపరముగా

నర్థము చెయ్యక సమానము అని అర్థము చెప్పుచు పై వాటి అన్నిటి యందు పండితులు స్పర్శాది భేదములేక శ్వపాకాదులతో సమానముగా వర్తించుదురనియు అట్టి భేదము నెంచువారలు పామరులేననియు విపరీతముగా వాదము చేయుచుందురు. అది యేమాత్రము యోగ్యము కాదు. అట్టివారి వాదము ప్రకారమైనను అవి అన్నియు యే యే విషయములలో సమానములో యోచించ తగియున్నది. వాటివాటి శబ్ద, స్పర్శ, రూప, రస, గంధంబులలో వేటియందును సమానములు గాక వివిధ భేదములు గలిగియున్నవి. ఆహార విహార జల పానాదుల యందును, శరీరబలమునందును సమానములు గావు. వాటిలో గోవు వలన సంభవించు పంచగవ్యములు అనగా పాలు, పెరుగు, నెయ్యి, మలము, మూత్రము అతి పవిత్రములుగా అనుభవించునట్లు; కుక్క మొదలగు తక్కిన వాటిని అనుభవించుటకు అయోగ్యములు, అపవిత్రములు, నిషేధయులుగా నున్నవి. ఏనుగు దంతములు శల్యములు గ్రహించునట్లుగా తక్కిన కుక్క మొదలగు వాటి శల్యాదులను యెవరును గ్రహించరు. పరిశుద్ధము చేసిన గోచర్మమువలె తక్కినవాటి చర్మములుపయోగించవు. ఏనుగును స్పర్శించుటలో మనుష్యాదులకు ప్రాణాపాయము రాజాధిరాజులు వాహనముగా నుపయోగించు ఏనుగువలె తక్కినవి ఉపయోగించవు. యికను వేటియందు సమానముగా నెంచుదురో వూహించజాలము. యెవరికిన్ని దృష్టిగోచరముగాని అన్నిటి ఆత్మలు సమానమేనని చెప్పుచు అంతమాత్రముచే వాటి వాటి శుక్ల శోణితములచే జన్మించి పరిశుద్ధాపరిశుద్ధములు పవిత్రా పవిత్రములు ప్రత్యక్షముగా కనిపించుచున్న వాటివాటి దేహము లన్నియు సమానము అనుట అవివేకము లేక నిజముగా అట్టి దృష్టి కృతులైన వారలు పైవాటిలో నిదే యగు కుక్కనుగాని యే యితర విగ్రహమును గాని భక్తి శ్రద్ధలతోను, స్పర్శాదులతోను, ఆరాధించక తిరిగి చంచల మనస్కులై బ్రాహ్మణాదులను తాకుటకున్నూ వారి

చేతనే ప్రతిష్ఠించబడిన పవిత్రమైన దేవాలయములలో ప్రవేశించుట కున్నూ, అస్పృశ్యజాతులను ప్రవేశపెట్టుటకున్ను యత్నించుట ద్వేష మూలమనుటకుసందేహము లేదు. పైనవివరించినశ్లోకార్థమునువివరముగా రూఢియగునట్లు బ్రహ్మభావమునందుమనస్సునుదృఢీక్రుతముగానిల్పుటను వివరించినట్టి భ. గీ. 6 అ. ఆత్మ సంయమ యోగములో 29 శ్లో॥ సర్వభూతస్థ మాత్మానంసర్వ భూతాని చాత్మని। ఈక్షతేయోగ యుక్తాత్మా సర్వత్ర సమదర్శనః॥ అనగా సర్వభూతములయందు తనను తనయందు సర్వభూతములను యోగయుక్త మనస్సు గలవారలు అంత టను బ్రహ్మభావముతో చూచుచుందురు అని యున్నది గనుక అట్టి బ్రహ్మభావముతో వాటి వాటిని దర్శించుటయందు మాత్రమే సమా నములుగాని తక్కిన స్పర్శాదుల వేటియందు సమానములనుటకు వీలు లేదు. అట్లు బ్రహ్మజ్ఞానులు మాత్రమే దర్శించగలుగుదురు గాని సామాన్యులందరికి శక్యము కాదు. అట్టి బ్రహ్మజ్ఞానులు ప్రపంచ విషయ మైన అన్నికర్మలయందును విముఖులుగానే యుందురు. అయినను అట్టి వారితో సామాన్యులందరు పోల్చుకొనకూడదు. గనుక జన్మచేతనే జాతి నిర్ణయము అనుటలో అస్పృశ్యజాతులు పారంపర్యక్రమాగత మైన జన్మచేతనే అస్పృశ్యులుగా నున్నవారనుట నిర్వివాదాంశము.

(3) అట్టి అస్పృశ్యజాతులు పవిత్ర దేవాలయములలో ప్రవే శించకూడునా ? అనునది విమర్శించ బడుచున్నది. అస్పృశ్యజాతులు చాతుర్వర్ణ్యులకు స్పర్శకు అర్హులు కారనియు, వారలయందు దుష్ట తేజస్సు కదలనియు, వివరించియుంటిని. దేవాలయములు పవిత్రతేజస్సుకల వనియు, వాటిపవిత్రతేజస్సుకు భంగము లేకుండునట్లుగా ఆయాజాతులకు తగిన శాస్త్రబద్ధదూర వ్యవస్థతతో దర్శించ వచ్చును. అట్లు శాస్త్రబద్ధులు గాక అస్పృశ్యులు దేవాలయములలో ప్రవేశించి రేని వారికి పుణ్యము లేదుస రేకదా, విశేష పాపము సంభవించును. ధర్మసింధువు వృద్ధమనుస్మృ శ్లో॥ గర్భాగారాద్బహి స్థిత్వా తథా ప్రాకారాత్తోంతతః। చండాలాద్య

నా త్సద్యః ద్దేవోద్బింబా త్ప్రలాయతే॥ అనగా చండాలురు దేవాలయ ములలో ప్రవేశించి గర్భగృహమునకు వెలుపలనుండి దేవుని చూచి నను దేవతా బింబమునుండి దేవతా సాన్నిధ్యము తొలగిపోవును. అని యున్నది. కారణాగమము ప్రాయశ్చిత్తకాండములో శ్లో॥ రుద్రస్య వా ధః ష్ణోర్వా ప్రాకారాభ్యంతరేయది । రజస్వలావధూశ్చైవ చండాలాస్య సమాగతః । తతో గ్రామోత్సవే హస్త శతాభ్యంతరతోయది । తద్దేవస్య కళాహానిః రాజ్ఞో మరణమేవచ॥ తద్గ్రామస్యక్షయం ప్రోక్తం సస్యానాం నాశనంధ్రువం॥ అనగా శివ విష్ణు దేవాలయముల ప్రాకార ముల లోపల రజస్వల అయిన స్త్రీగాని చండాలునుగాని, ప్రవేశించి ననూ, గ్రామోత్సవము లందు 50 గజముల దూరముకు లోపుగా వచ్చిననూ ఆదేవతకు కళాహానియు గ్రామమునకు, పంటలకు; రాజు నకు కీడు సంభవించుననియు మొదలయిన శాస్త్రస్పష్టములు అనేక ములు గలవు. గ్రంథ విస్తర భీతిచే విరమించడమయినది. అంత మాత్ర ముచే చండాలాదులకు దేవతా దర్శనము కూడదని కాని, పుణ్యము సంపాదించు కొనగూడదని కాని శాస్త్రములయందు విధించలేదు. ఏమనగా కారికావృత్తి నీలకంఠాచార్య సంగృహీతము శ్లో॥ వైశ్యా నామపి శూద్రాణాం భద్రమంటపసేవితం । యితరేషాం తువర్ణానాం గోపురంతు విధీయతే । చండాల పతితా దీనాం గోపురాద్బహిరేవహి। అనగా వైశ్యులు శూద్రులు భద్రమంటపమునందుండి దేవుని సేవించ వలెను. చండాలురు పతితులు మున్నగువారు గోపురమునకు వెలు పలనుండియే స్వామిని సేవించవలెను. యివివరలో చెప్పిన ప్రకారం గ్రామోత్సవములందు 50 గజముల దూరములోనుండి స్వామిని సేవించ వలెను. ఒక ప్రభువును దిగువ ఉద్యోగులున్నూ, ప్రజలున్నూ యెట్టి తారతమ్యతతో దర్శించుదురో అట్లే దేవుని దర్శించు వ్యవస్థలున్నూ యేర్పరచబడినవి. 'శ్రీశైల శిఖరం దృష్ట్వా పునర్జన్మ నవిద్యతే' అను ప్రకారము బ్రాహ్మణాది చాతుర్వర్ణ్యులు నగా గోపుర దర్శనము

చేతనే పునర్జన్మ లేదని యున్నది. అట్లు శాస్త్రమర్యాద నతిక్రమించిన చండాలురు మొదలయినవారలు దేవుని సేవించిన యెడల తక్కిన వారితో పాటు దేవతానుగ్రహము కలుగుననియు అవి దేవాలయములుగా ప్రతిష్ఠింపబడిన శాస్త్రములలోనే విధించబడియుండగా శాస్త్ర యుక్తి అనుభవములకు విరుద్ధముగాను దేవాలయ ప్రవేశము జేసెదమను అస్పృశ్యజాతులను వారిని దేవాలయములలో ప్రవేశింపచేయుటకు ప్రయత్నించువారును శాస్త్ర నమ్మకము లేనివారుగా నున్నారు.

అట్టి శాస్త్రనమ్మకము లేనివారి యోచనకు అవి దేవాలయములే కావని గూఢాభిప్రాయముతో నున్నట్లు యెంచదగియున్నది. అట్లు శాస్త్రనమ్మకములేని అస్పృశ్యజాతులు మొదలగువారు తమకు దేవతా భక్తియున్నట్లు నటించుచూ దేవాలయములలో ప్రవేశించుటకు సిద్ధపడుట విచారించగా పవిత్ర దేవాలయములను అపవిత్రత చేయుటకున్ను బ్రాహ్మణాది చాతుర్ వర్ణ్యులను తాకి అపవిత్రత కలుగ చేయుటకు మాత్రమే చేయు పన్నుగడగాను అక్రమ చర్యగాను ఉన్నది. ఏమనగా ఆయా దేవాలయములు కట్టించి ప్రతిష్ఠించిన వారలు అస్పృశ్యజాతులు దేవాలయములలో ప్రవేశించ కూడదను నమ్మకముతో నుండి తదాది యిప్పటివరకు జరుగుచున్న వారి అభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగా జరిగించుటకు యిప్పటి ధర్మకర్తలకున్ను అధికారములేదు. ఒకవేళ ఆదేవాలయములు ప్రతిష్ఠించిన వారలె యిప్పుడు ధర్మకర్తలుగా నున్నను మొదట యెట్టిశాస్త్ర నియమములకు లోబడి ప్రతిష్ఠించిరో దానికి విరుద్ధముగా యిప్పుడు అస్పృశ్యజాతులను ప్రవేశ పెట్టుటకు వారికిన్ని హక్కులేదు. ప్రభుత్వము వారున్ను ఆయాధర్మములు పూర్వము నిర్దేశించబడిన పారంపర్య క్రమాగతమైన హక్కులు కాపాడి పాలించుటే న్యాయము. అస్పృశ్యజాతులు దేవాలయ ప్రవేశమును గురించియు అస్పృశ్యతా నివారణ మొదలగు వాటిని గురించియు బిల్లులు పెట్టువారును అట్టివాటిని

ఆమోదించుటకు సిద్ధపడువారున్నూ సనాతనులుగారు. కేవల సనాతన ధర్మవిరోధులగు ఆర్యసమాజ, బ్రహ్మసమాజ, తత్వజ్ఞాన సమాజాదు లలో గూఢముగా చేరియుండి పైకి సనాతనులమని నటించుచూ సనాతన ధర్మ విధ్వంసకులుగా నున్నారు. శాశ్వతమగు మతవిషయ మైన చర్చలు ఓట్లమీద పరిష్కరించబడుట న్యాయముకాదు. అట్లయినను యితర మతస్థుల ఓట్లమీద పరిష్కరించ బడుట కేవలంఅన్యాయము. సదా ఇంద్రియ నియమములనే బోధించు సనాతన ధర్మ ప్రచారకుల ఓట్లధికమై ఆప్రకారము వర్తించవలసిన విధి యేర్పడిన యెడల ఇదివరకే ఇంద్రియ లోలురై సంచరించు తక్కన సమాజముల వారికి యెట్టి ప్రాణసంకటముగా నుండునో అట్లే యితర మతస్థుల ఓట్లధికమై ఆప్రకారము వర్తించవలసి యుండిన యెడల సనాతనులకు కూడిరాని ఘోరకష్టము నష్టము సంభవించునని గ్రహించక పోవుట యెట్టి అహింసా సిద్ధాంతమో నిర్ణయించ సాధ్యము కాదు. సనాతన ధర్మాధారములగు శృతి, స్మృతి, ఆగమ శాస్త్రాదులకు విరుద్ధముగా ఓట్ల నిచ్చుటకు సిద్ధపడువారు నేతిబీర కాయ యనునట్లుగా సనాతనులమని చెప్పుకొనుట మోసకృత్యము. నిజమైన సనాతన ధర్మాభిమాని శాస్త్ర విరుద్ధముగ ఓట్ల నివ్వడు. సర్వజనామోదకుల మని చెప్పుకొను కాంగ్రెసువారలు సర్వజనాభిప్రాయమునకు విరుద్ధము లగు దైవశాసన రాజశాస నోల్లంఘనాది అక్రమ చర్యావ్యామోహిత భ్రష్టులైన వారలలో కొందరు ప్రస్తుతము నిర్వ్యాపారులుగ నుండ జాలక అస్పృశ్యజాతులను బలాత్కారముగా ప్రోత్సహించి . మీకు మహోపకారము చేసెదమని భ్రమింపజేసి దేవాలయ ప్రవేశమని అస్పృశ్యతా నివారణమను మొదలైనవి అనేకములు కల్పించి ప్రజా ప్రభుత్వ వైషమ్యములు దెచ్చిపెట్టుచున్నారు. ఇందువల్ల ఐకమత్యసాధనముగాని అస్పృశ్యజాతులకు కలుగు ప్రయోజనముగాని యేమియు లేదు. వారలనుద్ధరించెదమను నెపముచే వసూలుచేయునట్టిలక్షలకొలది

చండాలద్రవ్యమును తాము స్వేచ్ఛగా అనుభవించుట మొదలగు దుర్వినియోగము చేయుట ద్రోహకార్యముగా నున్నది. శాస్త్రయుక్తి అనుభవములకు విరుద్ధముగా అనాదినుండి లేని హక్కులను స్థాపించుకొనగోరువారు అస్పృశ్యజాతులుగా నున్నారు. అనాదినుంచియున్న పారంపర్య క్రమాగతమైన హక్కులను యథాస్థితిగా నిల్పుకొనగోరి ప్రయత్నించువారు సనాతనులుగా నున్నారు. ఈ రెండిటిలో యేది సహజధర్మమో పాఠకులే గ్రహించగలరు. యెన్నివిధముల యోచించినను సనాతన ధర్మమును ననుసరించి అస్పృశ్యజాతులకు పవిత్రమగు దేవాలయములలో ప్రవేశించుటకు యోగ్యత కలుగదు. ఇట్టి శాస్త్ర, యుక్తి, అనుభవములకు విరుద్ధములగు కారణములు కల్పించుకుని అస్పృశ్యులు సనాతనులను ద్వేషించుట భావ్యముకాదు. పాపము శాంతించుగాక!

తే॥ కసవుచే నీటిచే మోదకలనచేత । బ్రతుకు మృగమీన సజ్జన పరికరమునకు । శబర కైవర్త సూచక జనులు జగతి । కారణము లేని పగవారు గారె తలప॥

హింసా జీవనవిధిలో సనాతనధర్మ నిర్ణయము అను అహింసా సిద్ధాంతము.

మనుష్యాదులచే చేయబడు వివిధములైన హింసలు యెవియో పూర్ణముగా విమర్శించిన పిమ్మటనే అహింసా సిద్ధాంతము చెయ్యదగియున్నది. హింసయనగా యెనుబదినాలుగులక్షల జీవరాసులలో యే ప్రాణికిగాని చేతిచేనైనను చేతిలో ధరించబడు ఆయుధాదులచేనైనను భక్షణార్థము నోటిచేనైనను కాలిచేనైనను దేహముచేనైనను కఠినముగా స్పర్శించుట మూలముగా మరణముగాని మరణతుల్యమైన బాధనుగాని కలుగ చేయుటయై యున్నది. మనుష్య కృతములగు హింసలలో జ్ఞాన కృతములు అజ్ఞానకృతములు అని ద్వివిధములుగా నుండును. అజ్ఞానకృతములు యేవనగా మనకు తెలియకుండ నడచు నప్పుడును, పరుండు

సప్పుడైనను యితర యేపనులైనను చేయునప్పుడు ప్రమాదముచే క్రిమి కీటక జంతుమనుష్యాదులు మరణించుటయు లేక మరణతుల్యమైన బాధనొందుటయు నైయున్నది. యికను జ్ఞానకృతములైన హింసలు అనగా ప్రత్యక్షముగా తెలిసియుండియు చూచుచుండియు అనేక ప్రాణులకు మరణమును కలుగజేయుటయు లేక మరణముకంటె అధిక బాధను కలుగజేయుటయునైయున్నవి. వాటివాటి వివరమేమనగా మనుష్యనివాసార్థము గృహనిర్మాణాదులయందు భూమిని త్రవ్వుట చెట్లునరకుటలో గతించు అనేక క్రిమికీటకాదులున్నూ, దేహరక్షణార్థము శత్రు, సర్ప, వృశ్చిక, వ్యాఘ్ర, పిపీలిక, మశక, మత్కుణాదులనున్నూ మనుష్యోపయోగముగానున్న ద్రవ్య, ధాన్య, రక్షణాదుల కొరకు చోర క్రిమి, కీటక మూషకాదులనున్నూ, దేహపోషణార్థము ఓషధులు బీజములు, పశుపక్షిమృగాదులను భక్షణమూలముగానున్నూ వ్యవసాయ దార్లు మొదలయినవారలు భూమిని దున్నుటకు బండ్లు లాగుటకు మొదలగువాటికి వృషభ అశ్వాదులనున్నూ ధాన్యాదులు మొదలగు ఆహారపదార్థములు పండించుటలో భూమిని నాగలితో దున్నునప్పుడున్నూ, లేక త్రవ్వునపుడున్నూ, లెక్క పెట్టలేని పిపీలక, క్రిమికీటకాదులున్నూ, సస్యరక్షణలో అనేకక్రిమి, పక్షి, వానర, శూకరాదులున్నూ అట్లుపండించిన ధాన్యము ఆహారార్థ ముపయోగించుటలో ఖండినీ, పేషిణీ, చుల్లీ, ఉదకుంభీచ, మార్జని, అనగా వాటిని తరుగుట, నూరుట లేక దంచుట, ప్రొయ్యిమీద నుడుకబెట్టుట, నీళ్ళకొడవలుంచుట, ఊడ్చి చల్లుట, అను ప్రతిదినమున్నూ సంభవించు పంచసూనదోషములనున్నూ ఆహారము పచనానంతరము అన్నాదికముభుజించుటలోగా దాని రక్షణకొరకు పిపీలిక, మార్జాల, శునక, వాయసాదులనున్నూ, ప్రాణాపాయకరములగు విషూచి, మశూచి మొదలగు రోగరూప బాధితక్రూరశక్తులకు ప్రాణాపాయము తప్పించుకొనుటలో భూతాది శక్తులు మొదలగువాటిని జాతరలందును యితరకాలములయందును

బలిరూపముగానున్న రాజులు రాజ్యరక్షణార్థమున్నూ, శిష్టరక్షణ, దుష్టశిక్షణార్థము యుద్ధములయందు అనేక నరాశ్వగజాదులనున్నూ గోబ్రాహ్మణ రక్షణార్థము వేటలయందు వ్యాఘ్రమృగాదులనున్నూ ప్రపంచభోగములకంటె అనేకరెట్లు యోగ్యమయినట్టిన్ని ఈశ్వరాజ్ఞా రూపములగు శృతి స్మృత్యాదులలో విధించిన ప్రకారము దార్ బ్రాహ్మణ్య నివృత్తికొరకున్నూ ప్రజాకామ, భూతికామ, శత్రుజయాది సాధనార్థముగానున్న వివిధయజ్ఞాగులయందు పశ్వాదులను వధించుటయున్నూ, జ్ఞానకృతములైన అసంఖ్యాతములగు జీవహింసలుగానున్నవి. జీవహింసాపూర్వక కేవల మాంసాహారముచేతనే జీవించు వ్యాఘ్ర, జంబుక, సర్ప, వృశ్చిక, మాండూక, బకాదులు అనేకములు కలవు. పైన వివరించిన అనేకవిధములయిన హింసలలో జాతరలందుగాని, యజ్ఞములయందుగాని, జరుగు అత్యల్పహింసల నాక్షేపించుటయేగాని తక్కిన పైన వివరించిన హింసలలో వేటిన్ని నాపుజేయుటకు యెట్టి దయామయునికైనను శక్తిచాలదు. యెందుచేతననగా శ్లో॥ ప్రాణస్యాన్నమిదం సర్వం ప్రజాపతిరకల్పయత్ । స్థావరం జంగమంచైవ సర్వం ప్రాణస్య భోజనం॥ అను మను వచనానుసారము ఈ ప్రపంచములో స్థావరజంగమాత్మకములైన పదార్థములన్నియు ప్రాణులకు ఆహారముగా బ్రహ్మచే కల్పింపబడియుండెను. మరియు ప్రాణి సమూహములో పుణ్యప్రాణులు క్రమముక్తినందునట్టి, అర్చిరాదిమార్గము అనిన్ని పాప తారతమ్యమునుబట్టి తిరిగి అనేకసార్లు జన్మించుచుండు అనేక జీవులకు ధూమాదిమార్గము అనిన్ని కలవు. అందులో ధూమాది మార్గము ద్వారా క్రమక్రమముగా జన్మలకువచ్చు జీవులు చంద్రలోకమునుంచి శృతి॥ ఛాందోగ్యోపనిషది పంచమ ప్రపాఠకం దశమఖండః పంచమ షష్ఠ అనువాకే॥ తస్మిన్ యావత్సంపాతముషిత్వాఽథైతమేవాధ్వానం పునర్నివర్తంతే యథేత మాకాశ మాకాశాద్వాయుం వాయుర్భూత్వా ధూమోభవతి ధూమోభూత్వా అభ్రంభవతి॥౫॥ అభ్రంభూత్వా మేఘో

భవతి మేఘోభూత్వా ప్రవర్షంతి । త ఇహ వ్రీహియవా ఓషధి వనస్పతయ స్తిల మాషా ఇతి జాయంతేఽ వై ఖలు దుర్నిష్ప్రపతరం యో యో హ్యన్నమత్తి యో రేతస్సించతి తద్భూయ ఏవ భవతి॥౬॥ అను ప్రకారము ధూమాదిమార్గములో తిరిగి చంద్రలోకమునుంచి జన్మలకు వచ్చు జీవులు ఆకాశములోను ఆకాశమునుంచి వాయువులోను ఆ వాయువు ధూమముగాను, ఆ ధూమము మేఘముగాను, ఆ మేఘము ఉన్నత ప్రదేశములయందు వర్షించుటచేతను వర్షధారా రూపముగా పడి జీవులు శేషకర్మను అనుభవించుట చిత్ర విచిత్ర పరిణామస్వరూపముగా నుండును. గనుక యిందువలన వర్షధారా రూపముగా పడిన ఉదకములో మన దృష్టికి కనుపించని అనేక ప్రాణులు కలవని తెలియుచున్నది. అంతట ఆ జీవులు వ్రీహి, యవాది ఓషధులు, వనస్పతులు, తిలలు మాషములు, మొదలైనవిగా పుట్టును. యింకను అధికపాపము జేసిన జీవులు పర్వతములమీదను, చెరువులు, నదులు మొదలగు వాటిలో వర్షించిన్ని సముద్రములో కలిసిన్ని అందులోని జలచరములచే మ్రింగబడి సముద్రములో అనామకములై తిరిగి మేఘములద్వారా వర్షింపబడుచు కొన్ని శిలలు మొదలగు వాటియందు వర్షించి అనామకములై నశించుటయు జరుగును. వ్రీహ్యాది జన్మలుగా వచ్చుటకూడ దుస్తరమై కొన్ని మృగ, సర్ప, వృశ్చికాదులచే దారిపబడి అపాత్రజన్మలు కలుగును. వీర్యహీనులయిన బాలులు నపుంసకులు మొదలగు వారిచే దారిపబడి నశించుటయు తుదకు రేతోరూపముగా పరిణమించి మనుష్యదేహము నొందుట దుర్లభముగానుండును. కాకతాళీయన్యాయముగా వ్రీహియవాది భక్షణరూపముగా మనుష్యరేతస్సుగా పరిణమించి యెట్టివారల రేతస్సు స్త్రీలయందు ప్రవేశపెట్టబడునో అట్టి యాకృతిగలవారలుగా జన్మించుచుందురు. జీవశక్తిగల అట్టి పురుష రేతస్సువలన గర్భోత్పత్తి కలిగి కర్మానుసారముగా ఆయాయోనులయందు జన్మలు కలుగుచున్నవి. వ్యవసాయదారుడు తరిదున్ని బీజమునాటునట్లు అట్టి రేత

స్సును గర్భోత్పత్తికాదగిన ఋతుకాలములు కనిపెట్టి స్వభార్యయందు సత్సంతానార్థము వుంచుటకు ప్రయత్నించవలెను. అట్లు స్వభార్య యైనను స్వేచ్ఛగా యితర కాలములయందు సంగమించినయడల జీవోత్పత్తి కాదగిన రేతస్సు అను బీజమును వ్యర్థముచేయుటచే భ్రూణహత్యా దోషము సంభవించును. అనగా, మనుష్యోత్పత్తి కాదగిన రేతస్సును వ్యర్థపరచుటయను హింసాదోషమునకు పాత్రుడగును. ఒకవేళ అట్టి రేతస్సును. కామాధిక్యముచే యితర నీచ యోనులందుగాని వియోనులయందుగాని వుంచుట చేతకూడ ఆజీవుల్లను హింసించుటయే యగును. శ్లో॥ అశ్వమేధికె॥ శూద్రాయోనౌపతద్బీజం హాహా శబ్దం ద్విజన్మనః। కృత్వాపురీషగర్తే షుపతితోస్మితిదుఃఖితః మామధఃప్రాత యస్యేష పాపాత్మా కామమోహితః అధోగతిం ప్రజే త్త్విప్రమితిశప్త్వాపతేత్ధ్రువం॥ శూద్రాది నీచయోనులయందు రేతోబీజ రూపజీవుడు పడుటలో హాహాయని దుఃఖించుచు కామమోహము చే పాపాత్ముడు నన్ను అమేధ్యపుగోతిలోపల వేయుచున్నాడు గనుక వీడు వెంటనే అధోగతినొందుగాకయని శపించును. పైనవుదహరించిన సంగతులవల్ల జీవుల కుండుజన్మపరంపరలు సూచనగా తెలుసుకొనుటచే జీవ హింస చేయకుండ జీవించుట సాధ్యముకాదనియు అన్నిప్రాణులు జీవిని జీవి భక్షించుట మూలముగా జీవించక విధిలేదనియు కనిపించుచున్నది. ప్రపంచభోగములున్నూ, స్వర్గాధిభోగములున్నూ వర్జించి కేవల జన్మ రాహిత్యముకు ప్రయత్నించు బ్రహ్మజ్ఞానులైన సన్యాసులున్నగా యేవిధమైన జీవహింస చెయ్యకుండా ఈ ప్రపంచములో నటించలేరనిస్పష్టపడుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ఇహాపరభోగములను కోరు సంసారులు యేవిధమయిన జీవహింస చెయ్యకుండ జీవించలేరని వేరే చెప్పవలయునా? గనుకనే అన్నిప్రాణులు హింసాజీవన విధిలోనివే యనవలసి వచ్చినది. ఈశ్వరాజ్ఞారూపములగు శృతిస్మృత్యాదులలో విధించిన ప్రకారము యజ్ఞముల యందును జేయు ఛాగాదిపశువధయున్ను వేదాధికారములేని

శూద్రాదులకు ఆగమశాస్త్రాదులలో విధించినప్రకారము కాళీ మొదలగు క్రూరశక్తులను ఆరాధించుటలోనున్నూ జాతరలందు గ్రామ దేవతలు మొదలగు క్షుద్ర దేవతలను ఆరాధించుటలోను వారి వారికి ప్రీతికరములగు మధుమాంసాదులను నివేదించుటయు పశ్వాదులను బలిరూపముగా వధించుటయు సనాతనాచారముగా నున్నది. యిదివఱకు వివరించి యున్న స్వేచ్ఛాహింసాపూర్వక జీవనవిధిలో యజ్ఞముల యందును జాతరలు మొదలగువాటియందును జేయబడు పశ్వాదిహింసలు యెట్టి స్వల్ప దోషముగ నుండునో యితరులందరు స్వేచ్ఛగా జేయు అసంఖ్యాతములగు హింసలలో ఈశ్వరాజ్ఞానుసారము జేయు హింస యెట్లు దోషముగలదగునో గ్రహించలేనివారు పామరులను భ్రమింపజేయుటకు పైకి పరమదయాళువులవలె నటించుచు సనాతనులను పరిహాసించుట యెట్లున్నదనగా క॥ కరచరణంబులుగలిగియు । కరచరణవిహీనుచేత కడుదుర్బలుడై జల । చరము పట్టుబడెనని । శిరహీనుడంనవ్వెనట్టి చిత్రముగలదే॥ కాలుచేతులు కలిగియుండిన్ని నీటిలో సంచరించగల కప్ప, చేతులు కాళ్లు లేనట్టి సర్పముచే మిక్కిలి దుర్బలుడై పట్టుబడుటను జూచి తలకాయలేని మొండెమువలె నుండునట్టి ఎండ్రకాయ పరిహాస పూర్వకముగా నవ్వినదట. అట్టి చిత్రము గలదా యనినట్లుండును. యేమనగా అట్లు ఎండ్రకాయ నవ్వినమాత్రముచే తనకు సహజమైన ఆహారముగా నేర్పడిన కప్పను పాము మ్రింగుట మానునా? పూర్వజన్మ పాపకర్మానుగుణ్యముగా అట్టి హీనజన్మకలిగిన కప్పకు ఆసర్పమునుంచి తప్పించుకొనునట్టి అధికశక్తి కలుగునా? అట్లు జీవహింసచేయు సర్పమును నివారించి కప్పను రక్షించునంతటి శక్తి ఈ తలలేని మొండెమువలెనుండు ఎండ్రకాయకు సమర్థత కలుగునా? లేక అట్లు పరిహసించు ఎండ్రకాయ సైతము తనకంటె తక్కువదర్జాలో నుండు క్రిమికీటకాదులను హింసించి భక్షించకుండ జీవించగలుగునా? తుదకు తానుకూడ నక్కలు మొదలగువాటిచే చంపి భక్షింపబడకుండ

తప్పించుకొనగల్గునా ఈ మొదలగు సంగతులు విమర్శనాశక్తిలేని తలలేని ఎఱ్ఱకాయల సమూహామువలెనే సనాతనులను పరిహాసించు వారును అగుదురు. యజ్ఞములనగా ఇహసంబంధమైన దోషములకు పాపపరిహారక ప్రాయశ్చిత్తపూర్వకముగా పవిత్రులగుటకుగాను కేవల ఉత్తమఫలమగు స్వర్గాదులనిమిత్తం ఈశ్వరాంశాసంభూతులగు ఇంద్రాది దేవతా తృప్తికొరకు చేయునవిగా యున్నవి. సంధ్యావందనాది నిత్య కర్మలు సప్తపాకయజ్ఞములు, సప్తహవిర్యజ్ఞములు, సప్తసోమయజ్ఞములు, దేవయజ్ఞ, పితృయజ్ఞ, భూతయజ్ఞ, మనుష్యయజ్ఞ, బ్రహ్మయజ్ఞములున్నూ యింకను అనేకములైన యజ్ఞభేదములు కలవు. వాటిలో కొన్నిగా యున్న భ. గీ. 4 అ. 28 శ్లో॥ ద్రవ్యయజ్ఞా, స్తపో యజ్ఞా, యోగయజ్ఞా స్తథాపరే, స్వాధ్యాయజ్ఞా నయజ్ఞాంశ్చయ తయ స్సంసితవ్రతాః॥ అను ప్రకారము ద్రవ్యయజ్ఞము అనగా శ్రీకాశ్యాది పుణ్యక్షేత్రములలో ధనధాన్యాది ద్రవ్యములను యోగ్యులయిన వారికి దానముచేయుట, తపోయజ్ఞమనగా మనోవాక్కాయముల చే త్రివిధ తపస్సులు చేయుట, యోగయజ్ఞమనగా భగవదారాధనకు యోగ్యమగునటుల చిత్తముచు నిరోధించు సాధనములగు ప్రాణా యామాదులనభ్యసించుట, స్వాధ్యాయజ్ఞాన యజ్ఞమనగా అర్థజ్ఞానవిచా రణపూర్వకమయిన వేదాధ్యయనముచేయుట, సంసితవ్రతాఃకఠినములైన వతములు అనగా యజ్ఞములందు పశుహింసా పూర్వక నియతవ్రతులగు యుకూడ నొకటిగానున్నది. అందువలన క్రమక్రమముగా ఉత్తమ స్మలుపొంది తుదకు మోక్షమునందునవిగాయున్నవి. ఇట్టి అనేక విధ ములైన యజ్ఞములలో కర్తయొక్క సాత్విక రాజస తామసశక్తి తార మ్యము ననుసరించి వారి వారికి సాధ్యములగునవి చేయుబడుచున్నవి. వాటిలో ద్రవ్యసాధ్యమగు అన్నాది భక్షణ పదార్థములచే తృప్తి పొందించునట్టి ధాన్య ఫలాదులనుసంపాదించుటకుగాను తానుగాని అట్టి ధాన్యములు పండించువారుగాని యునపక్రములో వేయబడిన నాగలితో

భూమిని దున్నుట, లేక త్రవ్వుట మొదలగు పనులు చేయుటలో యర్రలు, పిపీలిక, క్రిమి, కీటకాదులు అనేకములు భిన్న దేహులై మరణించుటయు మరణముకంటె మిక్కిలి కష్టమగు వికలాంగములతో బాధనొందుటయు, ప్రత్యక్షముగా అందరికి కనుపించుచు. శ్లో. సంవత్సరేణ యత్ పాపం మత్స్యఘాతీ సమాప్నుయాత్। అయోముఖేన కాష్ఠేన తదేకాహ్యేన లాంగలే॥ ఒక సంవత్సరకాలము చేపలు పట్టువానికెంత పాపమో అంతటి పాపము యినప కర్రుతో వేశిన కొయ్య నాగలితో భూమిని దున్ను వానికి వక్కరోజు దున్నుటతోనే సంభవించును అని యున్నది. అట్లు భూమిని దున్నుటకు యేర్పడిన మనుష్యులకు యెద్దు మొదలైన వాటికి మొక్కలు నాటుకూలీలకున్నూ అర్ధాహారముగా నయినా సరిపోనికూలి వగైరాలు యిచ్చుచూ వారి వారి జీవితకాలములోనే విరామము అనగా యెట్టిదో యెరుగక ఆమరణాంత ఘోర కష్టము వారిచే చేయించుచు మధ్య మధ్య వాటిని కౄరదండన సగా చేయుచుండుట మరణముకంటె అధిక హింసగా నున్నది. మరియు బండ్లు లాగుటలోను యెద్దు గుర్రములు, మొదలగు వాటిని స్వేచ్ఛగా హింసించుచు వాటికి కాలునొప్పో, కడుపునొప్పో, ఆహారాదికము కావలెనో కనిపెట్టక ఆమరణాంతము హింసించుట ఘోర పాపమె యగును. అట్లు వాటిని హింసా పూర్వకముగా కష్టపెట్టుటకంటె అట్టి కష్టములో పాల్గొనుటకు దయామయ నటకుడైన తాను గాని తనకొడుకులుగాని తమ తండ్రులు గాని లేక దయామయులైన యితరులు గాని యెవరున్ను అంగీకరించరు. గాని వాగ్రూపముగా అహింసా ప్రచారము మాత్రము చేయుదురు. మరియు ధాన్యాదులు పండి యింటికి వచ్చులోగా చోర పశు పక్షిమృగాదులను, హింసా పూర్వకముగా నష్టపడకుండ జాగ్రత్త పెట్టని యెడల ఆధాన్యాలు యింటికిరాకనే నష్టమగును.. ధాన్యాదులు యింటికి తెచ్చినపిమ్మటకూడ యెలుకలు మొదలగు వాటివలన నష్టము కాకుండ హింసా పూర్వకముగా జాగ్రత

పెట్టవలసియే యుండును. అట్టి ధాన్యాదులను ఆహారముగా నుపయో
గించుటలో బాగుచేయుట,దంచుట,పిండివిసరుటలోను మొంతజాగ్రత్తగా
కాపాడుచున్నను అనేక సూక్ష్మజంతువులగు పిపీలికాదులు మరణించు
చునే యుండును. వాటిని అన్నాది రూపముగనో భక్ష్యరూపముగనో
సిద్ధముచేసిన పిమ్మట యోగ్యులయిన వారికి భుజింపజేయులోగా శునక
మార్జాల వాయసాదులను హింసాపూర్వకముగా రక్షణ చెయ్యక
తప్పదు. "నాన్నోదక సమందానం" అను ప్రకారము అట్లు
అనేక హింసాపూర్వకముగా సిద్ధపర్చిన అన్నాదికమును కాశ్యాది
పుణ్యక్షేత్రములయందు సత్పాత్రయందు వినియోగించుట మొదలగు
ద్రవ్యయజ్ఞము అయియున్నది. పైన వివరించిన హింసలు తాను స్వయ
ముగా చెయ్యపోయినను అట్టి హింసాపూర్వకముగా సంపాదించిన
ద్రవ్యమును తానుపయోగించుటచే హింసాదోషములేదనుకొనుట
పొరపాటు అయినను అట్టిహింసాకృత్యములలో యేకొంతభాగము అయి
నను తానున్న స్వయముగా అచరించకున్నా విధితప్పదు. తపోయజ్ఞ
యోగయజ్ఞాదులవలన యెట్టిహింసలు లేకపోవచ్చుననుకొనుట పొర
పాటు. యేమనగా తానుతపస్సు లేక జపము చేయుటకునిర్ణయించుకొను
ప్రదేశమునందు అందుకు విఘ్నకారకములగు పిపీలిక మశక మత్కుణా
దులున్నా, సర్పవృశ్చిక వ్యాఘ్రముష్టాదిబాధ నివారణరూపమగు
హింసగాని వధగాని చెయ్యకుండా నిర్మల స్థలము లభించుట దుర్లభము.
అట్టి హింసలు తాను స్వయముగా కొన్ని చెయ్యకపోయినను రాజులు
మొదలగు వారిచే తాను చేయించినను హింసాకృత్యము కాకపోదు
విశ్వామిత్రుడు తనయజ్ఞరక్షణార్థము శ్రీరామునిచే తాటకి మొదలగు
వారిని సంహరింపజేయుటచే హింసాకృత్యము కాకపోవునా? మరియు
తపస్సుచేయుటలో శీతాతపవర్షాదులునుంచి రక్షణ నిమిత్తము శాలలేక
గృహమునిర్మించుటకు భూమిని త్రవ్వుటలోను చెట్లునరకుటలోను
లెఖ్ఖపెట్టసాధ్యముకాని పిపీలిక క్రిమికీటకాదులు మరణించును. ఋష్యా

దులచే భక్షించబడు ధాన్యఫలశాకాదులున్నూ ప్రాణిసమూహములోనివే అయివున్నవి. యిట్లు బీజరూపప్రాణులను నిత్యము యెన్నిటిని భక్షణ మూలముగా హింసకలుగ జేయుచున్నారో లెక్కించసాధ్యముకాదు. ప్రత్యక్షముగా ప్రాణముగలపశుపక్ష్యాదులను యేదోవకానొకటి తప్ప తక్కినఅన్నిటిని స్వేచ్ఛగా భక్షించ సిద్ధపడునట్టి వివిధ తెగల మనుష్యులు కలరు. పూర్వము రాక్షసులు మనుష్యమాంస భక్షకులుగానున్నారు. ప్రస్తుతము కూడా కొన్నిద్వీపములలో మనుష్యమాంస భక్షకులు కలరనివినికిడికలదు. పైన వివరించిన హింసలుగాక యింకను సూక్ష్మ విచారణచే గాని బోధపడని అనేక హింసలుచేసి యేప్రాణిసమూహము జీవించుచున్నది.

జపసిద్ధి కొరకుపయోగించు కృష్ణాజిన వ్యాఘ్రాజినాదులుజీవ హింసా పూర్వకముగా లభించునవై యున్నవి. 'యతయ స్సంసితవ్రతాః' అనుప్రకారం పశుహింసా పూర్వకమైన యజ్ఞాదులు చేయుటచేతను ఇంద్రాదిదేవతా తృప్తికలిగి స్వర్గాదులు లభించును. శ్రు। తరతితరతిబ్రహ్మ హత్యాం యోశ్వమేధేన యజతే॥ మన మునివసించు భరతఖండము లేక భారతదేశము అను నామము వహించుటకు ఆధారభూతుడైన శ్రీ భరత మహారాజు బ్రాహ్మణ పురస్సరముగా 133 అశ్వమేధ యాగములు చేసియున్నట్లు భాగవతములో ప్రమాణముకలదు. యికను పూర్వము అనేకులు పశుహింసా పూర్వక యాగములను చేసియున్నారు. గ్రంథవిస్తర భీతిచే విరమించడమైనది. జీవులందరికి పూర్వ జన్మకర్మానుభవ రూపతారతమ్యమయిన జన్మలు కలుగుచున్నవి. యెట్లనగా "స్వామిద్రోహరతాయేచ కుక్కుటజన్మ మాప్నుయుః" స్వామిద్రోహము చేశినవారు కోడిజన్మ నొందును. "అదత్వాచాగ్ని విప్రేభ్యః ప్రాశనాద్భుజగో భవేత్" బ్రాహ్మణులకును అగ్నిహోత్రమునికి యివ్వకుండ భుజించినవాడు సర్పమై పుట్టును. "విశ్వాసహర్తాతు నరోమీనో జాయేతదుర్మతిః" నమ్మినవానిని చెరుచువాడు చేపజన్మము

నొందును. "ఖరోవై బహు యాచిత్వా కాకో మంత్రిత భోజనాత్" అపరిమితయాచనచే జీవించువాడు గాడిదయై పుట్టును. ఆమంత్రణ లేనిదే వెళ్లి భుజించువాడు కాకియైపుట్టును. యిట్టివారివారి దుష్కర్మల చెపశ్వాది జన్మలు కలుగును. అట్టి దుష్కర్మయొక్క న్యూనాధిక మును బట్టి జీవులు వకసారిగాని అనేకసార్లుగాని ఆయా పశ్వాదులలో గాని అంతకంటె హీనజన్మలుగాని యెత్తుచు యితరులచే హింసించబడి దుర్మరణము నందుచుండును. విశేషము తెలియగోరువారు కర్మ విపా కము చూడనగును.

నందీపురాణే॥ నరకేషు క్రమేణైన బ్రహ్మహా పాచ్య తేనరః;కల్పం కల్పంత తశ్చాంతె స్థావరశ్చ ప్రజాయతే। తృణగుల్మలతావల్లీ వీరుద్రుమ విభేదతః। లతాభే దాశ్చనిస్సంఖ్యావల్లీ భేదాస్త థైవచ, వీరుర్భేదా దసంఖ్యాతా అసంఖ్యా ద్రుమజాతయః తేషాంచ దేశభేదేన పునః కష్ట త్వముచ్యతే। తతః కెనాపి కాలేన నానాస్థావరయోనితః। కర్మభుక్త్వా క్రమేణైవ భవంతి చసరీసృపాః, వృక్షవల్క లభేదే న వాప్యథ, సరీసృ పాది భేదేనతత్ర భుక్త్వాతు పాతకం। మృగేషు జాయతో మర్త్యో భేదైరగణి తస్తతః తత్రాపిభుక్త్వా స్వకర్మ జాయతే పశుయోనిషు తత్రాపి భౌతికం భోగం భుక్త్వాంతె గోత్వమాప్యతు ముచ్యతే పశు జన్మాతస్తతో జాయేతమానుషే, తత్రాపి నియమో నాస్తి శ్వప చాదిషు జాయతే విపాంతేషు మనుష్యేషు జాయతే పాతకీనరః॥

అనగా బ్రహ్మహత్య మొదలగు ఘోరపాపములు జేయువారలు వక కల్పపర్యంతం స్థావరములుగా జన్మించుటలో గడ్డిపోచలు పొదలు తీగెలు వృక్షములు వాటివాటిలోనుండు అనేక భేదజాతులలో జన్మించుచు ఆపిమ్మట సరీసృపాదులుగా వాటిలో అనేకభేదజాతుల జన్మించుచు ఆపిమ్మట మృగజాతులలో జన్మించుచు ఆపిమ్మట పశుజాతులలో జన్మించుచు తుదకు గోవులలో జన్మించును. గోవు జన్మలో అనుభవించిన పిమ్మట మనుష్యులలో జన్మించును,

ఆమనుష్యులలో చండాలాదులలోగాని శూద్రాదులలోగాని మనుష్యులలో ఆఖరు దిన్ని ఉత్తమమున్నా అగు బ్రాహ్మణ జన్మగాని యిట్లు క్రమక్రమముగా పొందును. బ్రాహ్మణుడుగానుండి సత్కర్మలు చేశినయడల దేవాది జన్మలు కలుగును. దుష్కర్మలు చేశినయడల తిర్యగ్ పశ్వాదులలో జన్మలు కలుగుచుండును. యిట్లు జన్మించునట్టి గడ్డిపోచ మొదలగు పశుమనుష్యాదులలో తిరిగి ఉత్తమ మధ్యమాధమ భేదములనుబట్టి జన్మించుచు ప్రపంచములో ప్రాణులకు అనేక సార్లు ఆహారరూపముగనో, ఆచ్ఛాదన రూపముగనో, శరీర స్పర్శారూపముగనో, గృహనిర్మాణ రూపముగనో వాహనరూపముగనో, భృత్యరూపముగనో, భార్యాభర్త సుతాదిరూపముననో దానరూపముగనో, ప్రాణరక్షణ రూపముననో, దేవతాప్రీతి కరములగు పనుల రూపముననో బలిరూపముననో అగ్నియందు హోమము రూపముననో యజ్ఞాదులయందు, జాతరలందు వధారూపముననో, అనేక సార్లు శత్రుత్వముగనో, మిత్రత్వముగనో, అన్యోన్య ఉపకారాపకారముల మూలముగా మరణముగాని మరణతుల్యమైన హింసగాని పొందుచుందురు. అట్లు హింసనొందుటలో శ్రేష్ఠులగు దేవబ్రాహ్మణ గవాదులకు సహాయపడి మరణించునట్టి జీవులు ఉత్తమలోకములు పొందితిరిగి ఉత్తమ జన్మలు కలుగును. కిరాతకులు గోబ్రాహ్మణ హంతకులు మొదలగు వారికి సహాయపడుట మూలముగా మరణించు జీవులందరు నరకాదులను పొంది యికను నీచ జన్మముల నెత్తుచుందురు. గనుక యజ్ఞములు మొదలయిన దేవతా ప్రీతికొరకు వధించబడు పశ్వాదులు సద్గతినందుటయేగాక యజమానునికి కూడ స్వర్గాదులు కలుగజేయునవిగాయున్నవి. శ్లో॥ బ్రాహ్మణార్థే గవార్థేవాయస్తు ప్రాణాన్ పరిత్యజేత్। ముచ్యతే బ్రహ్మహత్య యాగోప్తాగో ర్బ్రాహ్మణస్యచ॥ అను పారాశర వచనాను సారము బ్రాహ్మణుల కొరకుగాని గోవులకొరకుగాని యెవరిప్రాణములు విడువబడునో అట్టివారికి బ్రహ్మహత్యాది

పాపములు తొలగి సద్గతికలుగును. అనగనప్పుడు ఇంద్రాదిదేవతా తృప్తి కొరకు యజ్ఞములయందు వధింపబడుట అధికపుణ్యమే యగును. "అర్థిసమర్థో విద్వాన్ జాతపుత్రః కృష్ణకేశీనిరోగ" అను ప్రకారము అట్టి లక్షణములుగల యొకానొక యోగ్యుడైన బ్రాహ్మణుడే చేయునుగాని ప్రతివాడును చేయుటలేదు. అట్లు చేయుటలో ఈశ్వ రాజ్ఞలగు వేద విధిననుసరించి దేవతా ప్రీతికొరకు యజ్ఞములయందు పశువధ జర్గించుగాని స్వేచ్ఛగా తానుమాంసాహారము చేయుటకుగాదు ఈశ్వరుడు తానుజేసిన సృష్టిలో పృథివి జలాగ్ని వాయు ప్రళయాదులచే గతించు జీవులయొక్క హత్యాదోషము ఈశ్వరునికిగాని ఇతరులకుగాని యెట్లు చెందదో అట్లు ఈశ్వరాజ్ఞలగు శ్రుతిస్మృత్యాదులలో విధించ బడిన పశు వధవలన దోషముజెందదు. శ్లో॥ యజ్ఞార్థం పశవస్సృష్టాః స్వయమేవస్వయం భువా। యజ్ఞోస్య భూత్యై సర్వస్య తస్మాద్యజ్ఞే వధోవధః॥ ఓషధ్యః పశవో వృక్షాస్తిర్యంచ పక్షిణస్తథా। యజ్ఞార్థం నిధనప్రాప్తాః ప్రాప్నువంత్యుత్సృతీః పునః॥ అను మనువచనాను సారము స్వయంభువైన బ్రహ్మచే యజ్ఞార్థముగా పశువులు సృష్టించ బడి యుండుటచేత యజ్ఞములయందు చేయు వధ వధగా నెంచబడదు. ఓషధులున్నూ, పశువులు, వృక్షములు, తిర్యక్కులు, పక్షులు, మొద లగు వాట్కి యజ్ఞార్థముగా మరణము సంభవించె నేని తిర్గి ఉత్తమ జన్మలు కల్గును. వారు వారు జేయు నేరముల తారతమ్యమును బట్టి ప్రభువుచేతను శిక్షానుభవముగా విధించబడు దెబ్బలుకొట్టుట, ఖైదు విధించుట, లేక మరణదండన విధించుట యనునవి వారు వారు అనుభ వించకుండ తప్పించుటకు సిద్ధపడు వారియందు ప్రభువుకు యెట్లు ఆగ్ర హము కలుగునో అట్లే పూర్వజన్మయందు పశువుగా బుట్ట తగిన దుష్కర్మ చేసియుండినట్టి శిక్షా రూపముగా మరణము నొందుటను అనుభవించకుండ తప్పించ సిద్ధపడువారి యందు ఈశ్వరాగ్రహము కలుగును. "ఆత్మవత్సర్వ భూతాని" అనువారు సైతము అజ్ఞానముచే

హింసించబడు జీవులుగాక బుద్ధి పూర్వకముగా యెరిగి యుండియు వక్క దినమయినను జీవహింస చెయ్యకుండ నుండఁగలమని ప్రతిజ్ఞ చేయువారు లేరు. అట్లు సర్వ భూతములు సమానమేనని న్యాయము తప్పక సంచరించువారు యెట్టిప్రాణిని హింసించకుండ నుండుట దుస్తర మగుటచే అట్టి వాటిదోషముకు మరణాంత ప్రాయశ్చిత్తము చేశికొని నను సరి తూఁగకుండును. అనిత్యమగు ఈ దేహ రక్షణలో ఇహ సుఖ ముల కొఱకు నిత్యమున్నూ లెఖ్ఖ లేని జీవహింసా పూర్వకముగా జీవించుచుండుటకంటె అనేకరెట్లు యోగ్యతవహించినట్టి స్వర్గాదిభోగ ముల కొరకు గాని ఇంద్రాది దేవతా తృప్తి కొరకుగాని పరసుఖము కోరి యజ్ఞాదులయందుచేయు అతిస్వల్ప పశువధాదులు దోషములనుట భావ్యముగాదు. అపాత్రులదేహ పోషణకొరకు ప్రయోగించుటలో దుర్మ రణము నొందుటకంటెఇంద్రాది దేవతాతృప్తికొరకుపయోగించు ప్రాణు లున్నూ అట్లుపయోగింపజేయు కర్తలున్నూ ఉత్తమలోకములను పొందుదురు.

'ఆత్మవత్ సర్వభూతాని' అనుప్రకారము అన్ని భూతములనుతన వలెనే చూడవలెనని బోధించుటయేగాని అట్లుజరిగించువారు లేరు. యేమనగా పశ్వాదులకు గడ్డిచెట్లు మొదలగు ఆహారమిచ్చి తాము వాటివల్లనే సంభవించిన పాలు, పెరుగు, నెయ్యి మొదలగు మంచి అహారము అనుభవింతురు. యెద్దు గుర్రములు మొదలగు వాటిని బండ్లు లాగుటకు నాగలి దున్నుటకు నుపయోగించి వాటిచే విరామము లేని కష్టమును చేయించుచుందురు. తుదకు తమనొకరుక్క సగా అధిక కష్టము చేయించుచు తమతోసమానముగా ఆహారమియ్యక తాము మృష్టాన్నమును భుజించుచుందురు. అప్పుడు పై దాని అర్థమును మరతు రేమో వూహించజాలము. యికను వేటివేటియందు సమబుద్ధిగాజూతురో తెలియదు. ఒకవేళ నిజముగా వారుతలంచే సమత్వము జ్ఞాపకముకు తెచ్చుకున్నయెడల వాటిచే చేయించబడు కష్టమునుజూచి నిర్దయుడు

గా నుండక వాటిచే దున్నబడునాగలినిగాని బండినిగాని తాముగాని తమబంధువులుగాని బుజముమీద వేసుకొని ఆపనిని నిర్వర్తించుట యున్నా నవుకర్ను కష్టపెట్టక ఆపనిని తామె నిర్వర్తించుచున్నయెడల పైదాని అర్థమును సార్థకపరచినవారగుదురు. అట్లు జరిగించనియెడల సర్వభూతములయందును పరమదయాళుడవని చెప్పుకొనగలుగునా? పై ప్రకారము జర్గించ సాధ్యము కాదనిన్ని వాటివాటి పూర్వజన్మ కర్మానుసారము అట్టికష్టపుజన్మలు కలుగుననిన్ని అట్టికష్టమును అనుభవించక తీరదనిన్ని గ్రహించగలవారలు 'ఆత్మవత్ సర్వభూతాని' అనుదానికి భ. గీ. 6 అ 29 శ్లో॥ సర్వభూతస్థ మాత్మానం సర్వభూతాని చాత్మని। ఈక్షతేయోగ యుక్తాత్మా సర్వత్ర సమదర్శనః॥ అను ప్రకారము ఎల్లభూతములయందు సమదర్శియగు యోగముతో గూడిన మనోయుక్తుడగువాడు సమస్తభూతములయందు తననున్నా తనయందు సమస్తభూతములనున్నా జూచుచుండును అనగా సర్వభూతములను బ్రహ్మభావముతో జూడవలెనని అర్థము జేసికొందురు. భగవద్గీతలలో శ్రీకృష్ణుండు అనేక సందర్భములలో అర్జునునకు అహింసను బోధించి యుండెను.

స్వజనమైన ముఖ్యబంధువులను గురువు మొదలయినవారిని సంహారించిన యెడల దోషము సంభవించునని అర్జునుడు విచారించగా భ. గీ. 2 అ. 31 శ్లో॥ స్వధర్మమపిచావేక్ష్య నవికం పితుమర్హసి। ధర్మ్యాద్ధియుద్ధాచ్ఛ్రేయోన్యత్ క్షత్రియస్య నవిద్యతే॥ అనగా నీస్వధర్మము అయిన యుద్ధమును గురించి విచారించుట భావ్యముగాదనిన్ని క్షత్రియునికి ధర్మయుద్ధముకంటె శ్రేయోదాయకమైన వేరొకకర్మ లేదనిన్ని బోధించెను. మరియు భ. గీ. 3 అ. 9 శ్లో॥ యజ్ఞార్థాత్ కర్మణోన్యత్ర లోకోయం కర్మబంధనః। తదర్థం కర్మ కౌన్తేయ ముక్తసంగ స్సమాచర॥ అనగా ఈశ్వరార్పణముగా యజ్ఞాదుల నిమిత్తము చేయునట్టి కర్మబంధకము కాదనిన్ని అట్టిదానిని సంగరహితుడవై

చెయ్యమనిన్ని బోధించెను. అట్లు బోధించుట మాత్రమేగాక తాను స్వయముగా సారధ్యము వహించి అర్జునిచే యుద్ధమునందు అనేక నరాశ్వగజాదులను చంపించియుండెను. యిందువల్ల ధర్మయుద్ధాదుల యందును యజ్ఞాదులయందును చెయ్యబడు హింసలు హింసలుగా పరిగణించవీలు లేదని భగవద్గీతలవలన కూడ తెలియుచున్నది. పారాశరస్మృతి శ్లో॥ యంయజ్ఞసంఘైస్తపసాచవిప్రా స్వర్గైషిణోవాత్రయథైవ యాంతి క్షణేనయాంత్యే వహితత్రవీరాః ప్రాణాంసుయుద్ధేషు పరిత్యజంతః॥ అనగా యజ్ఞాదులవలనను తపస్సువలనను బ్రాహ్మణులు యెట్లు స్వర్గాదుల నొందుదురో అట్లే యుద్ధములయందు రాజులును, రాజులకు సహాయపడి వెనుదియ్యక మరణించిన శూరులున్నూ వక్క క్షణములోనే స్వర్గాదులను పొందెదరు అని యున్నది. మరియు భ. గీ. 18అ. 48 శ్లో॥ సహజం కర్మకౌన్తేయ సదోషమపినత్యజేత్ । సర్వారంభాహిదోషేణ ధూమేనాగ్నిరివావృతాః॥ అనగా యెవరు యేపనిచేయుటకు ప్రారంభించినను పొగచేత కప్పబడి కనుపించకనుండు అగ్నివలెనే దోషములతో కూడియున్నవి. గనుక పూర్వజన్మకర్మాను గుణమయిన ఈ సృష్టిలో యెవరికి యేకర్మ సహజముగా నిర్ణయించబడియున్నదో అట్టి కర్మ దోషయుక్తమైనప్పటికిన్ని విడువకూడదు అని యున్నది గనుక జ్ఞానకృతములైన జీవహింసలలో కూడ సాధ్యమయినంతవరకు తప్పించుకొనుచున్నూ విధితప్పని జీవహింసలు చేసి జీవించుచు వాటికి సగా దైవప్రార్థన పూర్వకముగా నిద్దుర లేచినది మొదలు తిరిగి రాత్రి నిద్రించువరకు వివిధప్రాయశ్చిత్తాదులు చేసుకొనుచున్నూ, అజ్ఞానకృతములైన వాటికిని ఆయా సందర్భానుసారము ప్రాయశ్చిత్తాదులు చేసుకొనుచున్నూ, జీవయాత్ర గడపుకొనుచుండుట సనాతన ధర్మనిర్ణయమై యున్నది. వాటిలో అజ్ఞానకృతములైన హింసలకు సైతను దోషములేదనగూడదు. యేమనగానిప్పును చూడకుండ ద్రొక్కిన బాధలేకుండునా? అట్టి వాటికి కొంచెము క్షమాపణార్థముగ

నుండును. ఆ దోషమును తాను చేయు యితర పుణ్యకార్యములవలన పోగొట్టుకొన వలయును. ప్రథమములో వ్రాయబడిన జ్ఞానకృతములైన హింసలన్నిటికి యథామతిగా ప్రాయశ్చిత్తాదులు తెలుపబడుచున్నవి. అట్టిప్రాయశ్చిత్తాదులు తెలుపుటకు ముందు ప్రాయశ్చిత్తాదుల వలన పాపపరిహారమగునా యనునది విచారించవలసియున్నది. హింసాదోషములు మొదలయిన వాటివలన పాపముకలదని యెట్టి ధర్మశాస్త్రములను నమ్మెదరో అట్లే పాపపరిహార ప్రాయశ్చిత్తములు కూడ కలవని వివరించబడిన ధర్మశాస్త్రములను నమ్మక విధిలేదు. విష్ణుధర్మోత్తరే శ్లో॥ ప్రాయశ్చిత్తై శ్శమంయాతికృతం పాపం నసంశయః। ప్రాయశ్చిత్త విహీనాయే రాజభిశ్చా ప్యతాడితాః। నరకంప్రతిపద్యంతి తిర్యగ్యో నింతథైవచ। మానుష్యమపిచాసాధ్యం భవంతీహతథాంకితాః। ప్రాయశ్చిత్తమతం కార్యం కల్మష శ్చాపను త్తయ॥ అనగా చెయ్యబడిన పాపము ప్రాయశ్చిత్తము వలన శమించుటకు సందేహము లేదు. ఒకవేళ అట్టి పాపమునకు ప్రాయశ్చిత్తము చేసికొనక గాని రాజుచేత దండనమైనా పొందకయుండి గాని యున్నవాడు నరకానుభవము చేసిన పిమ్మట కొన్నాళ్ళకు తిర్యగ్యోనులయందు జన్మించుచు మరికొన్నాళ్ళకు దుర్లభమైన మనుష్యజన్మ పొందియున్నప్పటికి తాను మొట్టమొదట యెట్టి హింసాకృత్యము చేసియుండెనో ఆయాజన్మలలో అట్టి గుర్తుగలవాడుగా భూమియందు జన్మించుచుండును. గనుక పాపపరిహారము కొరకు తప్పక ప్రాయశ్చిత్తము చేసుకొను చుండవలెను.

ఒక ప్రభువుకు దిగువనుండు వారందరు అవశముచే రాజ్య ప్రజలలో కొందరికి హాని మొదలగు కార్యములు చేసినప్పటికి దానికి రెట్టింపుతిరిగి అనేక యుక్తకార్యములుచేశి ప్రభువుకు ప్రజాద్రవ్య నష్టములు లేకుండ వృద్ధిచేశినయెడల యెట్లు సంతోషించునో అట్లేఅవశముచే ఛాముచేయు హింశలకు ప్రాయశ్చిత్తరూపమైన సత్కర్మలవలన ఈశ్వరానుగ్రహము కలుగుననుటకు సందేహము లేదు. దేహోపాధిరక్షణార్థ

మున్నూ, ద్రవ్యధాన్య రక్షణార్థమున్నూ చేయబడు హింసలు దీనానాథరక్షణాదులచే పోగొట్టుకొనవలెను. గృహనిర్మాణాదుల వలన కలుగు జీవహింసా దోషమును వాస్తుపూజాదులచేతను బలి భోజనాదులచేతను పోగొట్టుకొనవలెను. ధాన్యాది ఆహారపదార్థము లుత్పత్తి జేయుటకు భూమినిదున్నుటకున్నూ బండ్లు లాగుటకున్నూ వుపయోగించు అరోగ దృఢగాత్రములగు వృషభాదులను స్నానాదులు చేయించిన్ని తగిన ఆహారాదికమిచ్చిన్ని వాటిని హింసించిన దోషము తొలగుటకు, "పారాశరస్మృతి శ్లో॥ జప్యందేవార్చనం హోమం స్వాధ్యాయశ్చైవ మభ్యసేత్ । ఏక, ద్వి,త్రి చతుర్విప్రాన్ భోజయేత్ స్నాతకాన్ ద్విజః॥ అను ప్రకారము జపముదేవ పూజ మొదలగు చేసి కార్యగౌరవము ననుసరించి వకరు, యిద్దరు ముగ్గురు గాని నల్గురు స్నాతకులయిన బ్రాహ్మణులను భుజింపజేసిగాని అందుకు తగనివారు ద్రవ్యమిచ్చిగాని తృప్తినందించవలెను. యజ్ఞార్థము ద్రవ్యము కోరువాడును యజ్ఞాదులయందు ద్రవ్య వినియోగముచేసి దరిద్రుడైనవాడును వంశవృద్ధి కొరకు వివాహార్థము యాచించువాడును, తెరువరియు, మొదలయిన వారు స్నాతకులన బడుదురు. వ్యవసాయము చేయుటలో చెట్లు నరకుటలోను భూమిని దున్నుటలోను సంభవించు అనేక జీవహింసాదోషములను తొలగుటకు "పారాశరస్మృతి శ్లో॥ వృక్షాంఛిత్వా మహీంభిత్వా హత్వాతుక్రిమికీటకాన్ । కర్షకః ఖలయజ్ఞేన సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే॥ పండించిన ధాన్యాదులుండు కళ్ళములోనికి వచ్చిన బ్రాహ్మణాదులకు ధాన్యాదులు దానముచేసి అట్టిదోషమును పోగొట్టుకొనవలెను. ఒకవేళ అట్లు జరిగించనివారలు శ్లో॥ యోనదద్యాద్ద్విజాతిభ్యోరాశి మూల ముపాగతః। సచోరస్సచపాపిష్ఠో బ్రహ్మఘ్నంత వినిర్దిశేత్॥ అను ప్రకారము పంటకళ్లములోనికి వచ్చిన వారికి పెట్టకుండ ధాన్యాదులు యింటికి చేర్చువాడు చోరుడు పాపిష్టుడు బ్రహ్మహంతకుడున్నూ, అగును. యింకను కర్మేంద్రియములచే ఛేదయభక్ష

పాపములకున్నూ, ధాన్యాదులు ఆహారముగా నుపయోగించుటలోను మొదలైన వాటివలన నిత్యము సంభవించు దోషములకు ప్రాయశ్చిత్తము లేవనగా శ్లో॥ సంధ్యాస్నానం జపోహోమో దేవతానాంచ పూజనం, ఆతిథ్యంవైశ్వదేవంచ షట్కర్మాణి దినేదినే॥ నిత్యషట్కర్మలలో మొదటిదగు సంధ్యావందనములో ఆపోహిష్ఠాది బ్రాహ్మస్నానానంతరం ప్రాతఃకాలమందు 'సూర్యశ్చ' అను మంత్రము చేతను అభిమంత్రించుట యనగా సూర్యుడును క్రోధాభిమాని దేవతయున్నూ క్రోధనియామకులగు దేవతలును క్రోధావేశముచె చెయ్యబడిన పాపములనుంచి నన్ను రక్షించెదరు గాక గతరాత్రియందు మనస్సుచేతను వాక్కు చేతను, చేతుల చేతను, పాదముల చేతను ఉదరము చేతను గుహ్యాంగముచేతను శాస్త్రనియమములతో నాచరించు కర్మలలో సగా ప్రమాదముచే నావలన దొర్లిన యే కొద్ది పాపము గలదో దానిని రాత్ర్యభిమానిదేవత నాశనమొనర్చు గాక యీ విధమైన పాపములను నాయందు అంతర్గతుడై యుండు నాశరహితమయిన సూర్యతేజస్సునందు వేల్చుచున్నవాడను. యిట్టి తలంపుతో మంత్రపూతముగా నేనొనర్చు యీజలపానము సుహుతమగు గాక అని ప్రాయశ్చిత్తరూపముగా పాపపరిహారమును ప్రాతర్మధ్యాహ్న సాయంకాలములయందు కొంచెము అర్థభేదముతోనుండు మంత్రపూతమయిన జలపానము చేసుకొనుచున్నారు. ఆ పిమ్మట దోసెటిలోనుండి అర్ఘ్యోదకములు, గాయత్రిచే అభిమంత్రించి గోశృంగమాత్ర మెత్తి ప్రక్షేపణం చెయ్యగా అవి వజ్రీభూతములై రవిమార్గనిరోధకులగు మందేహానిశాటులను హింసించును. అట్టి హింసాదోషము తొలగుటకు ప్రాయశ్చిత్తమైన ఉద్యంతము అను మంత్రముచే అభిమంత్రించిన ఉదకమునుతనకు చుట్టును ప్రదక్షిణముగా చల్లుకొనబడు చున్నది.

• అనంతరం శ్రు॥అసావాదిత్యో బ్రహ్మ అను ప్రకారం ఈసూర్యుడే బ్రహ్మముగా నెంచి గాయత్రి జపము చెయ్యబడు చున్నది "గాయత్రీ

తం(త్రాయతెయస్మాద్గాయ(త్రితేన కథ్యతే" అను ప్రకారంగానముచేయు వారిని సంసార భయమునుండి రక్షించునదిగను కగాయ(త్రియనబడు చున్నది. జపము అనగా జకారము జన్మనాశనము పకారము పాపనాశనమును సూచించును. పాపనాశన పూర్వకముగా జన్మ రాహిత్యము కలుగు నట్టిదిగ నున్నది. అట్టి సూర్యు నుద్దేశించిన్ని సూర్యాధి దేవతయగు అగ్నిప్రీతి కొరకున్ను స్మార్తాగ్నియందు యవలుగాని తండులములుగాని గోధుములుగాని హోమము చేయుటచే బీజాది హింసచే వచ్చు పాపముకు అనాజ్ఞాతాది మంత్ర పఠనము చేయబడు చున్నది. తర్వాత దేవతా పూజయనగా శ్లో॥ ఈశే విష్ణుర్భాస్కరో వహ్నిదేశే సౌమ్యేశక్తి ర్దక్షిణే విఘ్నరాజః। మధ్యేశంభుర్ముఖ్యతః పూజనీయో పంచాంగోయం పూజితో యంచిదాత్మా॥ ఈశాన్యదిక్కునందు విష్ణువున్ను, ఆగ్నేయమందు సూర్యుడున్ను, ఉత్తరమందు శక్తియున్ను, దక్షిణమందు విఘ్నరాజున్ను మధ్య, శివునిన్ని, ఉంచి నిత్యము పూజించవలెను. యెందు చేతననగా చిదాత్మయె అయిదు అంగములుగా పూజించబడు చున్నది. ఈపంచదేవతలలో యెవరికి యేదేవునియందు అధికభక్తికలదో ఆదేవునిమధ్య యుంచి యితరదేవతలు అంగదేవతలుగా నుంచి పూజించవచ్చును. లేక వక్కొక్క దేవతనె యితరదేవతా దూషణ వర్జితముగా పూజించవచ్చును.

అట్లు నిత్యము పూజించ శక్తిలేనివారు ఆదిత్యుని జన్మదినమగు ప్రతి మాఘశుద్ధ సప్తమియందున్ను శ్రీమహాశక్తిని సర్వరాక్షస సంహారపూర్వకముగా విజయముగాంచిన ప్రతి ఆశ్వయుజ శుద్ధపాడ్యమి మొదలు దేవీనవరాత్రములలోగాని తుదకు దేవి జన్మనక్షత్రమగు మూలనక్షత్రమందున్ను శ్రీమహావిష్ణువు యోగనిద్రా సమాప్తియగు ప్రతికార్తీకశుద్ధ యేకాదశియందున్ను శ్రీమహాగణపతి జన్మదినమగు ప్రతి భాద్రపదశుద్ధ చవితియందున్ను శ్రీశివస్వరూపుడగు సూర్యుని తేజాధికమగు నుత్తరాయణములో జన్మమాసమగు మాఘమాస

ములో శీఘ్ర త్రిస్వరూపుడగు చంద్రునితో యేకరాశియందు సమాగమ మగునట్టి శుభకరమైన ప్రతి మాఘ బహుళ చతుర్దశి మహాశివరాత్రి యందు శివునిన్ని, ఆయాకాలములయందు ఆరాధించినను ఆయా దేవతారాధకులే యగుదురు. యేమనగా మనకు సంవత్సరముగానుండు కాలము దేవతలకు నక్కరోజుగా నుండును. దేవతానివేదనార్థము మన ముపయోగించు ధాన్యఫలాదులు మనము శ్వేచ్ఛగా పండించుకుని మనలను సర్వవిధముల చోరదుష్టాదులనుండి కాపాడి రక్షించు ప్రభు వుకు మనకువచ్చు అదాలో ఆరవభాగము కట్నముగాలేక పన్నుగా చెల్లించకుండ అనుభవించినయెడల మనలను ఆగ్రహముతో యెట్లు దండించుటకు యత్నించునో అట్లే ఆయా దేవతానుగ్రహమువలననే సంభవించు భోగాదులను పండించు ధాన్యఫలాదులను ఆయా దేవత లకు విధివిధానముగా సమర్పించకఅనుభవించువాడు దొంగయేయగును అనగా శిక్షార్హుండని భావము. భ. గీ 3 అ 12 శ్లో॥ ఇష్టాన్భోగాన్ హివోదేవా దాస్యంతెయజ్ఞ భావితాః। తైర్దత్తాన ప్రదాయై భ్యోయో భుజ్క్తేస్తేన ఏవసః॥ అని యున్నదిగనుక ధాన్యఫలాదులు ఆహారముగా తయారుచేయుటలో సంభవించు యిదివరలో వివరించబడియున్న పంచసూనదోష పరిహార ప్రాయశ్చిత్త రూపముగా వైశ్వదేవము చేయుట యనగా ప్రపంచాభివృద్ధిసాధనులగు ఆ యా వివిధదేవతల కొరకు భక్షణయోగ్య సాత్విక ధాన్యాదులచే పచనము చెయ్యబడిన అన్నాదికమును బలులుగానుంచుటయు, అట్లె పంచయజ్ఞములు అనగా దేవ, పితృ, భూత, మనుష్య, బ్రహ్మయజ్ఞములను బలులనుంచి పవిత్ర మైనదిగా సంస్కరించబడిన అన్నాది పదార్థమును సర్వదోష పరిహార ముగా దేవతానివేదన చెయ్యబడుచున్నది. ఆ పిమ్మట యమలోక మార్గమందుండు నీలపురంగును బూడిదరంగును గల రెండు కుక్కల కొరకు మార్గమందు రక్షణార్థమున్నూ నాల్గుదిక్కుల యందుండు కాకుల నుద్దేశించిన్ని బలులనుంచి వాటిని కుక్కలు, పాపాత్ములు,

చండాలురు కాకులు క్రిములు నిమిత్తమున్నూ త్యాగము చెయ్యబడు చున్నది. అనంతరము అతిథినిరీక్షణములో ఆసమయమునందు నిష్కప టాతిథిగా వచ్చిన బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య శూద్రులలో యేజాతివాడైనను నిరసించక వానిని వానిజాతికి తగిన నియమవ్యవస్థతో తృప్తిపరచి తాను భుజించుటలో శాంతచిత్తులగుటకు చిత్రగుప్తాదులకు బలుల నిచ్చియు సర్వభూత తృప్తికొరకు పంచప్రాణాహుతులు జిహ్వాయం దుంచుకొనునట్టి ఆత్మయజ్ఞముచేసియు అన్నాదికము భుజించవలెను. పైనవివరించిన ప్రకారము సాయం సంధ్యావందనానంతరము కూడ వైశ్వదేవాదులు చేసి రాత్రి యియ్యవలసిన నక్తబలిని యియ్యవలెను. యెట్లనగా శ్రుతి॥ ఏభూతాః ప్రచరంతి దివానక్తం బలిమిచ్ఛం తోవితు దస్య ప్రేష్యాః। తేభ్యోబలింపుష్టి కామోహరామి మయి పుష్టింపుష్టి పతిర్దధాతుస్వాహా॥ స్మశానవాసియగు కాలాగ్ని రుద్రునకు భృత్యులైనట్టిన్ని బలులను కోరుచుండి రాత్రింబగళ్ళు సంచరించుచున్న ట్టిన్ని యేభూత సముదాయముకలదో అట్టివాటికొరకు నాకు పుష్టి కలుగు నిమిత్తము బలిని యిచ్చుచున్నాను. యిందువలన పుష్టినిచ్చు అధికారియైన కాలాగ్ని రుద్రుడు నాకు పుష్టి నొసంగుగాక అని దివారాత్రులు సంచరించు భూతముల నుద్దేశించి బలియుంచ బడుచున్నది. ఆపిమ్మట అతిథ్యాది తృప్తిమూలముగా భుజించుచున్నారు. యిట్లు ప్రతిదినము దివారాత్రులు జర్గించునవి నిత్యకర్మలుగా యున్నవి. నిత్యకర్మలుగాక యితరకాలములయందు చేయునట్టి కొన్ని యజ్ఞాదులున్నూ కలవు. నూతన ధాన్యాదులు అనేక జీవహింసా పూర్వకముగా పండి వచ్చినవగుటచే వాటిని వృథాగా భుజించకూడదు. అందుకు ప్రాయశ్చిత్తముగా వర్షఋతువులో వచ్చు నూతన ధాన్యాదులకు శ్యామాకాగ్రయణమున్నూ శరదృతువులో వచ్చు నూతన ధాన్యాదులకు వ్రీహి ఆగ్రయణమున్నూ వసంత ఋతువులోవచ్చు నూతన ధాన్యాదులకు యవాగ్రయణమున్నూ అను యజ్ఞాదులు చేసిన్ని ద్విజాతులు

నూతన ధాన్యాదులు అనుభవించవలెను. పైన వివరించినవన్నియు శ్రాద్ధాదులున్ను వేదమంత్ర రహితముగా చెయ్యవలశియే యున్నది. వివిధమాంసాహారులై మూర్ఖులైన కొండకోయలు నాయకులు మొదలయినవారలు సగా యిప్పటికిన్ని నూతన ధాన్యాగమకాలములయందు యేదో వకరోజున గూడెంలో వారలందరుకలిసి కొత్తలువేయుటయను కార్యము చేయుటలో నూతనధాన్యాదులుపచనము చేసి వారలు ఆరాధించే యేకొండదేవతకో నివేదనలేక సమర్పణ చెయ్యనిదే నూతనధాన్యాదులు అనుభవించరు. భూమిమీద ప్రాకెడి అనేక జ్ఞానాజ్ఞానకృత జీవహింసాదోష నివృత్తికొరకు ప్రాకెడి జంతువులలో అగ్రగణ్యముగానున్న సర్పాదుల నుద్దేశించి శ్రావణపూర్ణిమ మొదలు మార్గశిరపూర్ణిమ వరకు నిత్యము ధానా, సక్తు మొదలయినవాటిచే బలుల నిచ్చుచుండుటయున్ను సర్ప బల్యుత్సర్జనమున్ను జరిగించెదరు. అట్లు జరిగించలేని సామాన్యులందరు ప్రతి కార్తీక శుద్ధమందు నాగుల జన్మదినమందుగాని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్య జన్మదినమగు ప్రతి మార్గశిర శుద్ధ షష్ఠియందుగాని సర్పబలి ప్రత్యామ్నాయము సర్పపూజ జరిగించబడుచున్నది. ప్రతి మార్గశిరపూర్ణిమయందు శ్వానబలి ప్రత్యామ్నాయము కుక్కలకు కుడుములు వెయ్యబడుచున్నది. మరియు పైదోషాదుల న్యూనతారతమ్య ప్రాయశ్చిత్త సర్వభూత తృప్తికొరకు శ్రుతి॥ "ఈశానస్సర్వవిద్యానా మీశ్వరస్సర్వభూతానాం" అను ప్రకారము సర్వభూతాధిపతియగు ఈశానునిగురించి హోమాదులున్ను ఈశానబలిన్ని యియ్యబడుచున్నది. ఈ మొదలయిన సూక్ష్మాతి సూక్ష్మములగు దోషములకు సగా ప్రాయశ్చిత్తాదులు చేసుకొనుచుండునట్టి ఒకానొక సమర్థుడైన ద్విజుడు మాత్రమేచేయు అనేకవిధములయిన యజ్ఞాదులలో పశువధారూపమయిన శ్రుతి॥ యదగ్నిషో మీయం పశుమాలభతే వార్త్రఘ్న ఏ వాస్య సతస్మాద్వాస్యం। అస్యార్థః। అగ్నిషోమీయం అగ్నిషోమదైవత్యంపశుం ఆలభతేహంతీతియత్ తత్ అస్యయజమానస్య

వా_ర్త్రిఘ్నః పాపహారీతస్మాత్ తస్మాత్కారణా దేవావస్యం భక్ష ణార్హం అగ్నిషోమీయ పశ్వీడామాంసభక్షణీ యమితి యాజుషశ్రుతి॥ అనగా అగ్నిషోమీయ పశ్వనుజంపుట యజమానుని పాపము ను జంపుట గావున అగ్నిషోమీయపశ్వీడామాంసము అవస్యము భక్షణీయ ముగా నున్నది. అట్టి యజ్ఞాదులు చేసిన్నీ తిరిగి వాటిలో సంభవించు జ్ఞానాజ్ఞాన కృతములగు దోషములకు ప్రాయశ్చిత్తార్థముగా దక్షిణ సహితాన్నదానాదులు చేయుచున్నారు. శ్లో॥ అన్నహీనోదహేద్రాష్ట్రం మంత్రహీనం తథ ర్త్విజం ఆత్మానం దక్షిణాహీనః నాస్తియజ్ఞ సమో రిపుః॥ అను మత్స్యపురాణోక్త వచనము ప్రకారము మంత్రద్రవ్యాద్య శక్తులు పిష్టపశుయజ్ఞము చేయ్య నిర్ణయించుకొనిన మాత్రము చేతను పై విషయములలో సమర్థులయినవారలు కొందరు మాత్రమే యజ్ఞాదుల యందు చేయుపశువధ దోషమనుట భావ్యము కాదు. సనాతనులు మరణ పర్యంతము తాము జేయు హింసాపూర్వక జీవనవిధిలోనివియగు అనేక దోషములకు ప్రాయశ్చిత్తరూపములగు అనేకవిధములయిన యజ్ఞాదు లలో యథాశక్తిగా యేకొన్నియైనను చేయుచు భ - గీ 4 అ 31 శ్లో॥ యజ్ఞశిష్టామృత భుజోయాంతి బ్రహ్మ సనాతనం । నాయం లోకో స్త్యి యజ్ఞస్యకుతోన్యః కురుసత్తమ॥ యజ్ఞశేషమగు పదార్థము ను అమృతమును భుజించుచుండుటచే క్రమక్రమముగా పవిత్రవంతులై సనాతనమైన బ్రహ్మపదము నొందుదురు. అట్టివాటిలో యేమిన్ని జేయని వారికి ఈలోకమే లేదు. అట్టివానికి పరలోక మెక్కడిది? యజ్ఞాదులుం చేయుట స్వర్గమునందు ఊర్వశి రంభాదుల సంభోగార్థమే నని పరిహా సించుట భావ్యము కాదు. యజ్ఞములు చేశినవారందరు స్వర్గమునందు ఊర్వశి రంభాదులతో సంభోగించి తీరవలయునని విధిలేదు. స్వర్గమునకు వెళ్లినవారిని కామవిరాగ దృఢీకృతబుద్ధి యోగ్యత పరీక్షార్థము రంభా దులు నియమించబడి యుండిరి. అట్టికామ భోగములకు లోబడక దృఢ మనస్కులై యున్నవారలు ఉత్తమ పదవులగు దేవత్వ ఇంద్రత్వాదులు

పొందుదురు. కామలంపటులై అట్టి భోగముల కాసించిన వారలు తిరిగి హీన జన్మలకు పాత్రులగుదురు. యిందుకుదాహరణమేమనగా అరణ్యావాసములోనున్న పాండవులలో అర్జునుడు ఇంద్రలోకముకు వెళ్లినప్పటికిన్ని ఊర్వశిచే భోగార్థము కోరబడిన్ని చిత్త చంచలనములేక నిరాకరించి గౌరవ పాత్రుడాయెను. నూరుయజ్ఞములుచేసి ఇంద్రపదవి సంపాదించుకొనిన నహుషుడు కామేచ్ఛచే పతివ్రతయైన శచీదేవిని మోహించి ఇంద్రపద భ్రష్టుడై అజగరజన్మ పొందెను. గనుక ధర్మవిరుద్ధముగల కామేచ్ఛ ప్రపంచములోనున్న స్వర్గాదుల యందున్నూ యోంత నిగ్రహించగలిగిన అంత యోగ్యత కలుగును. భ. గీ. అ 9 శ్లో 20 త్రై విద్యామాం సోమపాః పూతపాపా యజ్ఞైరిష్ట్వా స్వర్గతిం ప్రార్థయాంతే॥ అనగా సోమపానముచేశి పాపపరిహారము చేసుకుని పవిత్రులైన వారలు స్వర్గాది భోగములుకనుభవించి 'త్రైగుణ్యవిషయా వేదా' అనునట్టి త్రిగుణములనే బోధించు త్రైవిద్యాను వర్తులు "క్షీణేపుణ్యే మర్త్యలోకం విశంతి" అనగా తమపుణ్యము ముగియుటతోడనే తిరిగిమర్త్యలోకములో జన్మించుచున్నారు. యిట్టికర్మలు చేసి విరామము లేని జన్మలనెత్తుటకంటె కేవల జ్ఞానవంతులై యుండగూడదాయనుట సరికాదు. ఏమనగా భ. గీ 3 అ 4 శ్లో॥ నకర్మణా మనారంభాన్నై ష్కర్మ్యం పురుషోశ్నుతే। నచసన్యసనాదేవసిద్ధిం సమధిగచ్ఛతి॥ అనగా కర్మల ననుష్ఠించకపోవుట వలననే పురుషులకు మాన్యతకలుగదు. కర్మలను విడచినమాత్రమునెనే జ్ఞాననిష్ఠగలుగదు కాబట్టి భ. గీ. 18 అ 5 శ్లో॥ యజ్ఞదానతపః కర్మనత్యాజ్యంకార్యమేవతత్। యజ్ఞోదానం తపశ్చైవ పావనాని మనీషిణాం॥ యజ్ఞములు దానములు తపస్సు అనువాటిని వదిలిపెట్టకూడదు. అవిమనుష్యులను పవిత్రులనుగాజేయును. అట్లు పవిత్రులై క్రమక్రమముగా నుత్తమోత్తమ జన్మల నెత్తుచుతుదకు మోక్షము నొందుదురు. యజ్ఞములు, తపస్సును, యిదివరలో వివరించబడెను. యికను దానము అనగా యితరులకు అన్నాది పదార్థముల యిచ్చు

టమై యున్నది. ఆహారముగా నుపయోగించు వ్రీహి, యవాది రూపముగానున్న సాత్వికప్రాణులను బ్రాహ్మణుల కుపయోగించుటచే గాని యితరులచే బ్రాహ్మణులకు యివ్వబడిగాని సద్గతినొందును. కిరాతకులకు హీనజాతులకు అపాత్రులకు ఆహారముగా నుపయోగించబడిగాని యితరులచే నియ్యబడిగాని దుర్గతినందును. ఆప్రాణులు అపాత్రుల కొరకివ్వబడితిమిగదాయనిదుఃఖించును. అందుకు కారకులెవ్వరో ఆహింసా దోషమును అనుభవింతురు గనుక పాత్రతయెరిగి దానము చెయ్యవలయును ఉ. గీ 3 అ 21 శ్లో॥ తస్మాద్బ్రహ్మ విదేదేయం యదస్తి వస్తుకించిత్ । కుక్షౌతిష్ఠతి యస్యాన్నం యోగాభ్యాసేన జీర్యతే । సనిస్తరతిదాతారం దశపూర్వాన్ దశాపరాన్॥ అనగా బ్రహ్మవిదులైన వారలకు యివ్వబడు అన్నాదిపదార్థములు యిచ్చువారికి తనతోగూడ దశసంఖ్యతోగూడినపూర్వాపరులు తరించుదురు. ఒకవేళ హీనజాతులకు అన్నాదికమివ్వవలసి వచ్చినయెడల వారలచే యేస్వల్పకార్యమునైన చేయించి యివ్వవలశిన విధియై యున్నది. యింకను విశేషముగా చర్చించవలశియున్నను విరమించుటయైనది.

గ్రామదేవతలు, జాతఱలు.

శూద్రాదులు "ప్రేతాన్ భూతగణాంశ్చాన్యే యజంతే తామసాజనాః "అను గీతావచన ప్రకారం క్షుద్రశక్తులు మొదలగువాటినిన్ని ప్రాణిలయ కారకములగు కాళి, దుర్గ మొదలగు ఉగ్రశక్తులనున్నాఆగమశాస్త్రవిధుల ననుసరించి ఆరాధనచేసి వాటివాటికి ప్రీతికరములగు మధుమాంసాదులు నివేదించి వారలు భుజించుట సనాతనాచారముగానున్నది. మరియు ప్రతిగ్రామముగానిపట్టణముగానిప్రథమములో నిర్మించు నప్పుడు గ్రామదేవత యను వకశక్తిని ప్రతిష్ఠించి వివిధనామములతో పేర్కొనుచు ఆరాధించుచుండుట ఆసేతుహిమాలయపర్యంతము ఆచరణలో నున్నది. పూర్వము కూడ రావణునిలంకా పట్టణ గ్రామదేవతయగు లంకిణి యనునది సుందరకాండ తృతీయ్యసర్గ శ్లో॥

30॥ అహంహినగరీ లంకాస్వయమేవ ప్లవంగమ, సర్వతః పరిరక్షామి హ్యేతత్తేకథితం మయా॥ అనుప్రకారము నేను యీలంకాపట్టణము రక్షించునట్టి కామరూపముగు శక్తినైనాచేత రక్షించబడు చున్నదని చెప్పుచు శ్రీ హనుమంతుని అడ్డగించెను. యిదివరలో చెప్పిన శృతి 'ఏభూతాః' అనువచనాను సారము భూతనాథుడగు కాలాగ్ని రుద్రుని పరివారములగు అసంఖ్యాతములగు శక్తులు పగలురాత్రియు బలి నపేక్షించి తిరుగుచుండును. గరుడపురాణము 21 అధ్యాయములో నుదహరించిన ప్రకారము ప్రాణులప్రాణాపహరణాధి కారముగల యమాజ్ఞావశవర్తులై వివిధరోగ రూప బాధకములైన క్రూరశక్తులనేకములు కలవు. అట్టిశక్తులచే 'యమస్య కరుణానాస్తి'అను ప్రకారము విశూచి, మశూచి మొదలయిన రోగరూపబాధకములై ప్రాణులను లయింపజేయుచుండును. అట్టివ్యాధులు ప్రబలిన వెంటనే ప్రజలు ప్రాణభీతిచే గ్రామదేవతా పూర్వకమైన వివిధశక్తులను ఆరాధించివాటిని శాంతింపజేయుటకు జాతరలందు తమప్రాణాపాయ రక్షణార్థము పశ్వాదులను బలియిచ్చుచున్నారు. ప్రాణిసమూహమును పీడించు రాక్షసాంశముగల అనేకపేర్లతో వర్తించుక్రూరశక్తులకు వాటివాటితారతమ్యమునను సరించి ఫలాన్నపశ్వాదులలో వేటినయినను బలిరూపముగా సమర్పించిన అవి తృప్తినంది తొలగిపోవును. తనను కరువవచ్చు కుక్క మొదలగువాటికి అన్నాదిపదార్థములు సమర్పించిన తొలగిపోవును. తమ మీదికివచ్చు వ్యాఘ్రాదులకు మాంసాదులుసమర్పించినతొలగిపోవును. ద్రవ్యార్థముతననుహింసించసిద్ధపడుచోరునికితనవద్దనున్న ద్రవ్యమంతయు యిచ్చివేడుకొనినవాడుసంతసించివెళ్ళును. అదేవిధముగాతమకుమారుగా యివ్వబడిన పశ్వాది బలులచే ఆయాశక్తులుసంతసించి వెళ్ళును. కొంకాయలు మొదలయినవి యిచ్చిన జాలదా జీవహింస నెందుకనిన కొంకాయలు మొదలయినవి ప్రాణిసమూహములోనివె నని యిదివరలో చెప్పియుంటిమి. అయినను వేటివేటిచే యేయేశక్తులు తృప్తినంది సంతసించి

వెళ్ళునని శాస్త్రాధారము కలదో వాటివాటి చేతనే తృప్తినందించ వలెను. యిదివరలో ప్రభుత్వమువారి రక్షణాసైన్యము వచ్చినప్పుడు వారలు కోరిన ప్రకారము బలిసియున్న పూడిఆవులను సమర్పించక తప్పించుకొన గల్గిరా? బలి నపేక్షించు క్రూరశక్తులైనను మనుష్యులు తినునట్లుగా మాంసాదులను అనుభవించుటలేదు. చూచి సంతసించు నవి గాయున్నవి. ఏమనగా తమ అధికారిమైన యమాజ్ఞ ప్రకారము అనేక జీవులను దుష్ట శరీరములనుండి తొలగించ గలిగితిమి గదాయని సంతసించునవిగా యున్నవి. యిదివరకు ద్విజాతులు చేయు యజ్ఞాముల యందలి పశువధాదులవలెనే అట్టి జాతరలు మొదలగు వాటియందు బలిరూపముగా సమర్పించబడిన పశ్వాదులకును ఉత్తమ లోక ప్రాప్తి కలుగును. ప్రాణాపాయ రక్షణలో నయితము పశ్వాదులను బలిరూప ముగా హింసించ వచ్చునా ? యనిన తానుగాక యితరులు యెవరు గతించినను అంగీకరించును గాని "తన చావుయుగము గ్రుంగుట" యనునట్లుగా తనచావున కంగీకరించు వారుండరు. 'జంతునాం నర జన్మ దుర్లభ'మను ప్రకారముగా మనుష్యుడుగానున్న తనకంటె పాపాధిక్యముచే తక్కువ దర్జాలోనుండు పశ్వాదులు బలులచే, తనను రక్షించుకొనిన పిమ్మట పుణ్యాపుణ్య విచారణ జ్ఞానముగల మను ష్యుడు జీవకోటికి అనేకవిధముల తృప్తి గలిగించునట్టి పనులను చేయ గలుగును. యుద్ధాములయందు ప్రభువు తప్ప యితరులు ప్రభువు రక్ష ణార్ధము యందరు గతించినను వారిజోలితలపెట్టు వారుండరు యేమ నగా ప్రభువు జీవించియుండిన యడల తిరిగి దేశముకు దేశప్రజలకు అనేక ప్రుపకారరూప పుణ్యము చెయ్యగలుగును. ఏకచక్రపుర వాసులగు బ్రాహ్మణులు బకాసురునిచే శ్వేచ్ఛగా చంపబడుచుండి వానివలని బాధసహించలేక వానిని వేడుకుని యింటివరుస ప్రకా రము రోజుకొకక్క యింటిలో ఒక్కమనిషినిన్ని యంకను కొన్ని పశ్వాదులు అన్నాదికమున్ను ఆహారార్ధము యిచ్చునట్లు కట్టడి చేసు

కొని ఆప్రకారము నిత్యము జపించు చుండుటచే వారలు జీవహింసాపరులగుదురా? వివక్షతలేక అందరూ చంపబడుటకంటె అట్టి కట్టుబాటు చేసుకొనుట జీవహింస యగునా? వేదవిధి ననుసరించి బ్రాహ్మణాదులుకూడ అట్టి క్షుద్రశక్తులకు ఆరాధన రూపముగా పశ్వాదుల బలి రూపముగా హింసించవచ్చునా యనిన శ్లో॥ దేశభంగే ప్రవాసేవా వ్యాధిషువ్యసనే ష్వపి రక్షేదేవ స్వదేహాని పశ్చాద్ధర్మం సమాచరేత్॥ అనుపారాశరవచనానుసారము ప్రాణరక్షణ చేసుకుని పిమ్మట ధర్మమాచరించ గలుగును. అయినను గౌరి, లక్ష్మి,సరస్వతి మొదలగు శాంతశక్తులనారాధించువారలుక్షుద్రశక్తులకుభయపడనక్కరలేదు. యేమనగా సమస్తశక్తులు వారివారి వారములుగా నుండును. కలకత్తాలో శ్రీమహాకాళీశక్తికుడిచేతిలో ఖడ్గమున్నూ, ఎడమచేతిలో ఖండించిన మనిషి శిరస్సున్నూ యుండినట్లు ఉగ్రముగా ప్రతిష్ఠించబడియుండి ఇప్పటికిని ప్రతిదినము మాంసనివేదన జరగుచున్నది. గనుక అట్లు పశ్వాదులను బలుల మూలముగా హింసించినను శ్లో॥ తస్యాం యేహ్యుపయుజ్యంతే ప్రాణినో మహిషాదయః। సర్వేతే సద్గతిం యాంతి ఘ్నంతాపాపనవిందతే। యావన్నచాలయేద్గాత్రం పశుస్తావన్నహన్యతే నతథాంబలిదానేన పుష్పధూపవిలేపనైః॥ అనుప్రకారముబలియియ్యబడు పశ్వాదులుఅన్నిటికిసద్గతిగల్గును. అయినను దానిశరీరముగగుర్పాటుపొందనిది లేకఝుళతా యివ్వనిది దానిని చంపకూడదు అని నిర్ణయసింధువునం దున్నది. యజ్ఞాదులయందు సంపూర్ణ దక్షిణాసహిత బ్రాహ్మణ సమారాధన యనుశాంతి జరిగించునట్లే జాతరలందును కుంభము అను అపరిమితాన్నపురాశిని పోసి నివేదించి దీనానాథ జనులకు వినియోగించెదరు. మాంసాహారప్రియులైనశూద్రాదులు సగా దైవపిత్రు కార్యములయందే తప్పయితరకాలములయందు వృథాపశుహింసాపూర్వకమాంసాహారులు కాకూడదు. శ్లో॥ యావంతి పశురోమాణి తావత్కృత్వోహ మారణం వృథా పశుఘ్నః ప్రాప్నోతి ప్రేత్యజన్మని జన్మని॥ అను ప్రకారము

వృథాగా పశుహింసజేయువారలు వాటిరోమము లెన్నియుండునో అన్ని పశుజన్మలు యెత్తితిరిగి అదేవిధముగా మరణించుచుందురు. అట్లు మరణించుటలో కొంత సుకృతవిశేషముచే దేవ పితృ కార్యములకు మరణము సంభవించెనేని సద్గతి కలుగును. యుద్ధాదులయందు ప్రభురక్షణార్థము గతించు అనేక నరాశ్వగజాదులను గురించి యెట్లు తలపెట్టు వారుండరో అట్లే హింసాజీవనవిధియగు ఈ ప్రపంచయుద్ధములో ఆత్మరక్షణార్థము విధితప్పక చేయు హింసాదులను గురించి బ్రహ్మజ్ఞానులవలె నటించి తర్కించుట ఆలోచనాంశము కాదు. కలరా మొదలగు వ్యాధి నివారణకొరకు వాటికి సంబంధించిన క్రిములను చంపుటకు నూతులు జాలాశయములు మొదలగు వాటిలో మందులు కలుపుట కూడదనువారుందురా? ప్రసముకాలేని గర్భిణి స్త్రీవిషయములో మాతృరక్షణార్థము గర్భస్థశిశుచ్ఛేదము నంగీకరించకుందురా? శ్లో॥ అగ్నిదోగరద శ్చైవ, శస్త్రపాణిర్థ నాపహా। క్షేత్రదారాపహార్తాచషడేతే హ్యాతతాయినః॥ అనగా నిప్పంటించుటకున్నూ విషము పెట్టుటకున్నూ ఆయుధహస్తుడై నరకవచ్చుటకున్నూ ద్రవ్యమును భూమిని భార్యను అపహరించుటకున్నూ సిద్ధపడు వీరలార్గురున్నూ ఆతతాయులన బడుదురనిన ఆపస్తంబవచనాను సారము యిట్టి వీరలను దండించుట రాజులకు విధియైనప్పటికి హఠాత్తుగా అట్టిపనులకు సిద్ధపడువారిని యెట్టి దయామయుడైనను తనశక్తికొలది అట్టివారికి తగిన హింసగాని వధగాని చెయ్యకుండునా? గనుక అవశముగానున్నప్పుడు అధికదోషములను వదలిస్వల్పదోషములను చేయుచు అట్టి స్వల్పదోషములు గలవాటికిన్ని యథాశక్తి ప్రాయశ్చిత్తాదులు చేసికొనుచు జీవయాత్రగడుపుకొనుటవిధియైయున్నది. రాజులున్నూ రాజాజ్ఞావర్తులున్నూ గోబ్రాహ్మణ రక్షార్థము మృగములను వేటాడుటవలన దోషములేదు. శ్లో॥ క్షత్రియాణాంచ యోదృష్టోవిధిస్స్వముపిమేశ్శృణు। వీర్యేణోపార్జితం మాంసం యథాభుంజన్ నదూష్యతి। అరణ్యాస్సర్వదైవత్యాః ప్రోక్షితా

స్త్రపసామృగాః । అగస్త్యేన పురారాజన్ మృగయాయేన పూజ్యతే । నాత్మాన మపరిత్యజ్య మృగయానాను విద్యతే। సమతోముపసంగమ్య భూతంహన్యాతిహంతివా । అతో రాజర్షయ స్సర్వేమృగయాం యాంతి భారత । నహిలిప్యంతి పాపేన న చైతత్పాతకం విదుః ॥ రితి శ్రీమహాభారతే యనుశాసనిక పర్వణ్యుక్తం. రాజులు తమశక్తివలనసంపాదించబడిన మాంసభక్షణవలన దూషించబడరు. సర్వదైవత్యములగు ఆరణ్యమృగములను అగస్త్యులవారిచే ప్రోక్షించబడెను. వారిచే వేట ప్రసిద్ధికెక్కెను. తనను విడిచి వేట యనునదిలేదు. తానువాటిని చంపనువచ్చును. అవి తననున్నూ చంపవచ్చును. అందువలన రాజర్షులందరు వేటాడుదురు. అందువలన పాపము నొందరు గనుకనే హరిశ్చంద్రాదులున్నూ పూర్వము వేటాడియుండిరి. కుక్కలు మొదలగు వాటిచే వేటాడించినను దోషములేదు. ప్రత్యక్ష వధకంటె గొర్రెలు మేకలు కోడిపుంజులు మొదలగు అన్యోన్యకలహముచే మరణించినవాటినిభక్షించిన శూద్రాదులకు దోషములేదు. పుచ్చిన ధాన్యాదులను నల్లులు మొదలగువాటినిన్ని పోగొట్టుటకు యెండలో వేయుటచే దోషములేదు. దోమలు ఈగలు మొదలైన వాటినిగురించి ధూపద్రవ్యము లుపయోగించిన దోషములేదు. దేవమందిరములవద్దను దేవతాప్రీతికొరకున్నూ వుంచబడు దీపములలో మరణించు క్రిమిహత్యాదోషము కర్తకుజెందదు. సర్వజనోపయోగమయిన కోనేళ్ళు తటాకములు మొదలగువాటిలో పడి మరణించువారి హత్యాదోషము కర్తకుజెందదు. యిట్లే యింకను స్మృత్యాది సూక్ష్మములుగ్రహించుకొనవలెను. యింతవరకు వివరించిన వన్నియు హింసాదులున్నూ వాటికి ప్రాయశ్చిత్తాదులున్నూ, అయి వున్నవి.

యికను అహింసయేదనగా నిర్నిమిత్తముగా యెట్టిప్రాణికిని హింసగాని వధగాని చెయ్యకుండుటయు విధిత్వనిమిత్తము గలిగినప్పుడైనను సాధ్యమయినంతవరకు హింసగాని వధగాని చెయ్యక

తప్పించుకొనుచున్నా అట్లు చేయువాటిలోకూడ అధిక దోషములుం గలవాటిని వదలి స్వల్పదోషములుగలవి చేయుచున్నా అట్టి స్వల్ప దోషములకు సగాయిదివరలో ఆయా సందర్భములలో శృతిస్మృత్యా దులల్లోనుంచి వివరించిన ప్రకారము యథాసంభవముగా ప్రాయశ్చిత్తా దులు చేసికొనుచు కాలము గడపువా రందరున్నూ అహింసాపరులై యగుదురు.

నిత్యమువారు చేయు జీవహింసలు యేవియోవాటికి ప్రాయ శ్చిత్తములు చేసికొనుట యెట్టిదోజీవితకాలములోనే యెరుగనివారం దరు మిక్కిలి దోషయుక్తమయిన హింసాపరులైయగుదురు. ఈప్రపంచ ములో నూటికి 99 గురు జీవహింసాపరులున్నూ వృథా మాంసాహారు లున్నూగానున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో జీవహింస చెయ్యకుండే ప్రచారము చేయుటతో తృప్తినొందక ప్రభుత్వమువారిచే శాసనములుకూడా చేయించసిద్ధపడుట అవివేక మూలము.

అనేకవిధములయిన జీవహింసాపరులైన సంగతి తాము గుర్తించ లేకయుండిన్ని సూక్ష్మాతిసూక్ష్ములైన హింసలు సగా కనిపెట్టి అట్టి వాటికి యథాశక్తిగా ప్రాయశ్చిత్తాదులు చేసికొనుచు జీవయాత్రగడపు చుండు అహింసాపరులైన సనాతనులకు అహింసావిషయము బోధించుట యెట్లున్నదనగా ప్రసిద్ధవ్యభిచారస్త్రీ కుల స్త్రీకి పాతివ్రత్యముబోధ చేయ సిద్ధపడినట్లుండును.

ఉ॥ గీ 2 అ. 51 శ్లో॥ యథాఖరశ్చందన భారవాహో భారస్యవాహోనతు చందనస్య ఏవంహి శాస్త్రాణి బహూన్యధీత్యసారం నజానన్ ఖరవద్వహేత్సః॥ చందనపు కట్టెలను మోయుచున్న గాడిదె చందన గంధమును తెలుసుకొనని విధముగ, అనేకములయిన శాస్త్ర ములు చదివిన్ని వాటిసారమును గ్రహించలేనివాడు గాడిదతో సమానుడనియున్నది.

శ్లో॥ పాపోహం పాపకర్మాహం పాపాత్మా పాపసంభవః।
త్రాహిమాం కృపయాదేవ శరణాగతవత్సల। అన్యథాశరణంనాస్తిత్వమే
వశరణం మమ।తస్మాత్కారుణ్య భావేన రక్షరక్ష సదాశివః

శ్లో॥ స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాల యంతాంన్యాయేన మార్గేణ
మహీం మహీశాః గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్శు భమస్తు నిత్యం లోకాస్స
మస్తా స్సుఖినోభవంతు॥

సనాతనధర్మ నిర్ణయ రూపమైన స్మృత్యా
స్మృత్య వివేకము అను గ్రంథము
సర్వము సంపూర్ణము.
ఓం తత్సత్ బ్రహ్మార్పణ మస్తు.